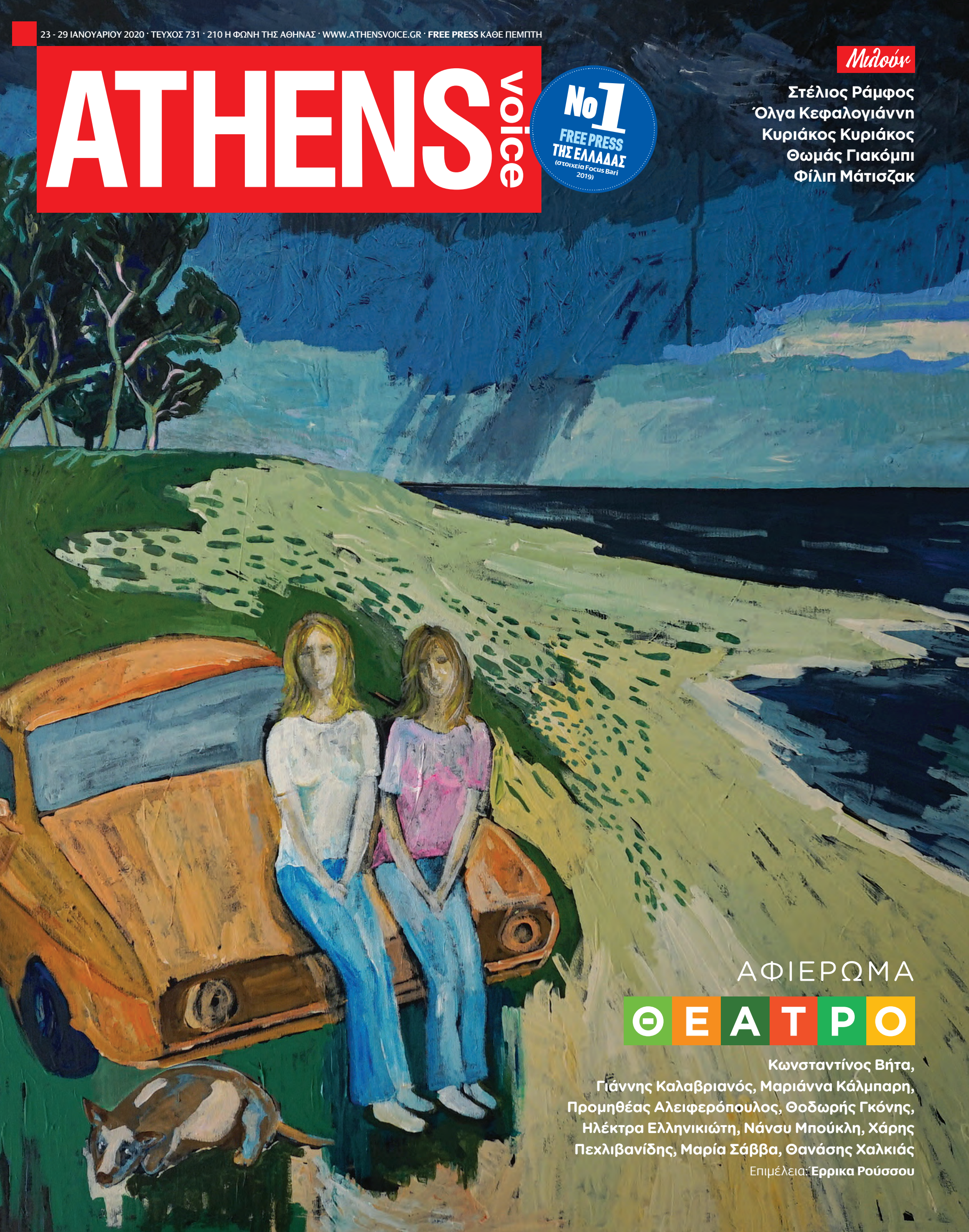

ATHENSvoice

Μιδούν

Στέλιος Ράμφος
Όλγα Κεφαλογιάννη
Κυριάκος Κυριάκος
Θωμάς Γιακόμπι
Φίλιπ Μάτισζακ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Θ Ε Α Τ Ρ Ο

Κωνσταντίνος Βήτα,
Γιάννης Καλαβριανός, Μαριάννα Κάλμπαρη,
Προμηθέας Αλειφερόπουλος, Θοδωρής Γκόνης,
Ηλέκτρα Ελληνικιώτη, Νάνσυ Μπούκλη, Χάρης
Πεχλιβανίδης, Μαρία Σάββα, Θανάσης Χαλκιάς
Επιμέλεια: Έρρικα Ρούσσου

Καμία απειλή δεν είναι μεγαλύτερη από την πίστη μας στη ζωή.

Στις απειλητικές για τη ζωή νόσους, απαντάμε με στοχευμένες θεραπείες, με αποδεδειγμένο όφελος επιβίωσης, αντιμετωπίζοντας τον κάθε ασθενή σαν ιδιαίτερη περίπτωση.

Στην ευχή κάθε ανθρώπου να μην του συμβεί μια σοβαρή ασθένεια, απαντάμε με προληπτικές εξετάσεις που έχουν καταξιώσει τη Roche ως παγκόσμιο ηγέτη και στο χώρο των διαγνωστικών. Κι όταν δεν έχουμε ακόμα απαντήσεις, συνεχίζουμε να τις αναζητάμε, πάντα με σεβασμό, στο πλευρό του ασθενή.

ATHENS VOICES

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Κυρία κάπως νεόπλουτη, καλοντυμένη, με ρούχα-φίρμες κλπ., ψάχνει να αγοράσει άρωμα. Η πωλήτρια τη βοηθάει να διαλέξει:
-Σας προτείνω αυτό, είναι πάρα πολύ ωραίο. Διαρκεί αρκετά, είναι ξυλώδες άρωμα με νότες εσπεριδοειδών...
-Αχ, θα το πάρω. Μου αρέσουν πάρα πολύ αυτά με το ξυλώδες!

(Ηondas, Αγία Παρασκευή, Δευτέρα πρωί)

Ταρίφας σε προπορευόμενο αυτοκίνητο που έστριψε άγαρμπα:

«Κυρία μου, γιατί δεν ανάβετε φλας; ΔΕΗ πληρώνετε;... Και μετά λένε για 'μας...»

(Κέντρο Αθήνας, Δευτέρα βράδυ)

«Είχα πάει διακοπές και του έστελνα φωτογραφίες και τελικά ήμουν στο χωριό του».

(Ωριμες, κομψές κυρίες, συνομιλούν βολτάροντας. Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Πέμπτη μεσημέρι)

Στο σουπερ μάρκετ, κυρία γύρω στα 60 αντιμετωπίζει πρόβλημα με το καροτσάκι και φωνάζει έναν υπάλληλο για να τη βοηθήσει.
Υπάλληλος: Έχετε ένα ευρώ;
Κυρία: Έχω ένα ευρώ, αλλά αναπολώ τον καιρό που είχα μία δραχμή...

(Αγία Παρασκευή, Σάββατο πρωί)

«Μιχαήλ Ανδρόνικεεε, έλα εδώ! Ας' το κάτω αυτό! Ας' το, αλλιώς θα σου βάλω το λουρί σου και δεν θα σε ξαναπάω βόλτα στο πάρκο!»

(Κυρία φωνάζει τον σκύλο της. Ανθούπολη, Περιστέρι, Σάββατο μεσημέρι)

«Μία χωριάτικη, μία μερίδα σκορδαλιά, πολύ ψωμί και μία πατάτες για να κάνω ντιπ».

(Παραγγελία Ιταλού τουρίστα σε ταβέρνα. Πανόρμου, Αμπελόκηποι, Σάββατο βράδυ)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

Η αγαπημένη στήλη Athens Voices στα ηχεία και τα ακουστικά σας. Οι φωνές της Αθήνας, όσα κρυφακούει ο Γιάννης Νένες στο δρόμο, στο Μετρό, στο γραφείο, σε γνωστά, πολυσύχναστα μέρη αλλά και απίθανα σημεία, κάθε μέρα στο Athens Voice Radio 102.5

Τα Όσκαρ του Κοινού

Ψήφισε κι εσύ για τα βραβεία της χρονιάς.

Έχουν μείνει ακόμα λίγες μέρες για να ψηφίσεις και να αναδείξεις τους καλύτερους της χρονιάς σε κάθε κατηγορία

Μπες στο
athensvoice.gr

και ψήφισε έως την **Κυριακή 26/1/2020**

Οι νικητές στο επόμενο τεύχος

ΤΟ ΕΞΗΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Κωνσταντίνος Βήτα**. Γεννήθηκε στη Βικτώρια της Αυστραλίας. Παρακολούθησε μαθήματα κλασικής κιθάρας και αρμονίας στο Ωδείο Αθηνών. Σπούδασε ζωγραφική και ιστορία της τέχνης στο Tafe της Μελβούρνης. Στην Αθήνα ολοκλήρωσε σπουδές γραφικών τεχνών. Τη δεκαετία του 1980 δούλεψε ως γραφίστας & δημοσιογράφος. Το 1992 δημιούργησε την ηλεκτρονική μπάντα Στέρεο Νόβα, ενώ από το 1997 ακολουθεί τη δική του πορεία. Έχει γράψει μουσική για ντοκιμαντέρ, φιλμ και θεατρικά έργα. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΟΝΟΜΑ ΜΕΖΕΔΟΠΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«2 και Νακαίο» στο Χαϊδάρι.
(Ιδιοκτησίας Νίκου Νάκου, εννοείται!)

FOOD IN THE NUDE

Η νέα τάση. Λαχανικά και τρόφιμα χωρίς πλαστικές συσκευασίες στα σουπερμάρκετ.

ΕΝΑ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΚΡΑΣΙ

Idealista 2017 & 2018, ελληνικό λευκό κρασί της ποικιλίας Verdicchio από το Κτήμα Kitrys στην Πύδνα Πιερίας.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ-ΡΟΥΚ

«Ο νέος άνθρωπος και δύναμη παίρνει από τη μοναξιά / Όμως ο πληγωμένος από τον χρόνο, πληγώνεται περισσότερο αφού βλέπει να καταδικάζεται σ' αυτή και ο χρόνος που του μένει»
(καλό ταξίδι, ευγενική κυρία)

ΤΟ TWEET ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Κάποιος να πάρει δώρο στον Σπανούλη μια τηλεόραση»
(@kurosakis_Kunt)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ 2020

Μεταγλωττίστρια σε ταινίες κινουμένων σχεδίων, πρώην πριγκίπισσα. Τιμές λογικές.

ΧΑΣΜΑ ΓΕΝΕΩΝ

«Μαμά, τι είναι καρμπόν;»

ΟΙ ΠΙΟ ΑΠΑΝΘΡΩΠΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ντελιβεράδες - κούριερ.

BERNARD ARNAULT

Θα εξαγοράσει όλο τον πλανήτη.

ΤΑΡΙΦΕΣ

Αεροταξί ετοιμάζει η Χιονντάι για το 2023. Σκέψου, τώρα, Αθηναίο ταρίφα με αεροταξί να κυνηγάει διπλομίσθωση.

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟ ΤΡΙΠΛΙΟ

Στο Κολωνάκι, πάλι, είναι ανοικτό όλο τον χρόνο.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΤΕΛΟΣ

Η γαλαρία

Της ΜΙΚΑΣ ΣΥΜΠΟΥΡΑ

Δεν ξέρω τι εξυπηρετούσε η τοξωτή γαλαρία στο πλάι του σπιτιού της γιαγιάς και του παππού στο νησί. Μέχρι και τώρα κρέμονται κάτι γάντζοι από την οροφή που πρέπει να ήταν για το κρέμασμα των φαναριών (των αποθηκευτικών χώρων για τρόφιμα), πριν βγουν τα ψυγεία. Το σπίτι είχε και κατώι ή κελάρι και ανέδυε μια χαρακτηριστική μυρωδιά ξύλινων παλαιών επίπλων ποτισμένων λες με παλιό λικέρ. Όμως, υπήρχε και η πάνω γαλαρία έξω από τη σάλα όπου μαζευόμασταν για ιστορίες τα βράδια με τον παππού. Μας έλεγε πως μια αγαπημένη τους ασχολία στα παλιά χρόνια ήταν να βλέπουν ποιος περνά από το βουνό με κιάλια ή χωρίς. Κάτι σαν τηλεόραση της εποχής. Στην απάνω γαλαρία ήταν και το απογευματινό κέρασμα με κουλουράκια. Αργότερα όταν μεγαλώσαμε βγαίναμε έξω στο χωριό για βόλτες στην πλατεία ή ακόμα και στην παραλία. Εκεί έχω ακόμα στη μνήμη μου τη μυρωδιά του ευκαλύπτου ανακατεμένη με πατατάκια που αγοράζαμε από την ταβέρνα της κυρα-Θοδωρούλας και του κυρ-Γιάννη. Από τις βόλτες στο χωριό αξέχαστη θα μου μείνει η γεύση των κουραμπιέδων από το φούρνο του κυρ-Σπύρου. Καθήκον μας ως παιδιά ήταν το γέμισμα της στάμνας από τη βρύση του χωριού και το ξέπλυμα των μπανιερών στη γούρνα, ή και το πλύσιμο των ρούχων με πράσινο σαπούνι ή Roll. Το βραδάκι έφτανε ο γαλατάς σε κάθε σπίτι και η γιαγιά έβραζε το γάλα. Μετά το μοίραζε σε εμάς με ένα δυο κουλουράκια. Αν είχαμε κέφι πιανόμασταν χέρι-χέρι σε έναν κύκλο όλα τα ξαδέλφια και χορεύαμε πάνω στα μαύρο-άσπρα πλακάκια της κουζίνας. Ό,τι και αν έκανε μετά ο καθένας μας νομίζω ότι αυτές οι αναμνήσεις θα μας ακολουθούν για πάντα. Η γαλαρία, η πάνω και η κάτω, ήταν για τις μικρές ψυχές μας το μάζεμα γύρω από τους παππούδες, ένα αγκάλιασμα πριν το μεγάλο μα.

ΓΑΛΛΙΑ: Ο ΕΧΘΡΟΣ ΜΕΣΑ ΜΑΣ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Οι ταραχές στη Γαλλία συνεχίζονται, χωρίς διακοπή, επί δύο χρόνια. Τα Κίτρινα Γιλέκα ενώθηκαν με τους απεργούς των μέσων μεταφοράς που διαμαρτύρονται για ένα σχέδιο μεταρρύθμισης των συντάξεων το οποίο καταργεί τα παλιά «βαρέα και ανθυγιεινά» μαζί με τις λεγόμενες «ειδικές κατηγορίες» (ομάδες και επαγγέλματα όπου δικαιολογούνται πρόωρες και ενισχυμένες συντάξεις), ενώ προσαρμόζει, δειλά-δειλά, την ηλικία συνταξιοδότησης στο σημερινό προσδόκιμο ζωής. Τα Κίτρινα Γιλέκα είχαν και έχουν συγκεκριμένα αιτήματα· ή μάλλον δεν έχουν καν αιτήματα· έχουν παράπονα· δυσaráρεσκειά έναντι των «πλουσίων» γενικά και των παρισινών ελίτ ειδικότερα — είναι δύσκολο να διαφωνήσει κανείς μαζί τους σ' αυτό. Οι παρισινές ελίτ επιβάλλουν ήθη, νόμους, τρόπους ζωής: αν και τελευταία υπάρχουν αποσκιρτήσεις προς την πλευρά της λογικής, η ιντελιγκέντσια έχει ιστορικό φανατισμού (σταλινισμού, μαοϊσμού) και επικίνδυνης βλακειας (εγκώμιο του σαδισμού, της παιδεραστίας και άλλων δήθεν ελευθεριακών πρακτικών) — αλλά βεβαίως δεν έχει νόημα να βγαίνουμε στους δρόμους για να διαχωρίσουμε τη θέση μας από αυτή την καλοταϊσμένη και μαλθακή παρέα. Ακόμα λιγότερο νόημα έχει ο εμπρησμός γνωστού εστιατορίου όπου συχνάζουν παραδοσιακά οι εν λόγω Παριζιάνοι και όπου οι ακτιβιστές άφησαν, ως υπογραφή, ένα κίτρινο γιλέκο. Σημειώνω, αν και είναι περιττό, ότι υπάρχουν ελάχιστες πιθανότητες να εντοπιστούν οι ένοχοι.

Γίνεται πολύς λόγος για «ριζοσπαστικοποίηση» της γαλλικής κοινωνίας: αν με τη λέξη εννοούμε τη βία του πλήθους, πιθανότατα εντείνεται μολοντί στη Γαλλία υπάρχει μακρά ιστορία εξεγέρσεων και κινημάτων δρόμου· αν όμως εννοούμε προηγμένους πολιτικούς στόχους, νομίζω ότι η λέξη είναι άστοχη· οι Γάλλοι διαδηλωτές αγωνίζονται να διατηρήσουν όσο το δυνατόν περισσότερα επιδόματα μπορούν, όσο το δυνατόν ευρύτερη κρατική προστασία, ανοχή

και επιείκεια έναντι κάθε παραβατικής συμπεριφοράς. Η παραβατική συμπεριφορά πράγματι «ριζοσπαστικοποιείται» και προστατεύεται από τον νόμο της Κριστιάν Τομπιρά (που μοιάζει πολύ με τον νόμο του κ. Παρασκευόπουλου): το μαύρο μπλοκ και οι ισλαμιστές συντονίζονται στις αλληπαλές διαδηλώσεις καταστρέφοντας, σχεδόν ατιμωρητί, δημόσια περιουσία, καταστήματα και αυτοκίνητα, βανδαλίζοντας με τους γνωστούς τρόπους τοίχους και μνημεία και πραγματοποιώντας επιθέσεις σε δημόσια πρόσωπα. (Ο Εμμανουέλ Μακρόν είχε την κακή ιδέα να πάει στο θέατρο σε μια συνοικία όπου ήταν σίγουρο ότι θα κινητοποιηθούν οπαδοί του Μελανσόν και συνδικαλιστές του ΚΚ με αραβικά ονόματα οι οποίοι, κατά δική τους ομολογία, διατηρούν αγαθές σχέσεις με τους τζιχαντιστές). Αν ονομάζουμε «ριζοσπαστικοποίηση» τη διεκδίκηση σύνταξης από την ηλικία των πενήντα ετών, δικαίωμα ισλαμικής προσευχής στον δρόμο και χειρισμό των τζιχαντιστών με βελούδινα γάντια, τότε πράγματι βρισκόμαστε μπροστά σε φαινόμενο ριζοσπαστικοποίησης.

Δεν υπάρχει συναίνεση για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης βίας στους δρόμους· στην πραγματικότητα, όπως φαίνεται στις δημοσκοπήσεις, το κοινό φοβάται περισσότερο τα επεισόδια υπερβολικού ζήλου της αστυνομίας (που είναι σπάνια) παρά υπερβολικού ζήλου του πλήθους (που είναι καθημερινά) — πράγμα που αναπόφευκτα μας θυμίζει και πάλι πόσο μοιάζουμε με τους Γάλλους και πώς η δική μας αριστερά μαθήτευσε παρά της γαλλικής. Αλλά βεβαίως, από τη Γαλλική Επανάσταση, από την Παρισινή Κομμούνα, από τον Μάιο του 1968, έχουν εισαχθεί πολλοί νέοι παράγοντες: η αριστερή ηγεμονία στις ιδέες και στον πολιτισμό (η επικράτηση μιας μαρξιστικής αντίληψης του κόσμου), η πολιτική ορθότητα και η ισλαμική παρουσία η οποία επιδεινώνει και καθυγιάζει το κοινωνικό μίσος ενθαρρύνοντας παραλλήλως μεθόδους που είναι απαράδεκτες, ή που θα έπρεπε να είναι απαράδεκτες, στην Ευρώπη.

Στον 19ο αιώνα και στις αρχές του 20ού, ριζοσπάστες ήταν όσοι προωθούσαν τη δημοκρατία, το κοσμικό κράτος, την ισότητα, την καθολική ψηφοφορία και τον σοσιαλισμό: τότε, οι εχθροί τους τους χαρακτήριζαν «εξτρεμιστές». Ο όρος σχετιζόταν, από γλωσσολογική άποψη, με τον φονταμενταλισμό, με τη θεμελιοκρατία· με μια δογματική και ασυμβίβαστη στάση. Σήμερα σχετίζεται μάλλον με το πρόγραμμα της επιβολής της Σαρία από τη μια και του σοσιαλισμού από την άλλη, μαζί και ταυτοχρόνως: η ισλαμοαριστερά εκπροσωπεί πλειοψηφικά τον ριζοσπαστικό χώρο στον οποίον συνωστίζονται η Ανυπότακτη Γαλλία του Ζαν-Λυκ Μελανσόν, μια σειρά μικρότερα αντικαπιταλιστικά κόμματα, ένα μεγάλο μέρος των οικολόγων (που περιέργως από την αγάπη για τα ζώα και τα φυτά στράφηκαν στην οικτρομοκρατία), ομάδες αγριεμένων φεμινιστριών (από εκείνες που διεκδικούν το δικαίωμα στην μπουρκα), αντισημιτικές και αντι-λευκές οργανώσεις «εναντίον του ρατσισμού». Όλοι αυτοί διαδηλώνουν μαζί με βολεμένους μικροαστούς που φοβούνται μήπως μειωθούν τα επιδόματα ανεργίας (τα οποία διαρκούν σήμερα δυο χρονάκια συναπτά) και τα επιδόματα τέκνων (που διαρκούν πολύ περισσότερο).

Η δυσaráρεσκειά είναι διάχυτη αλλά πολιτική συνέπεια δεν υπάρχει: οι Γάλλοι υποτίθεται ότι πιστεύουν στην ισότητα, πλην όμως όταν ένα νομοσχέδιο όπως το προτεινόμενο για τις συντάξεις δοκιμάζει να την εφαρμόσει, κάνουν επανάσταση. Επίσης, ενώ στην προσωπική τους ζωή θεωρούνται μάλλον τσιγκούνηδες, όταν πρόκειται για το «κράτος» δείχνουν πάρα πολύ σπάταλοι: όπως κι άλλοι λαοί, δεν έχουν κατανοήσει τι σημαίνουν τα δημόσια ελλείμματα, ενώ ξέρουν πολύ καλά τι σημαίνουν τα ιδιωτικά χρέη. Οι απεργίες που προστέθηκαν στα Κίτρινα Γιλέκα δεν γίνονται εξαιτίας του κειμένου του νομοσχεδίου (το οποίο, όπως συμβαίνει σε τέτοιες περιπτώσεις, ουδείς διάβασε: εξάλλου οι απεργίες ξεκίνησαν προτού δημοσιευτεί), αλλά εξαιτίας μιας γενικευμένης προπαγάνδας περί νεοφιλελεύθερης λαίλαπας. Ωστόσο, το κείμενο είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο και οποιοσδήποτε μπορεί να διαπιστώσει ότι κινείται στην κατεύθυνση της δικαιοσύνης και της ισότητας.

Το πρόβλημα στην Ευρώπη είναι πολύ βαθύ και ίσως εντέλει να βρίσκεται, εκ κατασκευής, στον πυρήνα της ευρωπαϊκής ιστορίας: η αυτοκαταστροφικότητα που έχουμε επιδείξει ξανά και ξανά, με αποκορύφωμα τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και στη συνέχεια τη φιλο-κομμουνιστική και φιλο-ολοκληρωτική τάση, παίρνει σήμερα μορφή ιδεολογικής και πολιτικής οπισθοδρόμησης. Μας αρέσουν οι επαναστάσεις αλλά μισούμε τις αλλαγές. Έτσι, αν και δεν έλειψαν οι απόπειρες μεταρρύθμισης της νομοθεσίας που αντιστοιχούσε σε διαφορετικές εποχές (όταν στη Γαλλία υπήρχαν ανθρακωρυχεία και καρβουνότρενα ή όταν το προσδόκιμο ζωής ήταν είκοσι χρόνια μικρότερο), τίποτα δεν έχει αλλάξει: οι τελευταίες μεταρρυθμίσεις έγιναν το 1982 κι από τότε τα ελλείμματα εκτινάχθηκαν. Η αποστροφή στις αλλαγές δεν μου φαίνεται σημάδι ριζοσπαστικοποίησης· μου φαίνεται σημάδι συντηρητισμού.

Νομίζω ότι η καταλληλότερη λέξη για τον χαρακτηρισμό αυτών των κινημάτων διαμαρτυρίας είναι ο φανατισμός: οι πεποιθήσεις είναι απόλυτες και οιονεί θρησκευτικές, όταν βεβαίως δεν είναι εντελώς και απροκάλυπτα θρησκευτικές. Είμαστε μάρτυρες μιας μαζικής κατασκευής ζηλωτών με διαφορετικές προελεύσεις — ισλαμισμό, κομμουνισμό, μικροαστικό συντηρητισμό — οι οποίες αντιστοιχούν σε πολιτικούς και κομματικούς σχηματισμούς: στην ισλαμοαριστερά, στη Συσπείρωση της Μαρίν Λεπέν και σε πανίσχυρες ομάδες πίεσης όπως είναι το αντιρατσιστικό κίνημα (το οποίο είναι βεβαίως ρατσιστικό από την απέναντι πλευρά). Έτσι διαμορφώνεται ένα ευρωπαϊκό κατεστημένο που υπονομεύει όχι μόνο την ευρωπαϊκή ενότητα αλλά την ευρωπαϊκή ύπαρξη: έχουμε πολλούς εξωτερικούς εχθρούς αλλά παραμένουμε ο χειρότερος εχθρός του εαυτού μας. **Α**

**ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΑΡΤΥΡΕΣ
ΜΙΑΣ ΜΑΖΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΖΗΛΩ-
ΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕ-
ΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΙΣ
— ΙΣΛΑΜΙΣΜΟ,
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ,
ΜΙΚΡΟΑΣΤΙΚΟ
ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΣΜΟ**

01 & 02.02.2020

ONASSIS
STEGI

onassis.org

ONC⁷

FESTIVAL

ONASSIS
NEW
CHOREOGRAPHERS
FESTIVAL 7

Διπλωματικός έρωτας με πολεμικές ιαχές στα παράλια της Βεγγάζης

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Ο κοινοτικός αξιωματούχος κοιτούσε τον έλληνα δημοσιογράφο με απορία. Μόλις είχε δεχθεί την ερώτηση-πρόκληση να σχολιάσει την ανακοίνωση του έλληνα πρωθυπουργού πως η κυβέρνηση της Ελλάδας θα θέσει βέτο στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το ζήτημα της Λιβύης. Όλος απορία λοιπόν ο κοινοτικός αξιωματούχος, ο οποίος ενημέρωνε off the record τους δημοσιογράφους στις Βρυξέλλες την Παρασκευή 17 Ιανουαρίου, ρώτησε τον έλληνα συνάδελφο: «Βέτο σε τι ακριβώς;». Διότι προφανώς πέρα από τις λαϊκιστικές κορώνες, σε τι ακριβώς θα θέσει βέτο η ελληνική κυβέρνηση; Σε μια απόφαση ενδεχομένως για ειρήνευση στη Λιβύη; Σε μια απόφαση η οποία θα απαιτεί την αποχώρηση όλων των ξένων δυνάμεων από τη Λιβύη; Μα όσον αφορά αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα ήδη η Αθήνα ανακοίνωσε επίσημα και διά στόματος υπουργού Εξωτερικών Νίκου Δένδια πως είναι διατεθειμένη να αποστείλει και στρατιωτική δύναμη στη Λιβύη για την επιτήρηση της εκκευρίας. Πότε και σε ποιο ζήτημα θα τεθεί λοιπόν βέτο, όταν τόσο η ΕΕ όσο και το Βερολίνο επανέλαβαν σε όλους τους τόνους πως δεσμεύονται όσον αφορά το σύμφωνο Τουρκίας - Λιβύης και συμφωνούν πως είναι άκυρο και πως δεν συνάδει με το Δίκαιο της Θάλασσας;

Ο όρος Βέτο είναι εξαιρετικά φορτισμένος και προϋποθέτει κάτι το πολύ σημαντικό. Πως η χώρα που κάνει χρήση του δικαιώματος αρνησικυρίας, ξέρει πότε το κάνει, γιατί το κάνει και έως πού θα πρέπει να φτάσει για να πετύχει η στρατηγική της. Στο Βέτο υπάρχει παρελθόν, παρόν και δυστυχώς μέλλον. Κάθε καταφυγή σε Βέτο έχει επιπτώσεις. Δεν είναι λοιπόν φρόνιμο να χρησιμοποιείται ο όρος ως μέρος μιας επικοινωνιακής τακτικής με βραχυπρόθεσμα οφέλη. Εκτίθεται και ο χρήστης του όρου, όσο και η χώρα που εκπροσωπεί.

Η Σύνοδος του Βερολίνου ολοκληρώθηκε με τα αναμενόμενα αποτελέσματα. «Οι εμπόλεμοι δεν συμφώνησαν σε τίποτε» έσπευσε να εξηγήσει (για να μην υπάρξουν παρεξηγήσεις) ο επικεφαλής της ευρωπαϊκής διπλωματίας;) κ. Μπορέλ. Με λίγα λόγια, στη γερμανική πρωτεύουσα επαναλήφθηκε το γνωστό σενάριο που χρόνια τώρα εξελίσσεται στα διπλωματικά σαλόνια. Πολλές κουβέντες, περισσότερες προφορικές δεσμεύσεις, αστεϊρευτή φλυαρία, περιορισμένη έως ανύπαρκτη αποτελεσματικότητα. Ο αυτοεξόριστος τούρκος δημοσιογράφος και πανεπιστημιακός Cengiz Aktar σημείωνε στο Twitter αμέσως μετά τη Σύνοδο του Βερολίνου: «Berlin Conference conclusions are a potpourri of delegations often overlapping intentions. In a world where even UNSC's binding resolutions don't apply, they unfortunately don't mean much. Stakes are high to see business as usual». Για να συμπληρώσει: «I doubt. Unfortunately in today's

world what we call "peace enforcement" is an illusion. Who would enforce these nice wishes? Germany and others who constantly appeases, cajoles and understands Erdogan regime? The same goes for Russia».

Πώς η Γερμανία θα πρωτοστατήσει στην επιβολή εκκευρίας με προοπτικές ειρήνευσης, όταν το Βερολίνο επιδεικτικά «κατανοεί» τις ενέργειες του καθεστώτος Ερντογάν και «χαϊδεύει» την Άγκυρα εξευμενίζοντας τον θυμό της Τουρκίας; Λόγια έξω από τα δόντια από έναν τούρκο ακαδημαϊκό και δημοσιογράφο ο οποίος αντιλαμβάνεται στο σύνολό του τον ευνοχισμό της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής. Όπως «αποκωδικοποιεί» και τη γερμανική προσέγγιση η οποία περισσότερο εξαρτάται από τα deal της Άγκελα Μέρκελ για την εγκατάσταση του εργοστασίου της Volkswagen στη Σμύρνη παρά από τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου. Είναι ξεκάθαρο. Στη γερμανική πρωτεύουσα οι παριστάμενοι προσπάθησαν να διασφαλίσουν κατ' αρχή την ομαλή ροή των εξαγωγών πετρελαίου καθώς και την ορθολογική κατανομή των εκμεταλλεύσιμων πόρων στη λιβυκή ενδοχώρα. Στη συνέχεια, και χωρίς να ρωτήσουν του εμπολέμου, επέβαλαν ένα μοντέλο διαχείρισης της εμφύλιας σύγκρουσης το οποίο στην πράξη δεν πρόκειται να λειτουργήσει εάν δεν υπάρξει χερσαία στρατιωτική επιχείρηση επιβολής της εκκευρίας, η οποία θα υποστηρίζεται από αεροπορικές και ναυτικές δυνάμεις. Δηλαδή να συνεχίσει η ιστορία εκεί ακριβώς όπου σταμάτησε, μετά τη γαλλοβρετανική και με αμερικανική εμπλοκή επιχείρηση ανατροπής του Μουαμάρ Καντάφι.

Αναγκαστικά η «ομαλοποίηση» της Λιβύης θα στοιχίσει έναν ακόμη πόλεμο με τεράστιο οικονομικό κόστος που θα το χρεωθούν οι ευρωπαίοι πολίτες και με αμφίβολο αποτέλεσμα.

Στον πόλεμο αυτό θα συμμετέχουν ως «ειρνοποιοί» οι πρώην αντίπαλοι, δηλαδή οι Ρώσοι με τους Τούρκους. Σχήμα οξύμωρο. Πλάι τους όλοι εκείνοι που προκάλεσαν το χάος στη Βόρειο Αφρική με το φιάσκο της «Αραβικής Άνοιξης». Στην παρέα σπεύδει να πιάσει θέση η Ελλάδα, η οποία εμπλέκεται διότι νομίζει πως με αυτό τον τρόπο θα εξουδετερώσει την τουρκική σφήνα στα νερά της Ανατολικής Μεσογείου. Αυτός είναι και ο λόγος που χύθηκαν τόνοι μελανιού και δαπανήθηκαν εκατοντάδες ανθρωποώρες για να συνταχθούν οι έπαινοι και τα καλωσορίσματα στον πολέμαρχο Χαφτάρ που εκπροσωπεί τις φυλές της Ανατολικής Λιβύης και της περιφέρειας Βεγγάζη - Τομπρούκ, οι οποίες για δεκαετίες στηρίζαν τον Μουαμάρ Καντάφι. Σε αυτό το εσωτερι-

κό παιχνίδι των τοπικών επιρροών από φυλάρχους έμπλεξε η Αθήνα, ενώ προηγουμένως είχαν εμπλακεί η Μόσχα, η Αίγυπτος και τα Αραβικά Εμιράτα με ολίγη δόση από Γαλλία λόγω της πετρελαϊκής TOTAL και, εκ του μακρόθεν πάντα, με τη διακριτική στήριξη των ΗΠΑ, δηλαδή της EXXON - MOBIL. Διότι επί του λιβυκού εδάφους διακυβεύονται τα συμφέροντα των αμερικανικών πετρελαϊκών εταιρειών, της γαλλικής TOTAL, της ιταλικής ENI και της βρετανικής BP. Ο Χαφτάρ είναι επικεφαλής της πολιτοφυλακής η οποία εγγυάται την πληρωμή του «ενοικίου» στους τοπικούς φυλάρχους της Ερήμου από τις πετρελαϊκές εταιρείες. Άρα θα είναι αρχηγός της ένοπλης αυτής δύναμης όσο τον ανέχονται ή τον χρειάζονται οι φυλές της Ανατολικής Λιβύης. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τον αντίπαλό του τον Φαγέζ Αλ Σάρατζ, τον οποίο στηρίζει το Κατάρ με την Τουρκία, αλλά και οι απανταχού «Αδελφοί Μουσουλμάνοι» και ως εκ τούτου οι Σαλαφιστές. Τον «πλεύρισε» κάποια στιγμή και η Ιταλία, η οποία θέλησε να παίξει παιχνίδι με την ENI για να εκτοπίσει τους Γάλλους με αποτέλεσμα να εκνευριστεί ο Μακρόν. Έτσι άρχισε η κόντρα Παρισίων - Ρώμης με φόντο την οσμή του λιβυκού αργού πετρελαίου το οποίο είναι ανωτέρας ποιότητας και με πολύ μικρή ποσότητα θείου. Σε αυτό το παιχνίδι θέλησε να παίξει και η Ελλάδα μετά την υπογραφή της Τουρκο-Λιβυκής συμφωνίας για τα θαλάσσια σύνορα. Πρέπει να γνωρίζει ωστόσο η ελληνική κοινωνία πως

ποτέ δεν ήταν εύκολη η συνεννόηση με τη Λιβύη. Ο Μουαμάρ Καντάφι είχε στηρίξει έμπρακτα την Τουρκία κατά την εισβολή στην Κύπρο το 1974 παραδίδοντας στις τουρκικές δυνάμεις ανταλλακτικά αεροσκαφών αμερικανικής προέλευσης, πυρομαχικά και καύσιμα. Η Λιβύη αρνήθηκε να συμφωνήσει με την Αθήνα για την οριοθέτηση των ΑΟΖ παρότι είχε καταλήξει σε αντίστοιχες συμφωνίες με τη Μάλτα και την Ιταλία. Με λίγα λόγια, η προϊστορία στις διπλωματικές σχέσεις

μεταξύ Ελλάδας και Λιβύης δεν εγγυάται την εύκολη διευθέτηση των εκκρεμοτήτων. Αυτά τα γνωρίζει η Άγκυρα.

Στην Ελλάδα τα πρωτοσέλιδα θριαμβολογούν ως προς τις νέες δυναμικές συμμαχίες της χώρας με τον λίβυο πολέμαρχο, ενώ ανταγωνίζονται μεταξύ τους σε πολεμοχαρές ύφος. Αιφνιδίως οι Γάλλοι είναι φίλοι. Πώς να μην είναι όταν συζητείται η παραγγελία δύο φρεγατών αξίας 2 δις ευρώ; Ξαφνικά και οι Αμερικανοί είναι φίλοι και πώς να μην είναι όταν συζητείται ακόμη και η παραγγελία 24 μαχητικών F35, συν η αναβάθμιση των F-16. Σύνολο μερικά δισεκατομμύρια δολάρια. Κάποιοι τρίβουν τα χέρια τους διότι επιτέλους στην Αθήνα βρισκόμαστε εκ νέου στη φάση του business as usual. Άλλωστε γνωστός πρώην δημοσιογράφος, μετέπειτα λομπίστας και νυν υψηλά ιστάμενος σύμβουλος, έχει αναλάβει πακέτο τις ελληνογαλλικές επαφές. Λένε πώς το 2020 είναι το έτος του αρουραίου, σύμφωνα με το κινεζικό ημερολόγιο. **A**

Η ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ
ΣΤΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑ-
ΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΑΙ ΛΙΒΥΗΣ ΔΕΝ
ΕΓΓΥΑΤΑΙ
ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΗ
ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ
ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΩΝ

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργαλές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συνταίριμας

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρουκ

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης Αρχισυντάκτες Γιάννης Τσάκαλος, Έρρικα Ρούσσου

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανίτης, Ν. Αργυροπούλου, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ν. Γεωργαλέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Μ. Κοντοβά, Ε. Κυριακίδου, Μ. Μαρμαρά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένης, Μ. Νομικός, Ευτ. Παλλήκαρης, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Κ. Περρή, Μ. Προβατάς, Κ. Ρήγος, Ν. Σταμάτη, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Ευ. Τσαβδάρη, Σ. Τσιτσόπουλος, Σ. Χαραμή, Α. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα info@athensvoice.gr

Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos **Εικονογραφίες** Θεοδωρής Παργιώτας, Β. Γκογκτζιλιάς, art@athensvoice.gr **Φωτό:** Θανάσης Καρατζάς, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσος

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλιν

Direct Market Στεφάνια Μουστάκη, Βασίλης Ζαφειρούλης, Κρύστα Φωτεινοπούλου **Υποδοχή Διαφήμισης** Νίκη Σκαμάγκα marketing@athensvoice.gr **Digital Advertorial Coordinator** Έφη Ορφανάκου efiorfanakou@athensvoice.gr **Digital Traffic Manager** Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη **Λογιστήριο** Ουρανία Μιχάλη, Μαρία Καραχοντζή, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A. Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα **Σύνταξη:** 210 3617.360, 3617.369 fax: 210 3632.317 **Διαφημιστικό:** 210 3617.530, fax: 210 3617.310 **Athens Voice Radio 102.5:** 210 3648. 213 **Αγγελίες:** 210 3617. 369 **Λογιστήριο:** 210 3617. 170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

ATHENSvoice

Κωδικός εντύπου: 7021 ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

Έχει το πιο... περίεργο όνομα στην πολιτική σκηνή. Μετακινήθηκε από το ποδόσφαιρο στην πολιτική και από τον ΠΑΟΚ στο Κίνημα Αλλαγής ως η αιχμή μιας νέας γενιάς στελεχών. Και πιστεύει ότι ο χρόνος λειτουργεί υπέρ του ΚΙΝΑΛ καθώς η οργή έχει υποχωρήσει, ο λαϊκισμός χάνει έδαφος και το κόμμα βρίσκεται σε στάδιο υπέρβασης των παρεξηγήσεων, επαναπατρίζοντας στελέχη που οφείλουν πολλά στην παράταξη

Με τον Κυριάκο Κυριάκο (τι όνομα και αυτό!) θα μπορούσα να συζητώ για ώρες. Για μέρες και νύχτες ολόκληρες, ίσως και για μια ζωή. Για μπάλα και για τον ΠΑΟΚ. Από εκεί τον γνώρισα. Όχι μόνο εγώ, αλλά και οι χιλιάδες Θεσσαλονικείς που τον ψήφισαν, αλλά έστειλαν την μπάλα στο δοκάρι και τον ίδιο εκτός Βουλής. Ο Κυριάκος ήταν τα τελευταία (πολλά) χρόνια υπεύθυνος Επικοινωνίας του ΠΑΟΚ και εισήγαγε καινοτομίες που σήμερα διδάσκονται στα σεμινάρια. Τη μέρα που η ομάδα έκανε το πρώτο νταμπλ της ιστορίας της, ο Κυριάκος ανακοίνωσε την αποχώρησή του και την κάθοδο στην πολιτική με το ΚΙΝΑΛ. Δεν εξελέγη για κάτι ψιλά, έφτιαξε βαλίτσες και κατέβηκε στην Αθήνα. Γραμματέας Επικοινωνίας του Κινήματος. Και αυτό μου προσφέρει μία σουρεαλιστική εμπειρία. Κάθομαι απέναντι στον Κυριάκο και βλέπω τον ΠΑΟΚ στην άκρη. Συζητάμε πολιτικά. Προσέχω τον τρόπο με τον οποίο μιλάει, τον κώδικα που υιοθετεί. Είναι εξαιρετικά ακριβής και προσεκτικός στις λέξεις. Αυτό θα το κέρδισε από τη θητεία του στο ποδόσφαιρο όπου συχνά καλείσαι να πεις τα χειρότερα πράγματα με τον πιο κομψό τρόπο. Κατά τη γνώμη μου, το ποδόσφαιρο και η πολιτική μοιάζουν. «Καμία σχέση. Το ποδόσφαιρο είναι πολύ πιο σκληρός χώρος» λέει ο Κυριάκος. Εντάξει, λοιπόν, ας το αφήσουμε στην άκρη.

Ποια είναι η μεγαλύτερη διαφορά ανάμεσα στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη; Οι ρυθμοί. Η Αθήνα σε απορροφά, είναι σαν να βρίσκεσαι επάνω σε ένα διάδρομο γυμναστικής που ανεβάξει συνεχώς ταχύτητα. Αυτό μπορεί να σε εξαντλεί, αλλά σου δίνει και κίνητρο. Η Θεσσαλονίκη δεν λειτουργεί έτσι, δεν σε πιέζει, αλλά και δεν σου δίνει ρυθμό. Επίσης η Θεσσαλονίκη είναι μία ανελαστική πόλη που συχνά ταλαιπωρείται από εμμονές, οι οποίες, καμιά φορά, εξελίσσονται σε φανατισμό. Και τώρα, έτσι όπως μοιράζω τη ζωή μου ανάμεσα σε δύο πόλεις, διαπιστώνω ότι η Αθήνα σου χορηγεί το προνόμιο της ανωνυμίας. Σου επιτρέπει να χαθείς, να κρυφτείς, αν το θέλεις. Στη Θεσσαλονίκη δεν μπορεί να γίνει αυτό...

Γιατί αφήσατε την πόλη και τον ΠΑΟΚ τη στιγμή της μεγάλης επιτυχίας; Ακούγεται ελαφρώς παράλογο... Από φόβο και κούραση. Γιατί γνωρίζω πόσο εύκολα αποδομούνται άνθρωποι που μπορεί να δώσουν και τη ζωή τους για ένα σκοπό, αλλά σε ένα στραβό γύρισμα βρίσκονται στο στόχαστρο. Και κου-

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

«Ε, όχι και αντιδεξιός ο Τσίπρας!»

Του ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗ

ράστια να κάνω το ίδιο, δεν είχε να πάω παραπάνω. Πρώτα αποφάσισα να φύγω από τον ΠΑΟΚ και μετά μου προέκυψε η πολιτική, ήταν αποτέλεσμα της απόφασής μου.

Τι είναι η πολιτική για σας; Η προσπάθεια, το καθήκον καλύτερα, να φέρνουμε τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας σε κεντρικό επίπεδο. Μεγάλωσα σε ένα σπίτι όπου ο πατέρας μου άφησε τη δουλειά του για τις ιδέες του, όταν ήταν στο ΚΚΕ. Μπορεί πολιτικά να διαφωνούσα μαζί του, αλλά αναγνώριζα τη στάση του, την προσπάθεια στις ιδέες του, ως προσόν.

Και γιατί με το Κίνημα Αλλαγής; Επειδή θεωρώ τη συνέπεια ως το μεγαλύτερο εφόδιο ενός ανθρώπου. Πάντα ΠΑΣΟΚ ήμουν. Θα ντρεπόμουν να μπω στην πολιτική κάτω από άλλη κομματική σημαία. Το Κίνημα Αλλαγής παράγει ιδέες, δημιουργεί πολιτική.

Ναι, αλλά εμείς δεν τις μαθαίνουμε αυτές τις ιδέες, σωστά; Σωστά. Είναι ο λαϊκισμός που έχει διαποτίσει σε μεγάλο βαθμό τις αντιλήψεις των ανθρώπων. Σήμερα οι περισσότεροι πιστεύουν ότι είναι το μνημόνιο που έφερε την κρίση. Και στην περίοδο της οργής, τα μέσα ενημέρωσης στάθηκαν γενναϊόδωρα μπροστά στον λαϊκισμό του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτή είναι μία κατάσταση που δεν αντιστρέφεται εύκολα.

Αυτή τη στιγμή, πάντως, το Κίνημα Αλλαγής δυσκολεύεται να ρίξει το καλάμι του στη δεξαμενή των ψηφοφόρων. Το έδειξαν οι εκλογές, το δείχνουν και οι δημοσκοπήσεις. Ναι, γιατί το πολιτικό κριτήριο του Έλληνα λειτουργεί κυρίως διπολικά, σε μία αντιπαράθεση που έχει στη βάση της το στοιχείο του διχασμού. Σήμερα ο ΣΥΡΙΖΑ, ακόμα και όταν λαϊκίζει, συσπειρώνει ένα πολιτικό ακροατήριο που διακατέχεται από το αντιδεξιό σύνδρομο. Χρειαζόμαστε χρόνο για να ανατρέψουμε αυτή την κατάσταση. Προσωπικά έχω την αίσθηση ότι η παρουσία του Μητσοτάκη φθίνει τα αντιδεξιά αντανακλαστικά μίας μερίδας ψηφοφόρων. Για αυτό και ο δικός μας στόχος είναι να κάνουμε δημιουργική αντιπολίτευση και να αναδείξουμε τις ιδέες της σοσιαλδημοκρατίας που μπορούν να δώσουν λύσεις και να διευρύνουν ορίζοντες.

Συνεπώς αφήνετε το αντιδεξιό μέτωπο στον Τσίπρα; Ποιος είναι αντιδεξιός; Ο Τσίπρας; Του Παυλόπουλου και του Καραμανλή; Σήμερα όταν τοποθετείσαι αντιδεξιά πρέπει να καταθέτεις προτάσεις με ιδεολογικό πρόσημο, αλλά σε ρεαλιστική βάση. Βλέπετε τον ΣΥΡΙΖΑ να κάνει κάτι τέτοιο; Αλλωστε η σοσιαλδημοκρατία παραμένει ένα παραγωγικό εργαστήριο ιδεών. Σοσιαλιστής γίνεσαι από τις ιδέες σου. Δεξιός γίνεσαι από ιδιοσυγκρασία.

Ναι, αλλά, θεωρητικά τουλάχιστον, ιδεολογικά είστε κοντά στον ΣΥΡΙΖΑ... Εγώ προσωπικά έχω πρόβλημα να ταυτοποιήσω ιδεολογικά τον ΣΥΡΙΖΑ. Είναι Κεντροαριστερά και πάνε με τον Καμμένο; Τους βλέπω ως ένα ευκαιριακό μόρφωμα που καβάλησε το κύμα και προσπάθησε να ελέγξει, με κάθε τρόπο, τους φορείς

εξουσίας.

Από την άλλη, το ΚΙΝΑΛ ελέγχεται ως ένα κόμμα που είναι πλέον προσωπικό. Το κόμμα της Φώφης... Εγώ έχω μια φρέσκια σχέση με το κόμμα, μόλις 7-8 μηνών. Είμαι μια επιλογή της Φώφης, η οποία ούτε με ήξερε, ούτε μου ζήτησε πιστοποιητικά εσωκομματικών φρονιμάτων για να με αξιοποιήσει. Το ίδιο συμβαίνει και με μια δεκάδα νέων στελεχών της γενιάς μου που έχουν αναλάβει σημαντικές κομματικές θέσεις. Επίσης οι επιλογές συνεργατών μου ήταν από όλες τις εσωκομματικές τάσεις, απόφαση που υποστηρίχθηκε από την πρόεδρο. Μήπως τελικά δεν κάνει η Φώφη το κόμμα προσωπικό, αλλά έχει μικρύνει η δεξαμενή των «γενναίων» για μια δύσκολη μάχη;

Ο Βενιζέλος έπρεπε να φύγει; Ο Βενιζέλος δεν έχει φύγει από την παράταξη. Και οι τρεις πρώην πρόεδροι είναι παρόντες. Η επιλογή που έκανε η Φώφη Γεννηματά για τον Βαγγέλη Βενιζέλο δεν μπορεί να αποτιμηθεί ακόμα. Έγινε, πάντως, σε μία περίοδο που η ηγεσία έκρινε ότι έπρεπε να ενισχύσει το λαϊκό προφίλ της παράταξης, ο Βενιζέλος έχει μεγάλο ακροατήριο στην κοινωνική ελίτ και το κόμμα ήθελε να προτάξει το λαϊκό του έρεισμα.

Θα του ζητήσετε να επιστρέψει; Η εργασία αφορά και την Άννα Διαμαντοπούλου και άλλους που έχουν απομακρυνθεί. Είμαστε σε μία διαδικασία συναίνεσης και υπέρβασης των παρεξηγήσεων. Υπάρχει η διάθεση από κάποιους να ξεπληρώσουν το χρέος τους προς την παράταξη.

Πιστεύετε ότι η Κατερίνα Σακελλαροπούλου θα είναι καλή πρόεδρος; Ήμουν σίγουρος ότι ο κ. Μητσοτάκης θα έκανε μια ευρείας αποδοχής επιλογή. Στις επιλογές μικρού πολιτικού κόστους

φοράει το κόστούμι του συναινετικού. Το έκανε και στην αυτονόητη ανάγκη της ψήφου των αποδήμων. Εμένα η επιλογή της αυτή μου μοιάζει άλλοθι απενοχοποίησης της σκληρά πολιτικής ατζέντας, ένα green wash του νεοφιλελευθερισμού στα οικονομικά και κοινωνικά θέματα. Πέρα από αστερίσκους όμως, η αυθόρμητη αντίδρασή μου στο άκουσμα της Κατερίνας Σακελλαροπούλου ήταν ένα ζεστό χειροκρότημα. Όσο άξια χρειάζεται, όσο προοδευτική είναι η καρδιά της χώρας, όσο συμπαθής και μετρημένη θα ήθελα να φαίνεται η πολιτική. Εύχομαι να γίνει η καλύτερη Πρόεδρος της ιστορίας.

Τι πρέπει να γίνει για να έχουμε, επιτέλους, ένα κανονικό πρωτάθλημα ποδοσφαίρου; Να σταματήσει το αυτοδιοίκτο της ΕΠΟ να γίνεται πηγή ανομίας. Δύο πράγματα μπορούν να γίνουν. Είτε η πολιτεία να δώσει όλα τα οργανωτικά στις ΠΑΕ και μετά αυτές, ως ανώνυμες εταιρείες, να το χειριστούν αναλαμβάνοντας και το σχετικό κόστος, είτε η πολιτεία να πάρει τον πλήρη έλεγχο των πραγμάτων. Μέση λύση δεν υπάρχει.

Εσείς θα επιστρέφατε στο ποδόσφαιρο σε έναν πιο κεντρικό ρόλο; Επειδή πάσχω από το σύνδρομο του σούπερ ήρωα, αν πίστευα ότι η παρουσία μου θα βοηθούσε να γίνει κάτι καλό, ναι, θα το έκανα. **Α**

ΘΩΜΑΣ ΓΙΑΚΟΜΠΙ

Να μην τους φοβηθούμε

Ο γερμανός δημοσιογράφος, ανταποκριτής της Deutsche Velle, που χτυπήθηκε από φασίστες την περασμένη Κυριακή στο Σύνταγμα στη διάρκεια αντιμεταναστευτικού συλλαλητηρίου, μιλάει στην ATHENS VOICE: για τη στοχοποίησή του από τη Χρυσή Αυγή με αφορμή τη συμμετοχή του στο ντοκιμαντέρ της Αγγελικής Κουρούνη «Χρυσή Αυγή: Μια προσωπική υπόθεση», για το δεύτερο ντοκιμαντέρ που ετοιμάζουν, για το τι συνέβη την Κυριακή και τη στάση της αστυνομίας, για την απαράδεκτη, όπως τη χαρακτηρίζει, πρόταση της εισαγγελέως στη δίκη της ΧΑ, αλλά και για τη στάση που θα πρέπει να έχουμε όλοι απέναντι στη φασιστική βία.

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Τακριβώς συνέβη στο Σύνταγμα την περασμένη Κυριακή; Με τη σκηνοθέτιδα Αγγελική Κουρούνη ετοιμάζουμε το δεύτερο ντοκιμαντέρ μας για τη Χρυσή Αυγή και πήγα στο Σύνταγμα όπου υπήρχε ένα αντιμεταναστευτικό συλλαλητήριο. Ήθελα να δω την ατμόσφαιρα μετά την απαράδεκτη πρόταση της εισαγγελέως στη δίκη της Χρυσής Αυγής, για την αθώωση όλων εκτός από τον Ρουπακιά, αν οι χρυσαυγίτες ανέκτησαν την αυτοπεποίθησή τους. Και πράγματι, τα τάγματα εφόδου ήταν εκεί. Βρισκόμουν στο πεζοδρόμιο όταν κάποιοι με αναγνώρισαν και με ρώτησαν «εσύ δεν είσαι ο Γιακόμπι; Γιατί τραβάς φωτογραφίες;» Ήθελαν να βεβαιωθούν ότι ήμουν εγώ. Και τότε μου επιτέθηκαν με μπουνιές και κλοτσιές, προσπάθησα να προστατεύσω την κάμερά μου, αλλά μου έκλεψαν τρία κινητά και το μαγνητόφωνό μου. Ευτυχώς με υπερασπίστηκαν κάποιοι Έλληνες συνάδελφοι, γιατί τώρα δεν ξέρω αν θα ήμουν εδώ να σας μιλάω, δεν ξέρω τι θα γινόταν αν κάποιος από αυτούς έβγαζε μαχαίρι. Όταν οι συνάδελφοι τους έλεγαν να με αφήσουν, κάποιοι από τους φασίστες απαντούσαν «μας έκανε μεγάλη ζημιά».

Η αστυνομία; Είδαμε σε πλάνα ότι ήταν κοντά. Οι αστυνομικοί είχαν οπτική επαφή αλλά δεν έκαναν τίποτα. Πήγαν συνάδελφοι και τους ζήτησαν να έρθουν να με βοηθήσουν και οι αστυνομικοί απάντησαν ότι θα φάνε κι εκείνοι ξύλο και τηλεφώνησαν στα ΜΑΤ, τα οποία ήρθαν μετά. Νωρίτερα, το πρωί, για το μόνο που νοιάζονταν, ήταν να διώξουν τους αντιφασίστες που είχαν συγκεντρωθεί στο Σύνταγμα προς τα Προπύλαια, αφήνοντας στην πλατεία Συντάγματος μόνο τους ακροδεξιούς και τη ΧΑ.

Είχατε δεχτεί επίθεση και πέρυσι, στις 20 Γενάρη 2018, πάλι στο Σύνταγμα, σε συλλαλητήριο ενάντια στη Συμφωνία των Πρεσβών. Είχατε κάνει μήνυση και τότε. Έχει συλληφθεί κανείς; Έκανα μήνυση αλλά απ' όσο ξέρω δεν έγινε τίποτα. Αλλά το αστείο είναι ότι με φώναξαν στο τμήμα και μου έδειξαν περίπου 300 φωτογραφίες. Ενώ τους είχα πει ότι αυτοί που μου επιτέθηκαν ήταν Έλληνες φασίστες, μου έδειχναν φωτογραφίες του Ρωμανού, του Σακκά και μεταναστών.

Όλο αυτό το διάστημα δεχόσασταν απειλές; Πάρα πολλές απειλές και υβριστικά μηνύματα. Θέλω όμως να σταθώ στην εισαγγε-

λική πρόταση στη δίκη της Χρυσής Αυγής, η οποία αθώνει τους πάντες πλην Ρουπακιά και είναι εντελώς απαράδεκτη, όπως είπαν και όλοι οι συνήγοροι πολιτικής αγωγής. Έστειλαν στο Facebook της Αγγελικής επί λέξει: «Περίμενε να τελειώσει η δίκη και να αρχίσουν τα εξώδικα. Θα το πουλήσεις το σπίτι σου και θα το κάνουμε γραφείο της Χρυσής Αυγής».

Σας πλησίασε κάποιος από την πολιτεία μετά την επίθεση που δεχτήκατε; Πήραν την Αγγελική από το γραφείο Τύπου της κυβέρνησης, μια ευγενέστατη κυρία, και της ζήτησε το τηλέφωνό μου. Η Αγγελική της απάντησε να το βρει από τους Χρυσαιγίτες. Η Αγγελική, πάλι, μετά την καταδικαστική ανακοίνωση που εξέδωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος για την επίθεση σε βάρος μου, έγραψε κι ένα tweet που με βρίσκει απολύτως σύμφωνο: «Χαιρόμαστε πάρα πολύ που καταδικάζετε την επίθεση, όμως θα χαιρόμασταν πολύ περισσότερο αν καταδικάζατε και την αδράνεια των ΜΑΤ, που “δεν είδαν τι γινότανε” και που “δεν άκουσαν” τις φωνές του Θωμά».

Είπατε ότι δεν τους φοβάστε. Δεν είναι αλήθεια, φοβάμαι, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να τους αφήσουμε στους δρόμους και στις πλατείες. Η Χρυσή Αυγή δεν θα μας χαρίσει κάτι, πρέπει ο καθένας από εμάς να παίρνει θέση καθημερινά. Ακούμε ένα ρατσιστικό σχόλιο; Να αντιδράσουμε, να πούμε όχι, αυτό δεν είναι σωστό. Η στάση ζωής μας κάθε μέρα είναι η μόνη απάντηση στην ακροδεξιά και στη Χρυσή Αυγή.

Τι θέμα έχει το δεύτερο ντοκιμαντέρ σας; Το πρώτο ήταν το «Χρυσή Αυγή: Προσωπική υπόθεση». Στο δεύτερο, το οποίο θα ολοκληρωθεί μετά το τέλος της δίκης της ΧΑ, λέγεται «Χρυσή Αυγή: Υπόθεση όλων μας, ποια αντίσταση;». Τα ερωτήματα που τίθενται είναι ποια θα μπορούσε να είναι η αντίσταση σε αυτή την ιδεολογία που εξαπλώνεται σε όλη την Ευρώπη, αν η Δημοκρατία μπορεί να αντισταθεί χωρίς να ποδοπατήσει τις αξίες της. **Α**

Ο Θωμάς Γιακόμπι και η Αγγελική Κουρούνη δουλεύουν το ντοκιμαντέρ τους με ίδια μέσα, με μια μικρή βοήθεια από το Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ - Παράρτημα Ελλάδας και με τη μέθοδο του crowd founding. Περισσότερα και για τα δύο ντοκιμαντέρ μπορείτε να δείτε εδώ: <https://goldendawnpublicaffair.com>

Δικαστικοί εκ Θεσσαλονίκης

Το βράδυ που ανακοινώθηκε ότι ο Ανδρέας προτείνει για πρόεδρο της Δημοκρατίας τον Χρήστο Σαρτζετάκη, έτρωγα, ως φοιτητής, σουβλάκια στον «Κόκκορα», στην Πρίγκηπος Νικολάου στη Θεσσαλονίκη, που σήμερα ονομάζεται Αλεξάνδρου Σβώλου. Δεν είχα ιδέα ποιος είναι ο κύριος Χρήστος, με εντυπωσίασε μόνο που ο μεγάλος είπε να στείλει τον Καραμανλή στο σπίτι του στην Πολιτεία. Επίσης δεν είχα δει και το «Ζ» ώστε να γνωρίζω το αντίστοιχο, στην πραγματική ζωή, του ρόλου που απέδωσε ο Ζαν Λουί Τρεντινιάν. Μετά από κανένα δίωρο κυκλοφόρησε το έκτακτο παράρτημα της «Θεσσαλονίκης» και διάβασα για τον ανακριτή που δεν δίστασε να τα βάλει με το παρακράτος της Δεξιάς, διερευνώντας τη δολοφονία του Χρήστου Λαμπράκη. Μάλιστα, Θεσσαλονικιός και δικαστικός. Το βρήκα υπέροχο. Μετά ήρθε η ψηφοφορία με τα «ομοιόμορφα» και όχι «ομοιόχρωμα» ψηφοδέλτια που προκάλεσε ένα χαριτωμένο μπάχαλο και ανέδειξε την ευρηματικότητα του Μένιου του Κουτσόγιωργα και των άλλων της Αλλαγής. Βέβαια αυτά που θυμόμαστε σήμερα από τη θητεία του Κυρίου (με κεφαλαίο, όπως ήθελε) Χρήστου είναι το «έθνος ανάδελφον», η στράτευση του Λάκη Λαζόπουλου, μία μήνυση στον Χάρυ Κλυνν και η άρνηση απονομής χάριτος στον «Αγγέλο» Χρήστο Ρούσο, επειδή, πέρα από φονιάς του ανθρώπου που τον κακοποιούσε, ήταν ομοφυλόφιλος και μάλιστα παθητικός. Α, θυμόμαστε επίσης και ένα ταξίδι στην Κίνα όπου, κατά την επιστροφή, βγήκαν από το κήτος του αεροσκάφους όλα τα κλιματιστικά του Κωτσόβολου και της Media Markt μαζί, αλλά χωρίς να περάσουν από το τελωνείο – τότε ένα καλό ψυκτικό μηχανήμα κόστιζε κοντά στα 700 χιλιάδικα, κάπου 2.000 ευρώ, συνέφερε να το φέρεις από Κίνα. Μετά ήρθε ο Μητσοτάκης, επανέφερε τον Καραμανλή στην Προεδρία, ο Κύριος Χρήστος αποσύρθηκε στην κατοικία του και έκτοτε έχουν περάσει τριάντα χρόνια, είδε δύο από τους διαδόχους του να αποδημούν εις (τον άλλον) Κύριον και ο ίδιος σήμερα, στα 91 του, ενίοτε παρακολουθεί διά ζώσης εκδηλώσεις του δημοσίου βίου. Ζωή να έχει ο άνθρωπος.

Κατερίνα Σακελλαροπούλου. Δικαστικός από τη Θεσσαλονίκη και αυτή. Το βρίσκω υπέροχο. Και επειδή τη γνωρίζω προσωπικά, δύναμαι να καταθέσω ότι είναι και υπέροχος άνθρωπος. Εξ όσων πληροφορούμαι, ούτε η ίδια δεν έχει συνειδητοποιήσει ακόμα αυτό που της συμβαίνει. Το βρίσκω λογικό. Τη μία στιγμή σε ξέρει μόνο ένας συγκεκριμένος κύκλος ανθρώπων και την άλλη είσαι σε κάθε οθόνη που υπάρχει στη χώρα ως η επόμενη αρχηγός του κράτους. Αυτό δεν είναι εύκολο να το διαχειριστείς, ειδικά αν έχεις μάθει να ζεις αλλιώς. Λίγα λεπτά μετά την ανακοίνωση από τον Μητσοτάκη εμφανίζονται στην πόρτα σου κάτι «ντουλάπες» από την ασφάλεια υψηλών προσώπων και σε ενημερώνουν ότι από εδώ και στο εξής δεν μπορείς να πας ούτε στο περίπτερο που είναι στα δεξιά, τριάντα μέτρα μόλις βγεις από το σπίτι σου. Το συγκρότημα που μένεις κυκλώνεται από την Αστυνομία, σου λένε διακριτικά ότι ίσως χρειαστεί να φυλάσσονται και οι δικοί σου άνθρωποι και αρχίζεις, δειλά, να καταλαβαίνεις ότι στην πραγματικότητα δεν είσαι αρχηγός του κράτους, αλλά δέσμιος και υπηρέτης μίας σειράς μηχανισμών και διαδικασιών. Μετά εμφανίζονται κάτι άλλοι τύποι, που δεν ξέρεις τι ακριβώς είναι, για να σου πουν ότι θα σε μπριφάρουν για μία σειρά θεμάτων, σε ρωτάνε αν θέλεις να διαλέξεις στελέχη για το διπλωματικό σου γραφείο, σκέφτεσαι τι θα κάνεις με συνεργάτες για θέματα Τύπου, αναρωτιέσαι αν πρέπει να πάρεις (και από πού) καινούργια ρούχα, τι θα πεις με τον Πούτιν, τον Τραμπ και τον Ερντογάν που θα σε πάρουν τηλέφωνο, ποια η θέση του συντρόφου σου στο πρωτόκολλο και αν θα μπορείς να έχεις γάτα στο Προεδρικό. Για να το θέσω απλά, σε τέτοιες περιπτώσεις, η μεγαλύτερη πρόκληση που έχει μπροστά του ένας άνθρωπος που δεν προέρχεται από την πολιτική, είναι να μη σαλτάρει. Να μην εκδηλώσει ούτε κρίση μεγαλομανίας, ούτε σύνδρομο ταπεινότητας. Η Σακελλαροπούλου ίσως να είναι από τους λίγους ανθρώπους για τους οποίους μπορείς να στοιχηματίσεις ότι δεν θα της συμβεί, ούτε θα κάνει κάτι ακραίο. Και αισθάνομαι ότι μετά από δέκα χρόνια κρίσης, είναι η Πρόεδρος που μας αξίζει. ●

→ kostas@giannakidis.com

Χολαργός

Της ΕΛΕΝΗΣ ΧΕΛΙΩΤΗ

Είναι μια αρκετά ήπια μέρα σήμερα. Έχει κρύο και ήλιο. Αυτό το κρύο που απαιτεί λίγη σιωπή. Ούτε το κιντό δεν κρατάω στα χέρια. Μπαίνω στο βαγόνι και κάθομαι απέναντί τους. Είναι καλοντυμένοι κοτσονάτοι, που έλεγε και η γιαγιά μου. Φοράνε μια γαλήνια έκφραση που έχω χρόνια να δω. Η κυρία κρατάει μια σακούλα με ένα κουτί γλυκά. Τα χέρια της είναι ακουμπισμένα στωικά επάνω του και κοιτάει τα δάχτυλά της σαν να την παραξενεύει κάτι. Ο κύριος κρατάει δύο φύλλα εφημερίδας διπλωμένα στα 4 και διαβάζει με ενδιαφέρον ένα από τα άρθρα της. «Τι διαβάζεις, Χρήστο μου;» τον ρωτάει κάποια στιγμή. «Τα χάλια μας, Σοφίτσα, αλλά εντάξει, μπορούμε και χειρότερα. Μην ξεχνάς οι Αμερικάνοι έχουν τον Τραμπ». «Το βλαμμένο εννοείς;» «Αυτό ακριβώς» απαντάει. Βγάζει τα γυαλιά της πρεσβυωπίας που στεκόντουσαν χαμηλά στη μύτη του και τα ακουμπάει στα πόδια του μαζί με την εφημερίδα.

«Τι τους έπιασε και μας κάλεσαν σήμερα;» ρωτάει την κυρία Σοφία. «Ε, τώρα και εσύ, δεν καταλαβαίνεις μου φαίνεται. Κάνεις τον χαζό. Μην τη βλέπεις άνετη όταν έρχεται σε μας, με το ζόρι της βγάζω λέξη. Από τότε που η Λένα χώρισε και επέστρεψε σπίτι, τα 'χει βάψει μαύρα. Θυμάσαι τι μας λέγανε τόσα χρόνια; Μόνο Νόμπελ δεν είχε πάρει αυτό το κορίτσι, όλα τα άλλα τα είχε κάνει». Ο κύριος Χρήστος χαμογελάει. «Δε βαριέσαι» συνεχίζει εκείνη, «το παιδί να 'ναι καλά. Απλά ποτέ δεν κατάλαβα την ανάγκη της Ματίνας να δείχνεται σε μας, λες και είμαστε ξένοι».

«Ναι, αλλά εντέλει δεν μου απάντησες...» γιατί μας προσκαλεί; «Ντρέπεται, βρε συ Χρήστο, πάει πια ένας χρόνος που έχουμε να πατήσουμε σπίτι της και καταλαβαίνει και η ίδια ότι δεν δικαιολογείται, και προφανώς η Λένα θα λείπει σήμερα γιατί έχει πολλές δουλειές...» «Ωραία, και εμείς γιατί πάμε;» «Γιατί είναι φίλοι μας». «Είναι, βρε Σοφίτσα μου;» Σ' αυτό η κυρία Σοφία χαμήλωσε το βλέμμα της. «Και τι να κάνουμε, βρε Χρήστο μου, μόνοι μας να μένουμε;» Ο κύριος Χρήστος πήγε να πει κάτι αλλά σταμάτησε τον εαυτό του. Έκανε ένα reset και συνέχισε.

«Τελικά τι γλυκά τους πήρες;» «Σιροπιαστά» απαντά εκείνη. «Ρε Σοφία! Λέει γελώντας, «αφού δεν τα τρώνε». «Ε και; Τα τρώω εγώ, και αυτοί δεν βγάζουν ποτέ γλυκό. Ας έχω τουλάχιστον μια λιχουδιά ενώ ακούω τις χαζομάρες. Παρεμπιπτόντως, ο Αποστόλης σ' έχει πάρει κανά τηλέφωνο;» «Θα αστειεύεσαι βέβαια. Γιατί, τότε έπαιρνε; Στο βρακί της Ματίνας δεν έχει τηλέφωνα, τα 'χει αποσυνδέσει όλα». Η

Σοφίτσα γελάει τόσο δυνατά που παραλίγο να της πέσει η τσάντα με τα αγαπημένα της γλυκά, και εμένα να μου φύγει η τσίχλα από το στόμα. Εκείνη την ώρα γυρνάει ο κύριος Χρήστος και με κοιτάει.

«Συγγνώμη» του λέω σκουπίζοντας δάκρυα γέλιου, «αλλά ήταν πολύ καλό το σχόλιό σας». «Εγώ... συγγνώμη, βρε κορίτσι μου, συνήθως δεν εκφράζομαι έτσι αλλά μ' έχει φέρει στο αμύν αυτός ο άνθρωπος. Τον γνωρίζω 47 χρόνια και η συμπεριφορά του μ' έχει πικράνει». «Μπορεί να μην έχω τα χρόνια σας αλλά ξέρω πώς νιώθετε, και από τη δική μου εμπειρία και βλέποντας τους φίλους των γονιών μου. Με τα χρόνια οι άνθρωποι ξεχνάνε». «Τι ξεχνάνε;» με ρωτάει εκείνος. «Ποιοι είναι». «Μεγάλη κουβέντα είπες, παιδί μου» είπε η κυρία Σοφία, και πρόσθεσε «θες ένα γλυκάκι;» «Μα είναι για τους φίλους σας» της λέω έκπληκτη. «Σάμπως θα το προσέξουν; Θα τα απλώσουμε μετά να είναι ομοιόμορφα» μου λέει και μου κλείνει το μάτι. «Τότε δεν θα πω όχι. Δεν λέω ποτέ σε γλυκό. Να 'στε καλά», της απαντώ ενώ σηκώνω ένα κανταϊφάκι και νιώθω το στόμα μου να σαλιώνει.

Και τι να κάνουμε, βρε Χρήστο μου, μόνοι μας να μένουμε;

«Μήπως σας ζηλεύουν λιγάκι;» Και γι' αυτό σας αποφεύγουν;» τους λέω. Γύρισαν και οι δυο μαζί προς το μέρος μου σαν να μου λέγανε οι αλήθειες αυτές δεν πρέπει να λέγονται. Σιώπησα και κοίταξα κάτω τρώγοντας την τελευταία μπουκίτσα του κεράσματος. Για κάποιο λόγο σήμερα ήμουν πιο θρασύς απ' ό,τι συνήθως και έτσι αγνόησα την παύση και είπα, «αυτοί πάντως χάνουν. Αυτοί είναι μόνοι τους. Εσείς θα 'χετε πάντα ο ένας τον άλλον». Περίμενα κάποια αντίδραση, ή έστω μια ευγενική αντιπαράθεση, αλλά αντί αυτού χαμογέλασαν, σαν να ήταν ευγνώμονες που κάποιος το είδε.

Εκείνη την ώρα χτύπησε το τηλέφωνο του κυρίου Χρήστου. Το βγάζει από την τσέπη του, τεντώνει το αριστερό του χέρι για να το απομακρύνει αρκετά από τα μάτια του ώστε να δει ποιος είναι και συνοφρυώθηκε. Πλησιάζει τον δεξί δείκτη στην οθόνη και πριν απαντήσει την κλήση λέει, «Σοφίτσα μου, θα σε πάω για καφέ στη Βουκουρεστίου. Κέρασε το κορίτσι άλλο ένα γλυκό». Η κυρία Σοφία και εγώ τον κοιτάγαμε ενώ κούναγε το κεφάλι του και επαναλάμβανε τις λέξεις, «ναι βέβαια, καταλαβαίνω, όχι μην το συζητάς, ναι, ναι, θα τα πούμε, ρε Αποστόλη, περαστικά εύχομαι». ●

Η Όλγα Κεφαλογιάννη γυρίζει σελίδα

Της ΕΛΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ
Φωτό: ΠΑΝΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

«**Never, never, never give up**». Τα λόγια του Ουίνστον Τσόρτσιλ εμπνέουν την Όλγα Κεφαλογιάννη και γίνονται η συμβουλή της προς τις νέες γυναίκες που έχουν φιλοδοξίες. Η βουλευτής της ΝΔ άλλωστε αποτελεί παράδειγμα ανθρώπου που δεν εγκαταλείπει μπροστά στα εμπόδια. «*Πάντα κοιτάμε μπροστά*», απαντά χαρακτηριστικά σε ερώτηση για το γεγονός ότι βρέθηκε εκτός κυβερνητικού σχήματος, ενώ σε πιο προσωπικό επίπεδο μιλά στην Α.Β. για το μεγάλο κεφάλαιο της ζωής της που έκλεισε τονίζοντας ότι «*τώρα χρειάζεται ανασύνταξη, όπως σε κάθε καινούρια αρχή*». Ακόμα, αποκαλύπτει τους στόχους της, αναφέρεται στο όραμά της για την Ελλάδα, σχολιάζει την επιλογή μιας γυναίκας στην Προεδρία της Δημοκρατίας, και προτείνει τα αγαπημένα της μέρη στην Αθήνα.

Βουλευτής από το 2007, έμπειρη πολιτικός και με υπηρεσία σε υπουργικό πόστο, πρώτη σε σταυρούς στην Α' Αθήνας για τρίτη συνεχόμενη φορά, αλλά δεν συμπεριληφθήκατε στο κυβερνητικό σχήμα. Παραμένει ίσως μια πικρία για το γεγονός αυτό; Στην πολιτική οι

«πικρίες» και οι εμμονές δεν κάνουν καλό. Πάντα κοιτάμε μπροστά. Ήταν πολύ συνειδητή η απόφασή μου να μη συμμετάσχω στο κυβερνητικό σχήμα, η οποία και εξηγήθηκε επαρκώς. Από τότε έχουν περάσει έξι μήνες μιας συνολικής προσπάθειας να αλλάξουν τα πράγματα στη χώρα. Η κυβέρνηση κάνει τη δουλειά της και εμείς οι βουλευτές τη δική μας. Εκπροσωπούμε τους πολίτες της χώρας, των περιφερειών μας, της Αθήνας εγώ, για να αλλάξουν επιτέλους τα πράγματα. Έχουμε μεγάλη σε όγκο και σημαντική σε ουσία δουλειά να κάνουμε. Ο βουλευτής έχει δύναμη παρέμβασης. Φωνή και χώρο διεκδίκησης. Ιδίως όταν είναι της συμπολίτευσης. Αυτός είναι ο ρόλος του και αυτό φιλοδοξώ να κάνω προς όφελος των κατοίκων της πρωτεύουσας αλλά και προς όφελος κρίσιμων θεμάτων πολιτικής, όπως είναι για παράδειγμα το δημογραφικό ζήτημα ή η θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία. Όπως είπατε βγήκα για τρίτη φορά πρώτη στην Α' Αθηνών. Αυτό το γεγονός είναι βαριά ευθύνη από μόνο του. Οι βουλευτές οφείλουμε να μιλάμε και να διεκδικούμε. Ακόμα και αν κάποιες φορές δεν γινόμαστε αρεστοί.

Έπειτα από 13 χρόνια στην ενεργό πολιτική, ποιοι είναι οι στόχοι σας από εδώ και πέρα; Αυτοί που ήταν από την πρώτη στιγμή που αποφάσισα να ασχοληθώ με την πολιτική. Η προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, η ανάγκη να ακούς, να έρχεσαι κοντά στον κόσμο και να πράττεις. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ικανοποίηση απ' αυτή τη σχέση. Σε κρατάει ζωντανή, σε τροφοδοτεί με δύναμη και φιλοδοξία και ανανεώνει διαρκώς τους στόχους και τα θέλω σου. Και φυσικά τις πολιτικές σου στοχεύσεις. Η χώρα στη νέα εποχή που μπαίνει, συμβολικά και στη νέα δεκαετία, χρειάζεται νέο πολιτικό λόγο, καθαρό, τολμηρό και επί της ουσίας. Σκέψη εκτός πλαισίου πολλές φορές που δεν αναμασά στερεότυπα και κλισιό προηγούμενων δεκαετιών.

Πώς οραματίζεστε την Ελλάδα το 2021; Ποιες νοοτροπίες θεωρείτε ότι πρέπει να αποβάλουμε σαν λαός; Το 2021 έχει έναν ιδιαίτερα ισχυρό συμβολισμό. Συμπληρώνονται 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821, άρα είναι μια σπουδαία ευκαιρία να στοχαστούμε την πορεία του Έθνους. Με σύνεση και αίσθηση της ιστορικότητας. Περάσαμε δύσκολα στη σκοτεινή δεκαετία του '10. Βιώσαμε μια βαθιά κρίση που δεν ήταν μόνο οικονομική, είχε πολλές πτυχές, διαπέρασε σε

όλα τα επίπεδα την ελληνική κοινωνία. Είναι καιρός να καταλάβουμε τι έφταιξε, ποια ήταν τα λάθη μας, πώς προχωράμε μπροστά. Να μειώσουμε τον ατομισμό μας, να τονώσουμε την αλληλεγγύη και την αίσθηση του συλλογικού. Να μην παρασυρόμαστε εύκολα σε συγκρουσιακές λογικές, να επικρατήσει μέσα μας, στην πολιτική, η συναίνεση, η συνεννόηση, η ανάγκη να βρίσκουμε τον κοινό τόπο. Σε αυτά τα 200 χρόνια έχουμε υποφέρει αρκετά από διχασμούς. Πέφτει μεγάλο βάρος στις πλάτες μας να χτίσουμε και όχι να γκρεμίσουμε.

Σε προσωπικό επίπεδο; Πώς πιστεύετε ότι θα είναι η καινούργια χρονιά; Τι στόχους βάζετε; Να μπορώ να λειτουργώ σε ισορροπία, να βιώνω τις χαρές και τις λύπες της ζωής μαζί με την οικογένειά μου και τους φίλους μου. Βρίσκομαι σε ένα μεταβατικό στάδιο γιατί πολύ πρόσφατα έκλεισε ένα μεγάλο κεφάλαιο της ζωής μου που αφορά στον γάμο μου. Ήταν μια μακρά και δημιουργική περίοδος που μόνο καλές αναμνήσεις αφήνει. Τώρα χρειάζεται ανασύνταξη, όπως σε κάθε καινούργια αρχή.

Σας ενοχλεί που στην Ελλάδα συνεχίζει να μας απασχολεί η εμφάνιση των γυναικών που είναι σε θέσεις εξουσίας; Σε μια ορκωμοσία στη Βουλή, για παράδειγμα, τα ΜΜΕ θα σχολιάσουν εκτενώς τις εμφανίσεις των γυναικών βουλευτών, δεν θα αφιερώνουν όμως πάνω από λίγες σειρές για τους άντρες πολιτικούς. Παλιά με εξόργιζε, τώρα το βλέπω πιο ψύχραιμα αλλά εξακολουθεί να με ενοχλεί το ίδιο. Ξέρετε πόσο άσχημο είναι να μιλάς στη Βουλή για ένα σημαντικό ζήτημα και κάποια μέσα να γράφουν και να αναπαράγουν μετά το τι φόραγες; Κάποιες γυναίκες κολακεύονται, εγώ όμως όχι. Θέλω ο λόγος μου να έχει την ίδια βαρύτητα με αυτόν ενός άνδρα. Και έτσι να αντιμετωπίζεται. Γι' αυτό και δεν συμβιβάζομαι με την κενή περιεχομένου κολακεία.

Ποια θα ήταν η συμβουλή σας στις νέες γυναίκες που θέλουν να ξεχωρίσουν στην εργασία τους αλλά και στον δημόσιο χώρο; «Never, never, never give up», όπως έλεγε και ο Winston Churchill. Αυτό συμβουλευώ όσες φίλες μου με ρωτάνε. Οι γυναίκες πρέπει να αγωνίζονται για τα αυτονόητα διαρκώς. Τίποτα δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο. Θα πρέπει να είναι υποψιασμένες, προετοιμασμένες για τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουν και να διεκδικούν διαρκώς. Ο δρόμος δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα για τις γυναίκες.

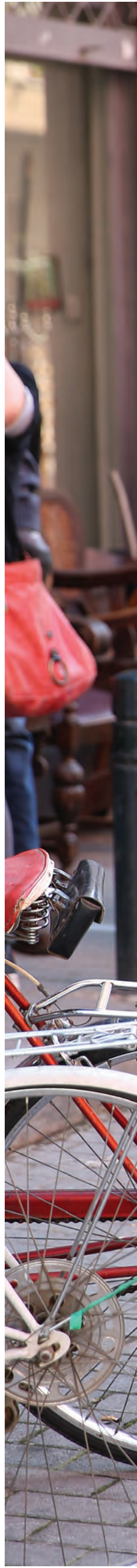
Τι σηματοδοτεί τελικά η επιλογή μιας γυναίκας στην Προεδρία της Δημοκρατίας; Είναι σαφέστατα μια πολύ θετική εξέλιξη. Ως συμβολισμός είναι σημαντικότητας και με χαροποιεί ιδιαίτερα ότι θα έχουμε την πρώτη

γυναίκα Πρόεδρο. Οι συμβολισμοί έχουν τη σημασία τους αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι αυτομάτως η θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία αποκαθίσταται. Όταν λέμε ότι διεκδικούμε να έχουμε ισότιμη συμμετοχή στα κοινά αυτό δεν εξαντλείται με την τοποθέτηση μιας γυναίκας στο κορυφαίο αξίωμα. Χρειάζεται πολύς αγώνας ακόμα για να επιτευχθεί η συνταγματικά κατοχυρωμένη ισότητα. Και φυσικά χρειάζονται πράξεις από όλους. Και από τους πολίτες. Να στηρίζουν, να ψηφίζουν γυναίκες. Έχουμε μόλις 19 γυναίκες δημάρχους σε σύνολο 331 Δήμων. Αριθμός απογοητευτικός που δείχνει μια συνολικότερη υστέρηση.

Η ανάδειξη της Ακαδημίας Πλάτωνος αλλά και το δημογραφικό είναι δύο ζητήματα με τα οποία ασχολείστε ιδιαίτερα ενεργά. Γιατί είναι για εσάς προτεραιότητα; Για την Ακαδημία Πλάτωνος κατέθεσα ερώτηση στη Βουλή την προηγούμενη εβδομάδα. Πρόκειται για ένα μεγάλο στοίχημα, μια σπουδαία ευκαιρία ανάπτυξης μιας υποβαθμισμένης περιοχής των Αθηνών με τεράστιο πολιτιστικό πλούτο, ένα μοναδικό αρχαιολογικό χώρο που έχει μείνει αναξιοποίητος. Υπάρχουν σχέδια, μελέτες, προεργασία που έγινε κατά το πρόσφατο παρελθόν. Τώρα χρειάζεται η πολιτική βούληση να προχωρήσει το έργο που, χωρίς υπερβολή, μπορεί να αλλάξει την εικόνα μεγάλου μέρους της πρωτεύουσας. Όσο για το δημογραφικό, είναι ίσως το μεγαλύτερο θέμα που αντιμετωπίζουμε σήμερα ως κράτος. Η γήρανση του πληθυσμού, η συρρίκνωσή του και οι τεράστιες οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες που προκύπτουν. Οφείλουμε να λάβουμε μέτρα τώρα! Ακούγεται επιτακτικό, αλλά έτσι είναι.

Έχετε εκφράσει την αγάπη σας για την Αθήνα και συγκεκριμένα για το κέντρο της πρωτεύουσας. Αν είχατε ρόλο ξεναγού για μία μέρα, ποιες θα ήταν οι προτάσεις σας; Έχω κάνει πολλές φορές ξενάγηση στην Αθήνα φίλων που έρχονταν πρώτη φορά στην πόλη και αυτό που τους λέω πάντα είναι να προετοιμαστούν για περπάτημα! Χιλιόμετρα! Αλλιώς δεν την καταλαβαίνεις την πόλη. Γιατί η Αθήνα δεν είναι μόνο το Κολωνάκι ή η Πλάκα. Είναι και το Παγκράτι, τα Πετράλωνα, το Μεταξουργείο. Είναι ο Φιλλίπου στην Ξενοκράτους αλλά είναι και ο Νικήτας στου Ψυρρή. Σε κάθε περίπτωση όμως η ξενάγηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τον πεζόδρομο της Δ. Αεροπαγίτου, το Μουσείο της Ακρόπολης και τον Ιερό Βράχο, το Θησείο, το Μοναστηράκι. Εκεί συμπυκνώνεται ολόκληρη η ιστορία της Αθήνας. Βλέπεις τις αντιφάσεις, τα αρχαία και τα σύγχρονα. Αντιλαμβάνεσαι την πολυπλοκότητα και την άγρια ομορφιά αυτής της πόλης.

Στον ελεύθερο χρόνο τι κάνετε; Έχει κολλήσει και σε εσάς αυτή η μανία με τις σειρές και το Netflix; Εδώ και πολλά χρόνια! Από την εποχή του «House of Cards» που στην αρχή με ενθουσίασε και στο τέλος μάλλον με απογοήτευσε. Η επιλογή να βλέπεις αυτό που θέλεις, την ώρα που έχεις ελεύθερο χρόνο και σε όποια συσκευή επιλέξεις είναι μοναδική, ιδίως για ανθρώπους σαν και εμένα που ο ελεύθερος χρόνος είναι περιορισμένος. Τελευταία σειρά που είδα ήταν το «The Crown», τον τρίτο κύκλο με την Olivia Colman αυτή τη φορά στον ρόλο της Ελισάβετ. Τι σπουδαία ηθοποιός! Αλλά και πόσο ενδιαφέρουσα σειρά. Είναι διαρκές μάθημα ιστορίας, πολιτικής, φιλοσοφίας αλλά και επικοινωνίας. Όπως βλέπετε και σήμερα με την υπόθεση του πρίγκιπα Χάρι και της Μέγκαν Μαρκλ, το παλάτι διαχειρίζεται διαρκώς κρίσεις. **Α**

Είναι καιρός να καταλάβουμε τι έφταιξε, ποια ήταν τα λάθη μας, πώς προχωράμε μπροστά. Να μειώσουμε τον ατομισμό μας, να τονώσουμε την αλληλεγγύη και την αίσθηση του συλλογικού.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΡΑΜΦΟΣ

Του **Μάκη Προβατά**

Με τον φιλόσοφο κύριο Στέλιο Ράμφο συναντηθήκαμε στο σπίτι του με σκοπό να συζητήσουμε για το τελευταίο του εξαιρετικό βιβλίο «Η αιωνιότητα και ο χρόνος – Πλωτίνου, ΙΙΙ 7 (45)». Αυτή ήταν η ειλικρινής πρόθεσή μου. Όμως όταν συναντάς τον συγκεκριμένο άνθρωπο, πώς γίνεται να μείνεις σε ένα θέμα; Θέλεις να εκμεταλλευτείς τον χρόνο και να συζητήσεις μαζί του όσα πιο πολλά χωράνε στην αιωνιότητα μίας συνάντησης...

έλω να σας πω ότι διάβασα το βιβλίο σας «Η αιωνιότητα και ο χρόνος», και ξέροντας για το καινούργιο βιβλίο σας που έρχεται των 600 σελίδων με τίτλο «Η Ελλάδα των ονείρων», μου φάνηκε σαν ένας πλήρης πρόλογος.

Έχει κάτι συναρπαστικό υποδορίως, με την έννοια ότι μας προετοιμάζει για τη μεγάλη μας ασθένεια η οποία είναι ότι δεν έχουμε παρόν. Μόνο όταν έχεις παρόν αλλάζεις, και εμείς ζούμε σε μια κοινωνία, σε μια κουλτούρα, η οποία έχει ένα σχέδιο: να μην αλλάζει αλλά να μεταμφιέζεται. Και οι διάφορες μεταμφιέσεις που λέγονται ΣΥ.ΠΙΖ.Α και δεν ξέρω τι άλλο, είναι επί τα χείρω, όπως διαπιστώσαμε την τελευταία πενταετία. Ενώ στο μυαλό μας έχουμε τον Τσίπρα, τον Μητσοτάκη και τον Καραμανλή, από πίσω υπάρχουν κουβάρια αιώνων, τα οποία δεν έχουμε αγγίξει καθόλου, τα έχουμε αφήσει απείραχτα. Ο λόγος για τον οποίον έχουμε άρρωστο παρόν, είναι ο ίδιος για τον οποίον δεν αλλάζουμε. Αυτό ισχύει για την πλειοψηφία των ανθρώπων, αν εξαιρέσει κανείς μερικούς ενεργητικούς ανθρώπους, μια μικρή ομάδα η οποία κρατάει τον τόπο. Συμπίπτει καλά αυτή η ιστορία με τα διακόσια χρόνια, ώστε να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε σοβαρά.

Έτσι όπως το περιγράφετε, είναι σαν να πατάμε σε δύο βάρκες: στο παρελθόν και στο μέλλον. Και τις πατάμε με μεγάλη αυτοπεποίθηση νομίζοντας ότι αυτός είναι ο σωστός δρόμος. Όπου και οι δύο βάρκες είναι φανταστικές, διότι άνευ παρόντος οι άλλες διαστάσεις του χρόνου είναι φαντασικές. Χωρίς παρόν, το μεγάλο παρελθόν των αρχαίων προγόνων και το μέλλον είναι φαντασιώσεις, κυρίως είναι δίψες για δικαίωση. Πατάμε σε δύο φανταστικές βάρκες, δηλαδή είμαστε μέσα στο νερό.

Νιώθετε ότι δημιουργείται μία κρίσιμη μάζα νεοελλήνων, όχι πλειοψηφική αλλά κρίσιμη, η οποία συνειδητοποιεί αυτό που λέτε σε σχέση με το παρόν; Απλώς νιώθω ότι δημιουργείται μία κρίσιμη μάζα διαθέσεων, όχι σκέψεων, ώστε να στοχεύσει και να οργανώσει προς ορισμένη κατεύθυνση πια, την πράξη της. Ακόμη, δηλαδή, η δυσκολία η μεγάλη είναι ότι δεν έχουμε διαμορφώσει τον στόχο σε επίπεδο ιδεών, και επομένως προσανατολισμών και σχεδίων. Έχουμε όλοι την πολύ αφηρημένη διάθεση της αλλαγής και η διάθεση δεν έχει ποτέ περιεχόμενο.

Άλλωστε οι άνθρωποι είμαστε το σύνολο των πράξεών μας, όχι των διαθέσεών μας. Φυσικά. Οι πράξεις των διαθέσεων είναι ξεκάρφωτες πάντα, οι πράξεις των στοχεύσεων έχουν σημασία. Εμείς έχουμε διαθέσιμες πράξεις, αλλά δεν προχωράμε παραπέρα. Αυτή η κρίσιμη δουλειά έπρεπε να έχει γίνει ήδη. Πήγαν να την κάνουν το '30, εκείνη η περιβόητη γενιά, αξιόλογοι άνθρωποι, όμως δεν έγινε τίποτα γιατί στο βάθος είναι τέτοια η δύναμη του θρησκευτικού συναισθήματος ώστε δεν μπορούν να ξεπεράσουν τη διάθεση. Οι καταβολές αυτές είναι πολύ βαθιές και πολύ παλιές.

Άλλωστε, η γνωστή «Μεγάλη Ιδέα» απέτυχε γιατί δεν ήταν ούτε «Μεγάλη», ούτε «Ιδέα». Ήταν μεγάλη φαντασίωση, και αυτή απενοχοποιητική. Για όλα αυτά γράφω στο καινούργιο βιβλίο που έρχεται. Από κάτω υπάρχουν τα πολύ ισχυρά στοιχεία μιας κουλτούρας η οποία επιμένει, γιατί κυβερνάει τα συναισθήματα. Δεν υπάρχει ένας συντελεστής στην κοινωνία μας που να ευνοεί τις ιδέες. Ούτε οι Διαφωτισμοί έχουν πιάσει εδώ, ούτε τίποτα. Δεν είναι κακό να έχεις συναίσθημα, άλλα είναι άλλο να έχεις συναίσθημα που να οδηγείται από μία ιδέα, και αλλιώς συναίσθημα που νομίζει ότι είναι ιδέα.

Αν εμφανιστεί ένας πολιτικός στην Ελλάδα και τα πει αυτά, τι πιστεύετε ότι θα συμβεί; Αν τα πει λαμβάνοντας υπόψη το συναίσθημα, αν βρει τρόπο να τα συνδέσει με το συναίσθημα, θα πάει καλά. Όλοι θέλουμε τη μία λύση και γι' αυτό υπάρχουν πολλές απαντήσεις απόλυτης σωτηρίας, και καμία σκέψη. Ο κομμουνιστής σου λέει απόλυτη σωτηρία, η Εκκλησία σου μιλάει για τη Δευτέρα Παρουσία, όλοι σου λένε κάτι. Επομένως δεν υπάρχει εκείνη η ζηρσία που θα σε φέρει σε αγωνία. Το πρόβλημά μας είναι ότι δεν αγχώμεθα. Είναι λυμένα τα πράγματα. Είτε για Δευτέρα Παρουσία πρόκειται, είτε για κοινωνία ταξική. Η μεγάλη παγίδα είναι αυτό: ότι είμαστε επί ξύλου κρεμάμενοι και δεν έχουμε άγχος, γιατί έχουμε τις λύσεις.

Ο Πλωτίνος έζησε σε έναν αιώνα που στην Ιστορία ονομάζεται «αιώνας της αγωνίας», και οι άνθρωποι έψαχναν σταθερές. Πιστεύετε ότι ζούμε μία αντίστοιχη εποχή τώρα; Τότε, κυρίως η πόλη είχε διαλυθεί. Το αρχαίο λίκνο του ελληνικού πολιτισμού με τον Αλέξανδρο είχε διαλυθεί. Όλο το θεσμικό σύστημα είχε σαρωθεί από τα καινούρια απρόσωπα, τεράστια μεγέθη, και αυτό οδήγησε σε καταστάσεις πιο αγχώδεις, που αφορούσαν τα ίδια τα άτομα. Εξού και είχαν πέραση ο στωικισμός, οι επικούροι, εξού και σάρωσε ο Χριστιανισμός. Τώρα η μεγάλη κρίση έγκειται στο γεγονός ότι εγκαταλείπουμε το πνεύμα μας για μηχανικές λύσεις. Ένα «μεθύσι» με τα ψηφιακά - που είναι πολύτιμα, δεν το συζητώ - αλλά, πια, παίρνουν διαστάσεις καινούριας σωτηριολογίας. Και καθώς αυτά συνήθως έρχονται με μεγάλα «μεθύσια», ώσπου να ξεμεθύσεις έχει γίνει το κακό. Όλα αυτά παίζουν με τα υποσυνείδητα του ανθρώπου, και είναι πιο εύστοχα πολιτικά από τις πολιτικές διακηρύξεις, γιατί μέσα σου εξατομικεύεται ένα δράμα. Αυτή η εξατομικευση οδηγεί σε τρέλες, σε εφησυχασμούς, σε παραδόσεις, σε εύκολες επιλογές. Πάμε σε πολύ δύσκολα νερά γιατί παίζεται η συνείδηση.

Όμως έτσι θα πορεύεται ο άνθρωπος από εδώ και πέρα. Όμως να έχει συνείδηση αυτής της πορείας. Να τιμά το πνεύμα του, δηλαδή. Πατί όταν αρχίσεις να τιμάς το πνεύμα σου, καταλαβαίνεις ότι αρχίζει και γίνεται πολύ σοβαρό κομμάτι του εαυτού σου η ηθική. Δεν χρειάζεται να είσαι έξηπνος για να τιμήσεις το πνεύμα σου. Ως ηθικό στοιχείο τιμάς το πνεύμα σου. Ως συνύπαρξη με άλλους ανθρώπους, ως πολιτικό ον.

Από τους ανθρώπους της διανοήσεως όλων των αιώνων, ποιος πιστεύετε ότι θα ήταν ο πιο βαθιά θλιμμένος αν μας έβλεπε σήμερα; Ο Πλάτωνας οπωσδήποτε. Είχε καταλάβει ευθύς εξαρχής, και τα περιέγραφε στην «Πολιτεία» με μεγάλες λεπτομέρειες. Γι' αυτόν τον λόγο τον λένε και ολοκληρωτικό. Είχε καταλάβει κάτι το οποίο στις μέρες μας ξεχνιέται, ότι άλλο πράγμα να είσαι ίσος, άλλο πράγμα να είσαι όμοιος.

Αν το πεις αυτό σήμερα στην Ελλάδα, θα σε κρεμάσουν ανάποδα. Όμως αυτή είναι η βάση της Δημοκρατίας. Αυτό είχε ξεκαταστεί στην Αθήνα και σκότωσαν τον πιο δίκαιο άνθρωπο, τον Σωκράτη. Η διαφορά ομοιότητας και ισότητας δείχνει ακριβώς ότι δεν είναι τα πράγματα στο κέντρο, είναι τα νοήματα. Η ισότητα είναι μία πολιτική αντίληψη για τους ανθρώπους, η ομοιότητα έχει να κάνει με την αξία που έχει κάθε άνθρωπος.

Αυτή την εποχή μοιάζει ότι υπάρχει επικράτηση των μέτρων οι οποίοι δηλώνουν ότι είμαστε όλοι ίσοι αλλά και όμοιοι. Σε αυτό βοηθάει πολύ το διαδίκτυο, όπου είναι εύκολο να βρεις ίδιες φωνές, και ανώνυμα. Πατί ο μέτριος άνθρωπος δυσπιστεί πολύ

στη φωνή του, έχει ανάγκη από άλλες φωνές. Το αυθεντικότερο πεδίο της μετριοτήτας είναι η ανωνυμία. Είναι το κρύψιμο.

Και έτσι κυλάει ο χρόνος... Αλλά πια γι' αυτούς κυλάει ο χρόνος φυσικά. Αυτοί περιμένουν να πεθάνουν. Οι δημιουργοί, οι άνθρωποι που κάνουν κάτι στη ζωή τους, δεν περιμένουν να πεθάνουν, περιμένουν να ζήσουν δημιουργώντας, ακόμα και όταν γνωρίζουν ότι σε λίγο πεθαίνουν. Το νόημα που έχει για εμάς η ζωή, δεν είναι ενός πράγματος που φυραίνει, αλλά που μπορεί να πλατύνει και να ανθίζει. Γι' αυτούς η ζωή είναι κάτι που φυραίνει.

Αυτός όμως είναι ο απλός χρόνος. Είναι βιωματικός χρόνος.

Ενώ ο καιρός είναι χρόνος μεστός νοήματος... Πατί όπως λένε και οι αρχαίοι, καιρός θα πει η κατάλληλη στιγμή, η ευκαιρία. Τον καιρό τον αρπάζεις, ο χρόνος σε αρπάζει. Διάλεξε και πάρε.

Πιστεύετε ότι ο άνθρωπος αιωνίως θα φτάνει ανέτοιμος στο παρόν; Πρέπει να είμαστε πάντα ανέτοιμοι, γιατί στο βάθος του ανέτοιμου, υπάρχει έκπληξη. Αλίμονο να είμαστε έτοιμοι πάντοτε, σημαίνει ότι δεν μας εκπλήσσει τίποτα.

Ακόμα και για τα προφανή πρέπει να είμαστε ανέτοιμοι; Νομίζω ναι, γιατί τα αυτονόητα είναι τα δυσκολότερα ερωτήματα. Εκεί κρύβονται οι δυσκολίες, και επειδή είναι αυτονόητα δεν τα σκεφτόμαστε. Κάθε φορά που ένας κάνει μία μεγάλη ανακάλυψη, θα προσέξετε ότι ανακαλύπτει κάτι που το είχαμε δει όλοι. Το είχαμε δει όλοι το μήλο να πέφτει, αλλά ένας είδε τη βαρύτητα.

Το τελευταίο πράγμα που διαβάσατε και σας προκάλεσε έκπληξη ποιο ήταν; Δεν διαβάζω πολλά πράγματα. Όμως, επειδή εδώ και αρκετά χρόνια προσπαθώ να διαβάσω εμάς, να μας καταλάβω, αυτό είναι το ψώνιο μου, οι εκπλήξεις μου έρχονται μέσα από εκεί. Το τελευταίο που σκεφτόμουν πως δεν το είχα καταλάβει, είναι ότι βγάζουμε τα μάτια μας με τις προβολές, τις φαντασιώσεις. Σκοτώνουμε το παρόν με το μέλλον.

Επομένως υπάρχει μία φράση που θα θέλατε να τη βάλατε στο μυαλό κάθε Έλληνα, για να γίνει μια νέα αρχή στις ζωές μας; Ότι η αλήθεια είναι πάνω από το πραγματικό. Η ουσία της ζωής είναι πάνω από τις αισθήσεις. Αυτό θα έλεγα.

Η διαίσθηση είναι αίσθηση; Η διαίσθηση είναι αυτό που ενώνει τις αισθήσεις. Οι αισθήσεις χωρίζουν. Εάν είχαμε μόνο αισθήσεις, θα τα αισθανόμασταν όλα πεντάκις. Ότι τα βλέπουμε ως ένα, οφείλεται ακριβώς στη διαίσθηση και στη λειτουργία του πνεύματος, του νου, την παράξενη αυτή ελκτικότητα, η οποία σε άλλους κόσμους και σε άλλες σφαίρες διαστάσεων ενδεχομένως να μην υπάρχει. Όπως και σε παθολογίες ανθρώπων οι οποίοι έχουν προβλήματα με τη διανοητική και ψυχική τους κατάσταση και τα βλέπουν όλα διπλά και πολλαπλά και δεν μπορούν να ψυχάσουν. Για να δούμε ενιαία τα πράγματα, χρειάζεται αυτό που συν-ταυτίζεται με το παρόν, χρειάζεται η

συγκέντρωση. Μια καλή συγκέντρωση απαιτεί την πλήρη αφαίρεση από την αίσθηση. Όταν έχουμε έμπνευση, όταν γράφουμε ποίημα, μουσική, χάνουμε τις αισθήσεις μας, ενώ όταν διαλυόμαστε μέσα σε αυτές έχουμε πρόβλημα. Γι' αυτό τον λόγο τα βαρβιτουρικά είναι η έξαψη των αισθήσεων και ο θάνατος του ανθρώπου. Μας πάνε πιο πολύ στο ζώο, ενώ εμείς νομίζουμε ότι μας πηγαίνουν στον ουρανό.

Επομένως η διαίσθηση λέτε ότι είναι γνώση; Είναι αυτό που τα πολλά τα κάνει ένα. Αλλιώς δεν θα μπορούσαμε να γνωρίσουμε. Με τις αισθήσεις δεν γνωρίζουμε, αντιδρούμε. Τα ζώα δεν γνωρίζουν, αντιδρούν. Με το πνεύμα, το οποίο χρησιμοποιεί τις αισθήσεις, γνωρίζουμε,

Επομένως, γενικά στον χαρακτήρα του ανθρώπου ενυπάρχει ότι είναι ζώο πνευματικό, και ένα κομμάτι του χαρακτήρα του δεν το αντιλαμβάνεται; Βεβαίως, γιατί ο χαρακτήρας την ώρα που μας φανερώνει κάτι, μας κρύβει κιόλας. Είναι αυτό που έλεγε πάλι ο Ηράκλειτος «Φύσις κρύπτεσθαι φιλεί». Φύση είναι αυτό που φυτρώνει, αυτό που βγαίνει στο φως, και την ίδια ώρα κρύβεται κιόλας. Και κάθε μεγάλη ανακάλυψη έχει

πάντα ένα κρύψιμο. Για να ανακαλύψουμε κάτι, πρέπει να μην βλέπουμε κάτι άλλο το οποίο θα το δει ο επόμενος. Τι δεν είδε ο Νεύτωνας, ο Αϊνστάιν, τη στιγμή των ανακαλύψεών τους, το οποίο, όμως, δεν έπαυε να είναι αλήθεια;

Ο άνθρωπος έχει ένα παράξενο δέσιμο με το μήλο. Το απαγορευμένο μήλο στον παράδεισο, Τα μήλα των Εσπερίδων. Το μήλο στο κεφάλι του Νεύτωνα, Το μήλο του Αδάμ στον ανθρώπινο λαιμό. Το μήλο είναι σύμβολο εξουσίας. Στα αγάλματα οι Αυτοκράτορες είχαν μήλο και ξίφος. Παράξενο δέσιμο γιατί έχει κάτι εύθραυστο αλλά και μια στρογγυλάδα που το προστατεύει. Έχει μία αδυναμία μέσα στην ολοκλήρωση. Τρώγεται το μήλο.

Τι σας μοιάζει πραγματικά εντυπωσιακό σε σχέση με το ανθρώπινο είδος μέσα στους αιώνες; Ότι δεν ορρωδεί προ ουδενός. Αλλά προ ουδενός, κανονικά. Στα μέγιστα και στα κατάπτυστα.

Μού ήρθε τώρα στο μυαλό. Τη σημαία ως σύμβολο, πως τη σκέφτεστε; Η σημαία είναι ο συμβολισμός του καλύτερου μου εαυτού, του ιδανικού μου εαυτού. Στη σημαία επάνω, μία συλλογικότητα βρίσκεται, στο επίπεδο των συμβόλων, την ιστορία της, τα κατορθώματά της, τα μεγαλεία της, αυτό για το οποίο πρέπει να τιμά την ταυτότητά της. Υπό αυτή την έννοια, δεν μπορεί να γίνει αντικείμενο κληρώσεως, δεν μπορεί να σκάνει τη σημαία κάποιος στην τύχη. Δεν μπορείς να παίξεις κορώνα-γράμματα την τιμή ή το σύμβολο μιας κοινωνίας, γιατί αν το παίξεις κορώνα-γράμματα δεν έχεις κανέναν λόγο να ξεπεράσεις τον εαυτό σου.

Εδώ, όμως, επιστρέφουμε στο «όμοιοι» που λέγαμε πριν. Η λογική των «ομοίων» είναι η λογική των ανάξιων. Υπάρχουν σύμβολα και για τους ανάξιους: τα εισιτήρια, τα αγοράζεις και πας στο γήπεδο.

Μιλάμε ήδη μιάμιση ώρα... Πολύ καλά κάναμε. **A**

Εμείς ζούμε σε μια κοινωνία, σε μια κουλτούρα, η οποία έχει ένα σχέδιο: να μην αλλάζει αλλά να μεταμφιέζεται.

ΧΡΗΣΤΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΥΘΑΚΗΣ

Ο Έλληνας από την Κρήτη σχεδιάζει
στη μακρινή Σανγκάη τα προϊόντα
της κινέζικης Πρωτοχρονιάς που
πουλήθηκαν φέτος στα τοπικά ΙΚΕΑ

Της ΕΛΕΝΗΣ ΜΠΕΖΙΡΙΑΝΟΓΛΟΥ

Λίγο πριν αλλάξει ο χρόνος, λάβαμε το παρακάτω e-mail...

Αγαπημένη Athens Voice, καλημέρα ή 早上好!

Είμαι ο Χρήστος, γέννημα θερμά της κρητικής γης που αγαπώ πολύ αλλά και με περιορίζει ταυτόχρονα. Πριν 8 χρόνια ήρθα στην Κίνα να επισκεφτώ τη Σανγκάη και έμεινα. Από τότε δουλεύω εδώ και εξερευνώ τον πολιτισμό και την κουλτούρα της χώρας αυτής που χρόνο με το χρόνο αγαπώ πιο πολύ. Τα τελευταία χρόνια εργάζομαι σαν product and pattern designer για την IKEA και φέτος έχω την τιμή να ηγούμαι της δημιουργικής ομάδας για τη συλλογή της κινεζικής Πρωτοχρονιάς. Ο λόγος που σας γράφω, πέρα από το να σας ευχηθώ για τη νέα χρονία, είναι να σας ρωτήσω εάν θα σας ενδιέφερε να φιλοξενήσετε αυτή την cross-cultural ιστορία στην εφημερίδα σας.

Όχι μόνο μας ενδιέφερε, αλλά και μας συγκίνησε που έστειλε αυτό το γράμμα. Ένας αναγνώστης που γεννήθηκε στην Κρήτη και ζει πλέον στη μεγαλύτερη εμπορική πόλη της Άπω Ανατολής, μας εξέπληξε δείχνοντάς μας πόσο μακριά έχει φτάσει η Φωνή της Αθήνας. Ο Χρήστος Στεφανουδάκης είναι ο ορισμός του «δεν ξέρεις τι σου επιφυλάσσει η μοίρα» και αυτή είναι η ιστορία του.

Ας τα πάρουμε από την αρχή... Πώς βρεθήκατε στην Κίνα και πόσο καιρό ζείτε εκεί; Ήρθα στην Κίνα το 2011 με σκοπό να μείνω 20 μέρες, μόνο για να επισκεφτώ τον κολλητό μου, ο οποίος έκανε το μεταπτυχιακό του τότε στη Σανγκάη. Δεν ήταν στην κορυφή των τουριστικών μου προορισμών και αν δεν ήταν εκείνος η αφορμή ίσως να μην ερχόμουν και ποτέ. Έφτασα λοιπόν χωρίς απαιτήσεις και... έμεινα! Μεταφορικά και κυριολεκτικά. Είναι ένας άλλος πλανήτης, δεν υπάρχει σύγκριση με την ελληνική πραγματικότητα. Έχει μεγάλες αντιθέσεις και νέα ερεθίσματα που σε βομβαρδίζουν από παντού και γεννούν συνεχώς έμπνευση. Ακόμα και τώρα, που βρίσκομαι εδώ 8 χρόνια. Ήταν έρωτας από την πρώτη ματιά!

Πώς είναι η ζωή στη Σανγκάη; Την έννοια «ψηφιακός κόσμος» την αντιλαμβάνεσαι συνεχώς. Όλα γίνονται πλέον από το κινητό. Επικοινωνία, πληρωμές, μετρό, shared bikes, ψηφιακά σουπερμάρκετ. Η ταχύτητα της προόδου είναι οφθαλμοφανής. Φεύγεις διακοπές κάποιες μέρες στην Ελλάδα και όταν επιστρέφεις ένα καινούργιο εμπορικό έχει «ξεφυτρώσει» στη γειτονιά ή το αγαπημένο σου εστιατόριο δεν είναι πια εκεί.

Έχετε επαφή με την ελληνική κοινότητα της πόλης; Σε μια πόλη με πληθυσμό 2,5 φορές τον πληθυσμό της Ελλάδος δεν είμαστε πολλοί. 200-300 άτομα εγγεγραμμένα στο ελληνικό προξενείο και οι περισσότεροι ζούμε σε διαφορετική πραγματικότητα. Αλλά είναι όμορφη οποιαδήποτε ξαφνική, απρόσμενη συνάντηση που συμβαίνει κατά καιρούς.

Ποια ήταν η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίσατε κατά την προσαρμογή σας εκεί; Μα φυσικά η γλώσσα. Όλα πια, δεν φαίνονται... είναι κινέζικα! Αυτό σε κάνει να ενεργοποιήσεις μηχανισμούς επικοινωνίας που δεν πίστευες ότι είχες. Θυμάμαι ότι σκί-

τσαρα πολύ τον πρώτο καιρό για να εξηγήσω τι θέλω.

Τρία πράγματα που λατρεύετε στη Σανγκάη... Την έμπνευση που σου δίνει η πόλη όπου και να στρέψεις το βλέμμα σου. Το ότι τεχνολογία και παράδοση πάνε χέρι-χέρι σε αυτή τη χώρα. Το ότι έχεις άμεση πρόσβαση σε άλλους παραδεισένιους τόπους που είναι όνειρο ζωής, όταν είσαι στην Ελλάδα.

Ποιο θα ήταν το πρώτο πράγμα που θα δείχνατε σε κάποιον που επισκέπτεται πρώτη φορά τη Σανγκάη; Το ποτάμι, φυσικά! Είναι η πιο εμφανής περιγραφή συνύπαρξης παλιού και νέου, παράδοσης και προόδου.

Τα τελευταία χρόνια εργάζεστε για τα IKEA στη Σανγκάη ως product designer. Πώς είναι να σχεδιάζεις προϊόντα για μια εντελώς διαφορετική κουλτούρα; Είναι μια ευκαιρία να αποτυπώσεις τον τρόπο που εσύ αντιλαμβάνεσαι την κουλτούρα και τις παραδόσεις αυτού του τόπου μέσα από το product design. Είναι όμως συχνά πρόκληση να δώσεις νέα πνοή σε κάτι παραδοσιακό που έχει γίνει αποδεκτό και αγαπητό από τον κόσμο και να συμβαδίζει ταυτόχρονα με την ταυτότητα του σκανδιναβικού ντιζάιν.

Από τον Ιανουάριο αναλάβατε και τον σχεδιασμό της συλλογής Spring Festival 2021. Τι το ιδιαίτερο έχει αυτή η συλλογή; Η κυριότερη αλλαγή σε σύγκριση με τις προηγούμενες κατευθυντήριες γραμμές είναι ότι προσπάθησα να δω τα πράγματα εκ των έσω, ξεκινώντας από το όνομα. Αλλάζοντάς το από «Κινεζική Πρωτοχρονιά» σε «Φεστιβάλ της Άνοιξης», που είναι και η ακριβής μετάφραση από τα κινέζικα, ήταν το πρώτο βήμα που βοήθησε την ομάδα να δει το project από μια διαφορετική οπτική. Μια άλλη ουσιαστική αλλαγή είναι ότι μόνο μερικά από τα αντικείμενα της συλλογής φέρουν την αυστηρά συγκεκριμένη χρωματική παλέτα του κόκκινου-χρυσού που είναι πολύ δεσμευτική για τη μακροχρόνια χρήση των προϊόντων. Τα υπόλοιπα είναι σε αρμονία χρωματικά και αισθητικά με όλα τα καινούργια αντικείμενα της IKEA, έτοιμα να χρησιμοποιηθούν και να αγαπηθούν για πολύ καιρό.

Έχετε σκεφτεί να επιστρέψετε στην Ελλάδα; Και ναι, και όχι! Μετά από τόσα χρόνια μακριά μου λείπουν απλές, καθημερινές αισθήσεις και συνδέσεις, όπως η προσμονή για το καλοκαίρι ή τα πρωτοβρόχια. Αλλά ξέρω ότι, αν επιστρέψω, θα μου λείπει αφόρητα η Σανγκάη. Είναι δύσκολη απόφαση, αλλά πιστεύω πως θα έρθει με τον καιρό.

Φύγατε όταν η Ελλάδα έμπαινε για τα καλά στην εποχή της κρίσης. 8 χρόνια μετά πώς βλέπετε τα πράγματα; Ζώντας σε απόσταση, παρατηρούσα τις εξελίξεις διακεκομμένα και μόνο κατά τη διάρκεια των διακοπών μου εκεί, λίγες μέρες τον χρόνο. Αυτό όμως έκανε πιο εμφανή την πορεία της Ελλάδας και αυτό που μπορώ να πω είναι ότι ουσιαστική πρόοδος είδα από το 2018. Ο Έλληνας παρόλα αυτά ποτέ δεν έχασε τη θετική του ενέργεια. Η περίοδος της κρίσης έγινε και μια αφορμή να καλλιεργηθούν εναλλακτικές μορφές διάδρασης και εθελοντικές δραστηριότητες. Αυτό το εκτίμησα.

Να κλείσουμε με μια ευχή για το 2020, τη χρονιά του Ποντικού του Μετάλλου; Ο ποντικός συμβολίζει την ευστροφία, την ειρηνική συμβίωση και το νέο ξεκίνημα. Υπάρχει καλύτερη ευχή για τον κόσμο; **A**

▲ Λεπτομέρειες από τη συλλογή του 2020, που κυκλοφορεί ήδη στα καταστήματα IKEA της Κίνας.

Βόλτα στα μαγικά Πανηγύρια της π

Ένας φανταστικός κόσμος ανάμεσα σε πάγκους, περαστικούς, μυρωδιές, εκεί όπου θα βρεις από

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ιόλης

βελόνι μέχρι κανόνι

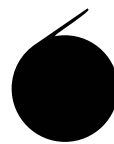
ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ δημοτικού θυμάμαι που, σε κάθε γιορτή της Αγίας Φωτεινής, μ' έπαιρνε η μάνα μου και πηγαίναμε στο πανηγύρι. Με κρατούσε σφιχτά από το χέρι μη χαθώ μες στην πολυκοσμία και τριγυρνούσαμε στους πάγκους, σε ένα περιβάλλον που μου φαινόταν μαγικό. Κάθε τόσο κάτι μου τραβούσε την προσοχή, κοντοστεκόμουν και γούρλωνα τα μάτια, μέχρι που με τραβούσε εκείνη για να προχωρήσουμε. Και πάντα κάτι θα μου έπαιρνε. Μου έδειχνε τα παραμύθια, εγώ προτιμούσα τα στρατιωτάκια, αλλά στο γλυκό για το τέλος υπήρχε ομοφωνία: μαλλί της γριάς. Μεγαλώνοντας, σταμάτησα να τη συνοδεύω στα πανηγύρια, στην Αγία Φωτεινή, στη γειτονιά μας, τη Νέα Σμύρνη. Και καμιά φορά έλεγε με παράπονο ότι δεν έβρισκε κάποια φίλη της να πάνε παρέα γιατί μόνη της βαριότανε. Τι κρίμα να μην πηγαίνω μαζί της. Τα ξαναθυμήθηκα όλα αυτά ενώ βρισκόμουν στον Άγιο Αντώνιο, στο Περιστέρι, στους πρώτους πάγκους του πανηγυριού, που πουλούσαν ζεστό ποπ κορν, πολιτικούς λουκουμάδες και μαλλί της γριάς.

Θα ήθελα μία συσκευή για μασάζ, παρακαλώ

Ο ήλιος είχε πέσει και οι μικροπωλητές είχαν ανάψει τα φώτα στους πάγκους τους. «Εδώ, φίλε μου, θα βρεις από βελόνι μέχρι κανόνι», μου 'πε ένας θεόρατος τύπος, ο Στέλιος Κοκώλας, που πουλάει ξηρούς καρπούς, όσπρια «και όλα τα συναφή», όπως λέει ο ίδιος. «Θα περάσω στο γύρνα, Στέλιο» του είπα γιατί βιαζόμουν να χαθώ ανάμεσα στον κόσμο και στους πάγκους. Το μυστικό στα πανηγύρια είναι να μη βιάζεσαι. Υπάρχουν τόσο πολλά πράγματα που, αν απλώς περπατάς αργά, δεν θα δεις τίποτα, πρέπει να στέκεσαι και να παρατηρείς. Στην αρχή έβαλα στο μάτι μια μηχανή που κάνει μασάζ στον αυχένα. Μπορεί να έχετε δει παρόμοιες σε εκπομπές telemarketing στην τηλεόραση. Είναι μια μηχανή με μαξιλαράκι μέσα στο οποίο βρίσκονται δύο πραγματάκια σαν στρογγυλά δάχτυλα. Ξαπλώνεις με τον αυχένα στη μηχανή και τα δαχτυλάκια σου κάνουν μασάζ. Ακούγεται κι ένα ελαφρύ «ββββ» που σε αποκοιμίζει. Μεγαλεία. Με φαντάστηκα στην ελαφρώς κουνιστή μου πολυθρόνα, να βλέπω μπάλα και αυτό το μαραφέτι να με τρίβει, αλλά με σκούνησε μια γυναίκα που με αγριοκοίταξε κιόλας γιατί μάλλον καθόμουν στη μέση και μεταφέρθηκα στον δίπλα πάγκο που είχε εσώρουχα, κάλτσες, πιτζάμες, παντόφλες και διάφορα άλλα. Έπεσε το μάτι μου στην ταμπέλα «Κιλότα μπικίνι 4 τεμάχια 5 ευρώ».

Χαμηλές τιμές αλλά και παζάρεμα

Θα υπήρχαν περίπου 200 πάγκοι σε όλο το πανηγύρι και εκατοντάδες περαστικοί. Κυρίως γυναίκες σε παρέες, δυο δυο και τρεις τρεις, αλλά και παιδάκια μικρά με τις μαμάδες και τις γιαγιάδες τους. Και φυσικά, το πράγμα σηκώνει παζάρι. Είναι κάτι γυναίκες πολύ καπάτσες. Παρατήρησα μία κυρία, κάπου

Δεν είναι πλούσιοι άνθρωποι οι επισκέπτες των πανηγυριών. Ψάχνουν κάτι φθινό και καλό. Του μεροκάματου είναι και οι μικροπωλητές.

στα 60, έπιασε μια μπλούζα, την κοίταζε από δω, την κοίταζε από κει, ρώτησε πόσο κοστίζει, έκανε μια γκριμάτσα δυσαρέσκειας, πήγε να την αφήσει, την ξαναπήρε στα χέρια της, κι όλα αυτά για παζάρι του ενός ευρώ, για να πάρει από την μπλούζα από 5 ευρώ στα 4. Δεν είναι πλούσιοι άνθρωποι οι επισκέπτες των πανηγυριών. Ψάχνουν κάτι φθινό και καλό. Του μεροκάματου είναι και οι μικροπωλητές. Πληρώνουν στον εκάστοτε δήμο για τον πάγκο με το τετραγωνικό μέτρο, στην Αθήνα είναι περίπου στα 25 ευρώ και στην επαρχία λίγο λιγότερο. Πολλοί έρχονται και από την επαρχία, για τα αθηναϊκά πανηγύρια, από τη Λάρισα, τη Λαμία, τον Βόλο, από παντού. Ο κύριος Ιορδάνης, «Ντάνυ το χαϊδευτικό μου, γιατί παίζω και ποδόσφαιρο» λέει και γελάει, ήρθε από την Καστοριά για να πουλήσει όσπρια και το βράδυ θα κοιμηθεί στο αυτοκίνητο. Αντίστοιχα, Αθηναίοι μικροπωλητές θα πάνε στα παζάρια της επαρχίας, που συνήθως διαρκούν από εφτά ημέρες και πάνω, σε αντίθεση με τις αθηναϊκές εμποροπανηγύρεις που κρατούν δυο τρεις μέρες, τις περισσότερες φορές με αφορμή κάποια εκκλησιαστική εορτή.

«Εμποροπανήγυρις» Υπαίθρια αγορά στην οποία διατίθενται ποικίλα εμπορεύματα, με την ευκαιρία γιορτής θρησκευτικού ή επετειακού χαρακτήρα (ορισμός από το Νόμο 4497/2017)

Πανηγύρι, το αντάμωμα των ανθρώπων

Εικόνες αγίων, Καζαμίες, σεντόνια τα μονά από 7 ευρώ, παντελόνια τζιν 12 ευρώ, παιχνίδια όλων των λογίων, βιβλία, κοσμήματα, σουβλάκια, φάρμακα για να φύγουν τα έντομα, κεραλοιφές που φτιάχνουν από ρυτίδες μέχρι αιμορροΐδες, πουλιά και κουνέλια, αναπηρές με δερμάτινο περίβλημα που γράφουν το όνομά σου επάνω, τα πάντα όλα στο πανηγύρι, με πολλά από όλα αυτά να είναι «κινέζικα», αλλά και πολλά να προέρχονται από ελληνικές βιοτεχνίες. Η κυρία Ρέα Μαρκοπούλου έχει πάγκο με κοσμήματα και πολλά από αυτά είναι χειροποίητα, τα φτιάχνει η ίδια με τα χέρια της. Για κάποια δαχτυλίδια που πωλούνται προς 5 και 7 ευρώ, θα χρειαστεί δυο ώρες για το καθένα. Βρήκα πάλι τον Στέλιο, που είχε έρθει να στήσει τον πάγκο του από το προηγούμενο βράδυ. Από 6 χρονών στα πανηγύρια με τον πατέρα του και σήμερα είναι 38. «Τα πανηγύρια είναι παράδοση, είναι το αντάμωμα των ανθρώπων» λέει. Και το σπουδαιότερο απ' όλα στην Αθήνα, με τον πιο πολύ κόσμο, αυτό της Πρωτομαγιάς στη Νέα Φιλαδέλφεια. Παραδίπλα ένας πιτσιρικάς λιγουρευότανε ένα επιτραπέζιο, η μάνα του τον τραβούσε να φύγουν κι εκείνος γκρίνιαζε αλλά, σκέφτηκα, δεν πειράζει, θα είχε κάνει αλλιώς το κουμάντο της, κάτι άλλο θα του έπαιρνε. Τους είδα ξανά στο μετρό της επιστροφής χέρι χέρι. ■

Η Ρέα Μαρκοπούλου έχει πάγκο με κοσμήματα και πολλά από αυτά είναι χειροποίητα

Τα πανηγύρια μέχρι και τον Μάρτιο

- **Οσία Σένη**, 23&24/1, Νίκαια ► **Τρεις Ιεράρχες**, 29&30/1, Άνω Πετράλωνα, Καισαριανή, Νίκαια
- **Άγιος Τρύφωνας**, 31/1&1/2, Γλυφάδα, Καματερό, Παλλήνη ► **Υπαπαντή**, 1&2/2, Ταμπούρια ► **Άγιος Χαράλαμπος**, 9&10/2, Ιλίσια ► **Αγία Φιλοθέη**, 18&19/2, Φιλοθέη, Νέα Ιωνία ► **Άγιος Νικόλας Πλανάς**, 1&2/3, Λ. Βουλιαγμένης
- **Αγίων Θεοδώρων**, 15&16/3, Ανάβυσσος ► **Ευαγγελισμός**, 24&25/3, Ίλιον, Περιστέρι, Νίκαια

*Τα πανηγύρια όλου του χρόνου καθώς και τα παζάρια σε όλη την Ελλάδα μπορείτε να τα δείτε στην ιστοσελίδα του Ενιαίου Συνδικάτου Μικροπωλητών Ελλάδος sindikatomikropoliton.com

ΚΟΝ
ΣΤΑ
ΝΤΙ
ΝΟΣ

B

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Φωτό: ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Με αφορμή τη
μουσική παράσταση
που έρχεται
στην Εναλλακτική
Σκηνή της ΕΛΣ,
ο γνωστός μουσικός
μας ξεναγεί στον
ποιητικό κόσμο
του Γιάννη Ρίτσου

Το νέο έργο του Κωνσταντίνου Βήτα είναι μια μουσική παράσταση πάνω σε 20 ποιήματα του Γιάννη Ρίτσου που θα παρουσιαστούν για πρώτη φορά στην Εναλλακτική Σκηνή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής στο ΚΠΙΣΝ για τέσσερις παραστάσεις στις 30, 31 Ιανουαρίου 1 και 2 Φεβρουαρίου. Μια μεγάλη ζωντανή εγκατάσταση με πρωτότυπη μουσική του Κωνσταντίνου Βήτα, βίντεο του Νίκου Πατρελάκη με απαγγελίες από τον ίδιο και την ηθοποιό Όλια Λαζαρίδου. Λίγο πριν την πρεμιέρα ζητήσαμε από τον Κωνσταντίνο να μας ξεναγήσει στη περιπλάνησή του στον πολύπλευρο ποιητικό κόσμο του Ρίτσου και να μοιραστεί μαζί μας σκέψεις για το επόμενο βήμα, τον σημερινό ταραγμένο αντιπονητικό κόσμο και τις καταστροφικές πυρκαγιές στην Αυστραλία όπου και γεννήθηκε.

Πότε ξεκίνησε η συνάντηση με την ποίηση του Ρίτσου; Νέος σχετικά, ήρθα σε επαφή με τα πιο πολιτικά του ποιήματα, κυρίως με τον «Επιτάφιο» και πιο μετά όταν ένα συγγενικό πρόσωπο μου χάρισε την συλλογή «Το Μακρινό» του 1975 και από τότε άρχισα να τον προσεγγίζω με μεγάλο ενδιαφέρον.

Πώς διαμορφώθηκε ο κύκλος των συνθέσεων και των επιλεγμένων ποιημάτων μέχρι την ολοκλήρωση του έργου; Ήταν αρκετά δύσκολο να γίνει μια επιλογή από ένα πολύτομο έργο, όπως αυτό του Γιάννη Ρίτσου. Αρκετά χρόνια πριν είχε γεννηθεί αυτή η ιδέα να φτιάξω μουσική για τα ποιήματά του οπότε είχα αρχίσει να κάνω κάποια επιλογή. Πέρσι τον χειμώνα, όταν μου δόθηκε η ευκαιρία μέσα από την Εναλλακτική Σκηνή της ΕΛΣ να δημιουργήσω αυτή τη μουσική παράσταση, έπρεπε να γίνω πιο συγκεκριμένος και έτσι έφτασα να επιλέξω αυτά τα 20 ποιήματα. Αφού έγινε η επιλογή πέρασα στη σύνθεση.

Πώς συντονιστήκατε με τον Νίκο Πατρελάκη στη νέα αυτή συνεργασία μετά την εξαιρετική οπτικοακουστική εμπειρία στη συναυλία των Stereo Nova στο ΚΠΙΣΝ; Ο Νίκος Πατρελάκης φίλος, συνθέτης και συνεργάτης, εγώ τον αποκαλώ «μετρ», είναι εκτός από υπέροχος συνθέτης και ένας εξαιρετικός φωτογράφος. Και εγώ και ο Μιχάλης ήμασταν πολύ χαρούμενοι για όλο το οπτικό αποτέλεσμα που έστησε στη συναυλία μας στο ΚΠΙΣΝ. Ήταν υπεύθυνος για όλο το στήσιμο και ήταν εξαιρετικό αυτό που δημιούργησε. Είναι σπάνιος άνθρωπος, φωτεινός, ταπεινός, ήθελα πολύ να φτιάξουμε μαζί τον Ρίτσο και όταν του το πρότεινα, συμφώνησε. Έκανε τα γυρίσματα πάγω στα μουσικά δείγματα που του είχα δώσει. Το αποτέλεσμα θα το δείτε.

Πόσο σημαντική ήταν η συμμετοχή της Όλιας Λαζαρίδου, ένα πραγματικό ξωτικό του θεάτρου, στο όλο εγχείρημα; Ήταν η πρώτη επιλογή που είχα, σχεδόν άκουγα τη φωνή της να τα απαγγέλλει. Έχουμε δουλέψει πολλές φορές στο θέατρο και είμαστε φίλοι πάρα πολλά χρόνια. Πάντα με εμπνέει και κάθε φορά που την κοιτάζω θέλω να δημιουργήσω. Είναι σαν να κοιτάζω χρώ-

ματα. Επίσης αγαπώ τη φωνή της.

Ποιο ήταν το πηχτικό ή κειμενικό περιβάλλον που σας συνόδεψε όλο αυτό το διάστημα στη δημιουργία του έργου; Η αλήθεια είναι ότι μελετούσα τα ποιήματά του, ακόμα και αυτά που δεν είχα επιλέξει, γιατί αυτό με βοηθούσε να συνθέσω. Μέσα από το διάβασμα άκουγα μουσική. Υπήρχε ένα ποίημα που ήθελα τόσο πολύ να το βάλω αλλά δεν κατάφερα να το αποκωδικοποιήσω, κατά κάποιο τρόπο, ίσως να το φτιάξω κάποια άλλη στιγμή, είναι το «Τώρα ακριβώς» από την ποιητική συλλογή «Το Θυρωρείο». Με αυτό το ποίημα πέρασα μέρες και νύχτες και ήταν ένα από τα ποιήματα που με βοήθησαν και με ενέπνευσαν. Είδα πολύ παλιές ταινίες του Jean Pierre Melville που κι αυτές ήταν βοηθητικές, άκουγα κάποια βινύλια που είχα της Alice Coltrane και μελετούσα ξανά τα ποιήματα. Ένα μεγάλο μέρος της σύνθεσης το έφτιαξα στο χωριό τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, έχω ένα μικρό δωμάτιο εκεί και είχα φτιάξει ένα μικρό στούντιο για να παίζω μουσική.

Υπάρχουν μνήμες που αναδύθηκαν μέσα από τις αναγνώσεις των ποιημάτων του Ρίτσου; Μια ανάμνηση που έχω σαν παιδί είναι η φωνή του Μπιθικιώτη που τραγουδά τον «Επιτάφιο». Πιστεύω πως ο Ρίτσος είναι ένας ποιητής που πρέπει να τον ψάξεις, έχει τεράστιο έργο το οποίο απαρτίζεται από πολλές μικρές συλλογές. Είναι ένας πολύπλευρος, βαθιά μεταφυσικός και υπαρξιακός ποιητής. Κάθε φορά που διαβάζω τα ποιήματά του ανακαλύπτω κάτι καινούργιο. Στην εφηβεία μου ο Ρίτσος και ο Ελύτης ήταν οι μεγαλύτεροι εν ζωή ποιητές.

Λίγο πριν την παρουσίαση του έργου αυτού πώς θα περιγράφατε τον κόσμο του Ρίτσου; Όταν διάβασα πολύ νέος κάποια ποιήματα από το «Μακρινό» και το «Θυρωρείο» νόμιζα πως έγραφε ένα παιδί που είχε αυτή την πεισματάρικη πεποίθηση πως η ζωή είναι ομορφιά και πως μόνο η αγάπη μπορεί να εξηγήσει τη λύπη και την αθανασία, το μεταθάνatio υπερπέραν. Η ποίησή του έχει μια διαύγεια και μια κοφτερή ματιά όπως είναι ο χειμωνιάτικος ήλιος κάποιες φορές που πέφτει πάνω σε ένα τοπίο ή ένα δέντρο. Είναι μια λιτή και απέρριπτη ποίηση που κάποιες στιγμές θυμίζει δημοτική ποίηση και άλλες φορές μεταμορφώνεται σε σκοτεινά κύματα που έρχονται να αποκαλύψουν την αλήθεια.

Ποιες είναι οι πρώτες σας σκέψεις για το επόμενο βήμα; Τι θα ξαφνίαζε ακόμη και τον ίδιο σας τον εαυτό ως επόμενο βήμα; Θα ήθελα να ξεκουραστώ για λίγο γιατί είχα μια δύσκολη χρονιά λόγω εργασίας και μουσικής. Γράφω κάποια τραγούδια και μουσική και θα ήθελα να ηχογραφήσω ένα νέο άλμπουμ. Ζωγραφίζω παράλληλα και έχω σκεφτεί κάποια θέματα που θα ήθελα να φτιάξω, και κάποια στιγμή να έκανα μια έκθεση με κάποιους πίνακες. Όσο μεγαλώνω οι εκπλήξεις γίνονται λιγότερες, πιο πολύ με ενδιαφέρει να βρίσκομαι κοντά σε ό,τι είναι κάπως αληθινό και έχει μια ειλικρινή διάθεση.

Πώς είναι αλήθεια για σας αυτή η διαρκής εκδήλωση αγάπης του κόσμου απέναντί σας; Χαίρομαι όταν μου λένε ότι τους αρέσει η μουσική μου ή το τάδε τραγούδι. Εκφράζουν αυτό που έχουν νιώσει μέσα από τη μουσική και είναι κάτι που το καταλαβαίνω. Το έχω κάνει κι εγώ αντίστοιχα σε άλλους καλλιτέχνες, πηγαίνω και τους λέω μου αρέσει αυτό που κάνεις... είναι μια ανάγκη που έρχεται από μέσα μας και θέλουμε να την εκδηλώσουμε, είναι απόλυτα σεβαστό και κατανοητό. Όλοι θέλουμε να εκδηλώνουμε την αγάπη μας, μου

αρέσει όταν έρχονται και μου μιλούν.

Ποια είναι η τελευταία ταινία που ξεχωρίσατε; Μου άρεσε το τελευταίο φιλμ του Πέδρο Αλμοδόबार «Πόνος και Δόξα». Είχε μια απλότητα και μια συνέπεια όπως όλες του οι ταινίες, μια διαύγεια και μια ειλικρίνεια γι' αυτό που ήθελε να πει. Οι ταινίες του έχουν τη στόφα του κλασσικού κινηματογράφου. Μου άρεσε και το «Κάποτε στο... Χόλιγουντ» του Ταραντίνο.

Ποιο είναι το ειδικό βάρος που δημιουργεί το παρελθόν αυτό μέσα από τις προσωπικές σας δουλειές και τη Στέρεο Νόβα πορεία στο παρόν και τις επιλογές σας; Ο κόσμος πάντα θυμάται τα παλιά ενώ ο καλλιτέχνης προχωράει μπροστά. Συμβαίνει σε όλους αυτό. Κρίνουμε τον άλλο μέσα από μια παλιά εικόνα που είχε και βγάζουμε συμπεράσματα. Έχουμε μεγαλώσει με στερεότυπα και μέσα από αυτά κρίνουμε τον κόσμο, δυστυχώς όμως τα κατεστημένα και τα στερεότυπα δεν περιέχουν καμία ελευθερία, είναι μια αντανάκλαση της πραγματικότητας. Μου αρέσει να φτιάχνω μουσική και κοιτάζω να το κάνω με όλη μου την καρδιά. Πρώτα φτιάχνω μουσική γιατί έρχεται από μέσα μου και όταν το αποφασίσω τη δημοσιοποιώ. Όλα αυτά που είναι αγαπητά την ίδια στιγμή στέκονται στο σκοινί για να κριθούν ή να παρεξηγηθούν. Η διαρκής έκθεση είναι σκληρή για να τη χειριστείς, θέλει δουλειά. Από τη στιγμή που εκτίθεται δημόσια, απλά προετοιμάζεσαι για τα πάντα. Από τα πιο όμορφα μέχρι και τα πιο προσβλητικά σχόλια. Έμαθα στη ζωή μου να μην περιμένω τίποτα από κανέναν και να μην έχω απαιτήσεις και αυτό με κάνει πιο ελεύθερο. Ο καθένας προσφέρει αυτό που μπορεί.

Τι σημαίνουν για σας σήμερα οι Στέρεο Νόβα; Πώς θα αποτιμούσατε το στίγμα τους; Πιστεύω ότι οι Στέρεο Νόβα ήταν ένα καλό γκρουπ που έκανε αυτό που ήταν να κάνει και διαλύθηκε τη στιγμή που έπρεπε. Δεν σκέφτομαι εκείνη την εποχή ούτε και την αναπολώ. Κάποια τραγούδια εκείνης της εποχής που μου αρέσουν τα φέρνω μέσα στις συναυλίες μου.

Οι φωτιές στην Αυστραλία, τη χώρα που γεννήθηκαν, ήταν σοκαριστικές, το ίδιο σοκαριστική είναι και η συνεχιζόμενη αδράνεια απέναντι στην καταστροφή του πλανήτη; Τι έχει πάει λάθος πιστεύετε; Έχω φίλους στο Σίδνεϊ και στη Μελβούρνη συγγενείς, και μαθαίνω νέα από τον Νοέμβρη για όλο αυτό που συμβαίνει με τις φωτιές. Είμαι πολύ λυπημένος με όλη αυτή τη καταστροφή, και για τους ανθρώπους και για τα ζώα, τα κοάλα και τα καγκουρό, και για αυτά τα πανέμορφα δάση. Καθημερινά εύχομαι κάποια στιγμή να σταματήσει αυτό που συμβαίνει. Όλα αυτά είναι αποτελέσματα της κλιματικής αλλαγής και της γενικότερης αδιαφορίας που εκφράζουν οι ηγέτες των χωρών από το 1960 και μετά. Η Γη θυσιάζεται για το εμπόριο και τη βιομηχανία, υπάρχει ένα τραγούδι που έλεγε «Money makes the world go round» και είναι τόσο επίκαιρο και αληθινό γιατί αυτό αφήσαμε ή επιτρέψαμε να συμβεί. Η άγνοια και η φιλαργυρία είναι ένας επικίνδυνος συνδυασμός. Ας ελπίσουμε ότι μέσα από αυτά θα μάθουμε κάτι για να φτιάξουμε κάτι καλύτερο. Μέσα στη δυστυχία πάντα βρίσκεται και το κλικ της ευτυχίας.

INFO

Εναλλακτική Σκηνή ΕΛΣ, ΚΠΙΣΝ. 30&31/1, 1&2/2 (20.30/€10, €15, €20). Λόγω εξάντλησης των εισιτηρίων έχουν προστεθεί δύο επιπλέον παραστάσεις: 31/1 & 1/2 στις 22.00.

Έχω φίλους στο Σίδνεϊ και στη Μελβούρνη συγγενείς, και μαθαίνω νέα από τον Νοέμβρη για όλο αυτό που συμβαίνει με τις φωτιές.

Μέγαρο
Μουσικής
Αθηνών

Με την υποστήριξη
του Υπουργείου
Πολιτισμού & Αθλητισμού

Megaron
the Athens
Concert Hall

Supported by
the Ministry
of Culture & Sports

19
20

ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ @ UNDERGROUND

ΧΕΝΡΙΚ ΙΨΕΝ
ΓΙΟΝ
ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ
ΜΠΟΡΚΜΑΝ

ΣΕ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

ΓΙΑΝΝΗ
ΧΟΥΒΑΡΔΑ

25.01-22.03.2020

megaron.gr

Εισιτήρια & ομαδικές κρατήσεις
Tickets & Group bookings
210 7282333 & 210 7282367

Εισιτήρια στα ταμεία
του Μεγάρου & σε όλα
τα καταστήματα PUBLIC

Bookings at the
Athens Concert Hall Box Office
& at the PUBLIC Stores

Χορηγοί
Επικοινωνίας

EPT, COSMOTE TV, ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 103.7, ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 90.9, KOSMOS 93.6, ΔΙΕΣΗ 101.3, PEPPER 96.6
GALAXY 92, ΑΘΗΝΑ 9.84, CULTURENOW.GR, NAFTEMPORIKI.GR, CLICKATLIFE.GR, IN2LIFE.GR, NEWSBEAST.GR
MONOPOLI.GR ARTANDPRESS.GR, DEBOP.GR, UNSTAGE.GR, READER.GR, OMORFIZOI.GR, METEO.GR

© Alex Kat

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΛΜΠΑΡΗ

Το Θέατρο Τέχνης είναι ένα είδος επικίνδυνης αποστολής

Η καλλιτεχνική διευθύντρια μιλά στην Α.Υ. για το Θέατρο Τέχνης, τη θεατρική κρίση, το άγχος των πληρωμών και τον «Έντμοντ» της

Της ΕΠΠΙΚΑΣ ΡΟΥΣΣΟΥ

Μια επανάσταση κατσαρών μαλλιών με υγρά μάτια και αισθησιακή φωνή. Αν κάποιος την ψάξει δεν θα την βρει σχεδόν ποτέ καθισμένη στη διευθυντική και όλο τιμές καρέκλα της. Η Μαριάννα περνά τις ώρες της στο Θέατρο Τέχνης ανάμεσα σε μαθητές, συνεργάτες, παραστάσεις, επιλογές, πληρωμές, αγωνίες και ελπίδες.

2

Θ
Ε
Α
Τ
Ρ
Ο

Όταν δεν ασχολείται με την καλλιτεχνική διεύθυνση του Θεάτρου Τέχνης, σκηνοθετεί, όπως συμβαίνει τώρα με τον «Έντμοντ», παραστάσεις που σίγουρα θα συζητηθούν, ακόμα πιο σίγουρα θα χειροκροτηθούν και ακόμα ακόμα πιο σίγουρα θα μας κάνουν φεύγοντας από το θέατρο να νιώσουμε εκείνη την περιβόητη ανάταση ψυχής που μας διδάσκουν στα σχολεία. Αν όμως με ρωτάτε το πρώτο πράγμα που μου έρχεται στο μυαλό, όταν ακούω το όνομα της Μαριάννας Κάλμπαρα, είναι «ο επιμένων, νικά». Εν προκειμένω, η επιμένουσα. **Μια ερώτηση: «Μπορεί, τελικά ένας καλλιτέχνης να αναλάβει μια διευθυντική θέση»;** «Ο σκηνοθέτης έχει έτσι κι αλλιώς μια διευθυντική θέση στο στενό σχετικά πλαίσιο της δημιουργικής ομάδας που φτιάχνει μια παράσταση. Μια διευθυντική θέση σαν τη δική μου προϋποθέτει ο εν λόγω καλλιτέχνης να μην ενδιαφέρεται μόνο για το προσωπικό του καλλιτεχνικό έργο και όραμα. Να αγαπά το θέατρο με έναν ευρύτερο τρόπο που τον οδηγεί να αναζητήσει ιδέες και

συνθήκες δημιουργίας όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά και για άλλους καλλιτέχνες που εκτιμά». **6 χρόνια με τα νιάτα του Θεάτρου Τέχνης ή αλλιώς «Άνθρωποι, δημιουργία, όνειρα, σχέδια, ιδέες, ενθουσιασμός, ρίσκο, αγωνία, αναποδιές, απελπισία, προϋπολογισμοί, απολογισμοί, ανασφάλεια, πίστη, επιμονή και πολλή δουλειά σε πολλούς, διαφορετικούς τομείς. Το Θέατρο Τέχνης είναι ένα είδος επικίνδυνης αποστολής με μυστικούς και φανερούς συνεργάτες-κομάντο».** **Η πιο δύσκολη συγκυρία από τότε που είπε το μεγάλο «ναι»;** «Έχουν υπάρξει περίοδοι με απανωτές αναποδιές, προβλήματα, λάθη, αστοχίες: Όλα ξεπερνιούνται και για όλα τελικά βρίσκεται μια –κάποια– λύση. Έχουν υπάρξει αποτυχίες, περισσότερο εμπορικές, παρά καλλιτεχνικές: Είναι μέρος του παιχνιδιού. Έτσι είναι το θέατρο». **Ένα πράγμα που δεν αντέχει μέσα σε όλα αυτά «Να τελειώνει ο μήνας και να μη βγαίνουν τα χρήματα για τους μισθούς. Δεν συμβαίνει συχνά. Αλλά όσες φορές έχει συμβεί, μου είναι πολύ δύσκολο. Να θυμίσω ότι το Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν δεν είναι ημικρατικό, όπως όλοι**

πιστεύουν. Δεν έχει πάγια χρηματοδότηση ή επιχορήγηση. Ζει από τα εισιτήρια και τη δύναμη της προσευχής στο θεό του θεάτρου». **Το μεγαλύτερο ελάττωμα της ελληνικής κοινωνίας** Φοβάται ότι δεν είναι μόνο ένα. «Συντηρητισμός, μικροαστισμός, ωχαδερφισμός, έλλειψη συλλογικότητας, παιδείας, καλλιέργειας». **Η θεατρική κρίση και οι άλλες «Φοβάμαι ότι το θέατρο πρόκειται να περάσει τώρα μια πολύ σοβαρή κρίση. Έχει ήδη αρχίσει να την περνάει. Λένε πως φταίει η ζέστη που κράτησε περισσότερο φέτος, οι τηλεοπτικές σειρές που ξαναμπήκαν στο παιχνίδι: φαίνεται πάντως ότι για τα περισσότερα θέατρα –ευτυχώς όχι για το Θέατρο Τέχνης– ξεκίνησε μια κακή χρονιά. Το κοινό μάλλον κουράστηκε. Δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα με τον επικοινωνιακό βομβαρδισμό που δέχεται για να πεί να δει τη μία ή την άλλη παράσταση. Και τι ακριβώς έχουν να προτείνουν όλες αυτές οι παραστάσεις και σε ποιόν; Τα λέω αυτά έχοντας πλήρη επίγνωση της ευθύνης που φέρω και εγώ προσωπικά για την κατάσταση “υπερπαραγωγής” που διαμορφώθηκε τα τελευταία χρόνια.**

Δεν ήταν ακριβώς επιλογή μου. Όταν δεν έχεις προϋπολογισμό, περισσότερο ακολουθείς παρά επιλέγεις. Αν είχαμε επιχορήγηση θα είχα προσπαθήσει να συσπειρώσουμε δυνάμεις και πρόσωπα μέσα από πολύ λιγότερες παραγωγές, με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής. Θα μπορούσαμε τελοσπάντων να είχαμε πάρει αυτό το ρίσκο χωρίς να απειλείται η βιωσιμότητά μας. Γιατί ποτέ, ποτέ δεν ξέρεις πώς θα πάει μια παράσταση». Σε ένα γενικότερο πλαίσιο, εντάσσει και όλες τις υπόλοιπες «κρίσεις» που έχουμε υποστεί. «Με απασχολούν όλες με την εξής σειρά προτεραιότητας: ανθρωπιστική, περιβαλλοντική, πολιτική, κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική. Και φυσικά, η κρίση ταυτότητας του Έντμοντ! **Ένας άντρας, ο «Έντμοντ»** «Ο Έντμοντ είναι κάποιος που νομίζει ότι ξέρει. Και ίσως μάλιστα να συμπαθεί. Και μια μέρα, μέσα από ένα βλέμμα, μια ατάκα, μια ασυνήθιστη κίνηση λες ωπ! Αυτός ο τύπος, ο συντησμένος, ο σωστός, ο υπάκουος πολίτης, κρύβει μέσα του πολλή βία. Πολλή προκατάληψη. Ο Έντμοντ είναι αυτός που δεν φαντάζεσαι ότι μπορεί να γίνει τόσο επικίνδυνος. Φαντάσου το όμως. Πατί ο Έντμοντ υπάρχει γύρω μας». **Μια υπερδύναμη** «Να μπορώ να διακτινιστώ οπουδήποτε σε χρόνο μηδέν για να μην αργώ!» **Αυτοί που φεύγουν (στο εξωτερικό)** «Δεν θεωρώ ότι έχουμε υποχρέωση να παραμένουμε για πάντα “δεμένοι” με τον τόπο όπου έτυχε να γεννηθούμε. Αν έχουμε τη δυνατότητα και την επιθυμία να ζήσουμε κάπου αλλού, γιατί να μην το κάνουμε; Έχω ζήσει στο εξωτερικό και θα ξαναζούσα ευχαρίστως. Αν υπήρχε λόγος και επιθυμία. Είναι ωραίο να ηγαίνεις κάπου επειδή το θες. Είναι φρικτό να φεύγεις από κάπου επειδή δε σε θέλουν. Δε σε εκτιμούν. Δεν σε

υπολογίζουν. Δεν σε στηρίζουν». **Ο χρόνος** «Από φιλοσοφικής άποψης, έχω πολύ καλή σχέση μαζί του. Δεν τον φοβάμαι, τον αποδέχομαι, τον σέβομαι, τον θεωρώ ύψιστο αγαθό κτλ.κτλ. Στην καθημερινότητά μου, όμως, δυσκολεύομαι να τον διαχειριστώ. Δε μου φτάνει». **Η Μαριάννα και η πολιτική** «Ενδιαφέρομαι –ως πολίτης– για την πολιτική. Κι αν με απογοτεύουν συνεχώς τα πρόσωπα. Έχω τις απόψεις μου και προσπαθώ να ζω βάσει αυτών. Να τις εφαρμόζω καθημερινά. Δεν θέλω να αφήνω την πλειοψηφία να αποφασίζει για μένα. Γι’ αυτό τη στιγμή που καλούμαι να ψηφίσω, θα κάνω μια επιλογή. Όμως αδυνατώ να ταυτιστώ με κάποιο κόμμα». **Η δεκαετία που θα ήθελε να ζει** «Δεν διακατέχομαι από καμία νοσταλγία του παρελθόντος». Ύστερα θα πάρει πίσω τη σκέψη της και θα συνεχίσει: «Θα ήθελα να είχα ζήσει το Μάη του ‘68, μια εποχή δηλαδή μεγάλης αισιοδοξίας και συλλογικότητας. Μέχρι εκεί όμως. Προτιμώ να ζω σήμερα. Που παρά τα προβλήματα, τις κρίσεις, τις προκαταλήψεις κτλ. η κοινωνία κάνει βήματα προς τα εμπρός. Όχι μόνο σε σχέση με την τεχνολογία που κάνει τη ζωή μας ευκολότερη και τις δυνατότητές μας μεγαλύτερες. Αλλά και σε σχέση με την διαφορετικότητα. Τη σεβόμαστε περισσότερο. Την αποδεχόμαστε. Εντάξει, όχι όλοι. Αλλά δεν είμαστε και λίγοι σε σχέση με το παρελθόν!» **«Διαφορετικότητα», μια ερμηνεία** «Ο καθένας μας είναι διαφορετικός. Μοναδικός. Και ταυτόχρονα είμαστε όλοι “ίδιοι”. Για αυτό πρέπει να έχουμε τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες ευκαιρίες να ζήσουμε τη ζωή μας όπως επιθυμούμε». **Υ.Γ. Εντάξει, η Μαριάννα μου θυμίζει και κάτι ακόμα: εκείνη τη συμμετοχή της στο «Είσαι το ταίρι μου» του Μεγα ως η υπέροχη μοιραία γυναίκα-παγίδα που κάθισε στον καναπέ του Γρηγόρη και του μίλησε για τρένα και για αεροπλάνα. Α**

Ο καθένας
μας είναι
διαφορετικός.
Μοναδικός. Και
ταυτόχρονα
είμαστε όλοι
“ίδιοι”.

● Ο «Έντμοντ» του Ντέιβιντ Μαρέτ ανεβαίνει στις 6 Φεβρουαρίου σε σκηνοθεσία Μαριάννας Κάλμπαρα στο Υπόγειο του Θεάτρου Τέχνης

Ο θεατρικός συγγραφέας και σκηνοθέτης που αποφάσισε φέτος να ασχοληθεί σοβαρά με τον χρόνο στη σκηνή του Εθνικού Θεάτρου, μιλάει στην Α.Υ.

Η υπερδύναμη του Γιάννη Καλαβριανού θα πάγωνε ανθρώπους

Μια αιωνιότητα και καμία μέρα για χάσιμο. Σε έναν κόσμο που βομβαρδίζεται και βομβαρδίζει με πληροφορίες, ένας άνθρωπος λανσάρει το κόνσεπτ ενός ξενοδοχείου που υπόσχεται το αδύνατο: Να σταματήσει τον χρόνο. Και μάλιστα, όχι σε οποιοδήποτε σημείο αλλά σε εκείνο που το μυαλό νιώθει άνετα και αυτάρεσκα. Αν πρέπει κάτι να γνωρίζει κάποιος για τον Γιάννη Καλαβριανό, πριν διαβάσει την παρακάτω συνέντευξη, είναι ότι αγχώνεται πολύ με το να γίνονται οι ιατρικές εξετάσεις (των άλλων), ότι έχει γράψει τα 12 θεατρικά έργα από τα 15 που έχει σκηνοθετήσει και ότι το «Hotel Éternité» έκανε εγκαίνια στη σκηνή του Εθνικού Θεάτρου και δέχεται κρατήσεις.

Για ένα σπίτι και ένα πάτωμα

Το όλο κόνσεπτ του «Hotel Éternité» ξεκίνησε «πολύ ζαβά», όπως λέει. «Πρόσφατα αγόρασα ένα σπίτι και μετακόμισα εκεί. Ενώ μέχρι τότε δεν είχα ποτέ ιδιαίτερη σχέση με τα αντικείμενα, με το που μπήκα άρχισε να μου δημιουργείται ένα τεράστιο άγχος μην τυχόν και φθαρεί το πάτωμα, οι τοίχοι. Ξαφνικά συνειδητοποιήσα την ανάγκη να διατηρήσεις τα αντικείμενα παραπάνω από αυτό που αντέχουν. Ξεκίνησε, δηλαδή, στο μυαλό μου μια ανάποδη ιστορία για το πώς θέλουμε να τιθαστούμε τον χρόνο».

«Hotel Éternité»: Καλώς ήρθατε στην προσωπική σας αιωνιότητα

Σε αυτό το ξενοδοχείο κάνεις τσεκ ιν αλλά δεν υπάρχει τσεκ άουτ. Ο κάθε επισκέπτης «παγώνει» τον δικό του χρόνο στη σάλα και το δωμάτιο που του ταιριάζει. «Υπάρχουν εστεμμένες –γιαγιάδες πια– που τους περιποιούνται με τις τιμές τους σαν να μην έχει περάσει μια μέρα από τότε που στέφθηκαν Μις Υφήλιος». Σε όλο το έργο βλέπουμε μόνο υπαλλήλους και κανένα πελάτη, «αυτούς που τρέχουν για να είναι όλοι καλά».

Αλήθεια, σε ποιο δωμάτιο θα έμπαινε εκείνος; Τι τον ενδιαφέρει να «παγώσει»; Δεν βρήκε απάντηση. «Όταν γράφεις, όλοι είναι σαν να έχουν ένα κομμάτι σου. Δεν έχω πρόβλημα με την ηλικία ή με το ότι μεγαλώνω. Παρόλα αυτά, έγραψα αυτό το έργο τώρα και όχι στα 25 μου, αυτό κάτι σημαίνει».

Θέατρο αλά βαλκανικά

«Όπως συμβαίνει με όλα τα πράγματα στην Ελλάδα έτσι και το θέατρο έχει τη βαλκανική εκδοχή του». Τον ενοχλεί που ακόμη δεν έχει απεμπλακεί η όποια αξιολόγηση των συντελεστών από την αναγνωρισιμότητά τους. «Στην Ελλάδα, οι άνθρωποι που έχουν δώσει τη ζωή τους στο θέατρο πρέπει να αποδεικνύουν συνεχώς μέχρι τα 60 τους ότι είναι καλοί, ενώ άλλοι επειδή έχουν παίξει σε ενάμιση σίριαλ να κερδίζουν την προσοχή του κόσμου. Στην Αγγλία, για παράδειγμα, δεν θα συνέβαινε αυτό. Βέβαια, από την άλλη, στην Ελλάδα δεν υπάρχει και η κρατική στήριξη όπως υπάρχει σε άλλες χώρες με παράδοση στο θέατρο».

Ένας φόβος: «Φοβάμαι ότι η πλειοψηφία του κοινού ακολουθεί απλώς την επιτυχία και τον εμπορικό συρμό. Στην Ελλάδα έχουμε φόβο με το θάρρος της γνώμης μας. Μου λείπει η θέση του άλλου, να πει “μου αρέσει” και ας λένε ότι είναι μάπα ή το αντίστροφο».

Ηθοποιός σημαίνει (τηλεοπτικό) φως

Όταν ήρθε στην Αθήνα έκανε άπειρες προσπάθειες να βρει δουλειά. Πήγαινε όπου είχε οντισιόν σε τηλεοπτικές σειρές και δεν τον έπαιρναν. «Κάτι σημαίνει αυτό, κάτι δεν

τους έκανε» λέει με μια κάποια ανακούφιση. «Όταν πας σε μια τηλεοπτική σειρά σημαίνει ότι όλη η αισθητική σου το αντέχει αυτό. Γιατί μετά να θέλεις να σε δεχθεί και ο Τερζόπουλος στην παράστασή του; Είναι πολύ μεγάλο λάθος άνθρωποι που έχουν πετύχει κάπου να τους βάσουμε με το ζόρι παντού».

Τα σκάγια του Facebook

«Όταν άρχισε το Facebook να γίνεται εμπολέμη ζώνη, να γράφεις δηλαδή κάτι και να σου απαντάει ο κάθε ένας που δεν τον ήξερες με την υπόγεια συμφωνία ότι “γνωρίζουμε και μπορούμε άνετα να μιλάμε και να βριζόμαστε”, αποφάσισα να χρησιμοποιώ την προσωπική μου σελίδα μόνο για τη δουλειά. Κάθε μέρα σχεδόν, μου ανεβαίνει το αίμα στο κεφάλι με αυτά που βλέπω αλλά δεν θα καθίσω να το γράψω γιατί θα ανοίξει η κουβέντα από κάτω με κόσμο που, ως επί το πλείστον, δεν τον ξέρω».

Μια υπερδύναμη «Θα ήθελα να πετάω» Και, στο επόμενο δευτερόλεπτο, το ξανασκέφτεται: «Θα ήθελα να μπορώ να παγώνω ανθρώπους και να μην ξαναμιλήσουν».

Ο μεγάλος θυμός «Με θυμώνει όλη αυτή η προσπάθεια συντηρητικοποίησης. Φρίκαρκα τόσο με αυτό το “μανούλα άσε με να ζήσω”. Η κανονικοποίηση του να συζητάει κόσμος για το αν είναι νόμιμες οι αμβλώσεις, με τρελαίνει». «Τι γίνεται με τους ανθρώπους που δεν χωράνε σε ταμπέλες; Έστω ότι έχουμε μια γυναίκα Εβραία, λεσβία, νάνο και μόνη. Τι θα κάνουμε; Να πεθάνει; Θα ήθελα να έχουμε μεγαλύτερη ανεκτικότητα. Όχι όμως με το παρόσημο της διαφορετικότητας. Γιατί η διαφορετικότητα υπάρχει, το θέμα είναι εάν εσύ και εγώ θα μπορούσαμε να την αντιμετωπίσουμε ως κάτι το κανονικό. Δεν είναι το θέμα η ονοματοδοσία, αν θα το πεις “άνθρωπος με ειδικές δεξιότητες”. Έλεος πια με τις λέξεις. Το θέμα είναι εάν μπορούμε να λειτουργήσουμε αρμονικά. Γιατί μας χρειάζονται ακόμα όλα αυτά;»

Η λευκή ρόμπα

Σπούδασε Ιατρική και δούλεψε δύο χρόνια. «Κοίτα, εγώ είμαι γενικός παθολόγος», μου λέει κομπιάζοντας στην ερώτηση «έχεις σκεφτεί τι θα ήσουν, αν δεν είχες ασχοληθεί με το θέατρο». Αφήνει λίγα δευτερόλεπτα να πέσουν για να σκεφτεί και η τελική απάντηση έρχεται: «Θα μπορούσα να είμαι γιατρός ή μόνο να γράφω, εννοώ χωρίς να σκηνοθετώ». Το θέατρο μπήκε «από σπόντα» στη ζωή του. «Πιεζόμουν πολύ με τις κλινικές, όταν μια φίλη μου μίλησε για ένα εργαστήριο υποκριτικής. Την επόμενη χρονιά έδωσα εξετάσεις και με πήραν στην Πειραματική Σκηνή της Τέχνης της Θεσσαλονίκης. Τελειώνοντας το αγροτικό μου, μου έκαναν πρόταση για δουλειά οπότε είχε έρθει η ώρα να αποφασίσω». Έδωσε στην Καλών Τεχνών και μπήκε στο τμήμα Σκηνοθεσίας και Υποκριτικής. Ύστερα, ήρθε ο Βασίλης Παπαβασιλείου. «Με πήρε σε μια παράσταση που ανέβαζε στη Θεσσαλονίκη και έπειτα μου πρότεινε να τον ακολουθήσω στην Αθήνα ως βοηθός σκηνοθέτη για ένα καλοκαίρι. Ήρθα για ένα καλοκαίρι το 2005 και έμεινα 15 χρόνια».

Η συνέχεια εξελίχθηκε κάπως έτσι: «Πήγα ένα κείμενο στον Βαγγέλη Θεοδωρόπουλο στο Θέατρο του Νέου Κόσμου για να το δει και μου λέει “ωραίο είναι, δεν το σκηνοθετείς κιόλας;”».

Μία αγαπημένη έξοδος: «Μου αρέσει πάρα πολύ να πηγαίνω σε εκθέσεις». Από Έλληνες ζωγράφους του αρέσει πάρα πολύ ο Ρόρης και από ξένους ο Μαρκ Σαγκάλ, ο Καντίνσκι, κάποια έργα του Ματίς.

Και μια ατάκα: «Παιδιά, αγάπη και φως. Θα γίνουν όλα ή δεν θα γίνουν όλα». ●

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλο το κείμενο στο site

Οκτώ νέοι χορογράφοι μιλούν για το χορό (τους)

Λίγο πριν το 7ο Φεστιβάλ Νέων Χορογράφων της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση πατήσει «play», οι συντελεστές του μιλούν στην Α.Υ.

Της ΕΡΡΙΚΑΣ ΡΟΥΣΣΟΥ

«Χορέψτε όσο αντέχετε». Με αυτή τη μαγική εντολή, η Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση μάς καλεί για 7η χρονιά με τα χορευτικά μας παπούτσια φορεμένα στο μυαλό να την επισκεφθούμε και να καθούμε στον ρυθμό του διημέρου Φεστιβάλ Νέων Χορογράφων που έρχεται στις 1 και 2 Φεβρουαρίου με παράλληλες δράσεις που θα ξεκινήσουν στις 27 Ιανουαρίου. Το πρόγραμμα, όπως το ξέρουμε, θα πάει κάπως έτσι: Δύο μέρες, οκτώ πρωτότυπα έργα, δύο έργα-έκπληξη πριν από την επίσημη έναρξη, δύο εργαστήρια, μία συζήτηση, έντεκα νέοι δημιουργοί. Από τις 5 το απόγευμα έως τις 11 το βράδυ.

Πριν συμβεί όλο αυτό, ζητήσαμε από τους νέους χορογράφους που θα συμμετάσχουν στο Φεστιβάλ να μας μιλήσουν, για τι άλλο; Για τον χορό.

Vanishing Point

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Ο τρόπος μου να εκφράζομαι, να επικοινωνώ και να επιβιώνω. Φόβαμαι πως θα είναι πολύ πιο αφιλόξενος ο κόσμος για μένα, αν χρειαστεί κάποτε να σταματήσω να χορεύω».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Ήμουν στο τέλος της δραματικής σχολής, πριν ακόμα σπουδάσω χορό στην ΚΣΟΤ σε μια παράσταση της Πέρσας Σταματοπούλου και θυμάμαι να απολαμβάνω μια πρωτόγνωρη ησυχία στο κεφάλι μου. Μόνο στον χορό βρίσκω αυτήν την ησυχία και τη δύναμη να χάνομαι, να αφιρνούμαι». **-Αλέξανδρος Βαρδάξογλου**

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Ο τρόπος που επιλέγω να επικοινωνώ. Στόχος είναι η δημιουργία αληθινών σχέσεων και ενδιαφερόντων καταστάσεων μέσα από τις οποίες μου δίνεται η δυνατότητα να εξερευνώ τα όρια και τα ενδεχόμενα της ίδιας της σύνθεσης και συνεπώς της ύπαρξης και της συσχέτισής μου με αυτή».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Για την πρώτη φορά που η δική μου χορευτική και χορογραφική εμπειρία ήρθε σε επαφή με το κοινό δεν μπορώ στην πραγματικότητα να μιλήσω, γιατί όσο αφορά τη δημιουργία ο τρόπος σκέψης μου τείνει να μην είναι γραμμικός στον χρόνο. Έχει να κάνει με γεγονότα και καταστάσεις που εκτείνονται στη διάρκεια όλου του χρόνου ή που συρρικνώνεται σε απειροελάχιστου μεγέθους στιγμές, και πάλι χωρίς χρονική σειρά ή λογική συνοχή». **-Δάφνη Αντωνιάδου**

A Little More Than Nothing

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Σχέσεις – με τον εαυτό μας, με τους άλλους, με τον κόσμο. Σχέσεις που αναπτύσσονται βγαίνοντας από το εγώ, σε μια προσπάθεια να φτάσουμε το εσύ και εγώ, το εμείς, και που βασίζονται στην αλήθεια του σώματος».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Τα λεπτά πριν την αρχή της παράστασης θυμάμαι να είναι γεμάτα αγωνία. Μια γλυκιά αγωνία που, αν και ζόρικη, με κρατούσε έτοιμο, συγκεντρωμένο. Ανοπομονούσα. Μόλις ξεκίνησε, έφυγαν όλα. Θυμάμαι μια ξεστασία μόνο μετά». **-Χρήστος Μούχας**

manoeuvr

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Αυτό που εμφανίζεται, ό-

ταν κάτι διακυβεύεται. Η διαχείριση των συλλογικών και προσωπικών αντιφάσεων, όπως για παράδειγμα το ότι η Athens Voice ρωτάει κι εμείς απαντάμε». **-Κάντυ Καρρά, Χαρά Κότσαλη**

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Μόλις διαπιστώσεις ότι κάθε φορά είναι πρώτη φορά, σταματάς να μνημονεύεις την πρώτη φορά. Είναι πάντα τρομακτικά και ωραία. Ενδιαφέρον θα ήταν να μπορούσα να μιλήσω για τη φορά πριν καταλάβω ότι εκείνη ήταν η πρώτη φορά που χόρεπα μπροστά σε κοινό».

-Κάντυ Καρρά
ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Οι πρώτες φορές στα πράγματα είναι στο φαντασιακό περιβλημένες με μυθολογική αχλή, που στην πραγματικότητα σε πολλές περιπτώσεις δεν τους αντιστοιχεί. Την πρώτη φορά που χόρεψα μπροστά σε “κοινό”, δοκίμασα και δοκιμάστηκα. Το ίδιο μου συμβαίνει μέχρι σήμερα». **-Χαρά Κότσαλη**

DisJoint

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Κίνηση και ακινησία. Είναι η μουσική μου, η μουσική σου, η μουσική του. Είναι ύπαρξη, είναι ροή και παύση. Ο χορός υπάρχει παντού αρκεί να είσαι εκεί για να τον δεις ή για να τον νιώσεις».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Είναι ιδιαίτερη η στιγμή που βρίσκεσαι πάνω στη σκηνή. Η πρώτη μου εμπειρία, αν και κουβαλούσε το άγχος του πρωτάρη, ήταν εντέλει ευχάριστη και λυτρωτική. Ήθελα να το ξανακάνω και το κυνηγούσα όλο και πιο πολύ. Έχει μεγάλο ενδιαφέρον να βρίσκεσαι στη θέση του ερμηνευτή, καθώς ανακαλύπτεις πολλές διαφορετικές πτυχές του εαυτού σου και με κάποιο τρόπο βρίσκεις τη θέση σου στον κόσμο». **-Αναστασία Βαλσαμάκη**

Reverie

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Για μας είναι εικαστική τέχνη. Τον αντιλαμβανόμαστε ως design, καθώς όταν δημιουργούμε οραματιζόμαστε σχήματα, μορφές και δομές που χτίζουν οπτικά περιβάλλοντα. Το ανθρώπινο σώμα, η ενέργεια και η δυναμική του καθώς και η δυνατότητά του για μεταμόρφωση μέσω της κίνησης είναι η πρώτη ύλη για κάθε σύνθεση και το μέσο επικοινωνίας της κάθε ιστορίας».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Στην ουσία δεν υπάρχει πρώτη ή τελευταία φορά, το συναίσθημα είναι πάντα το ίδιο. Άγχος προετοιμασίας, ενθουσιασμός, ηλεκτρισμός παράστασης και μετά ηρεμία». **-Γεωργία Τέγου, Μιχάλης Θεοφάνους**

Becoming with Animal

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Μία γλώσσα, ένα μέσο επικοινωνίας, ένα μέσο επαφής με τον εαυτό και τον κόσμο. Είναι ο τρόπος μου να απορροφήσω και να κωνέψω τον εξωτερικό κόσμο, να τοποθετηθώ και να αντιδράσω πάλι πίσω, να τον συνεχίσω. Η διαδικασία δημιουργίας και η σωματική εμπειρία με φέρνουν πιο κοντά από τη μία σε μένα και από την άλλη σε μία συλλογικότητα, ένα σύνολο. Επίσης, ο χορός για μένα είναι μια εναλλακτική γνώση. Μέσω του χορού η αντίληψή μου μπορεί να διαπεράσει δυαδικές και μονόπλευρες διαδικασίες και να παραδοθεί στην αίσθηση ως γνώση, επιτρέποντας εναλλακτικές ερμηνείες του τι συμβαίνει γύρω μου και μέσα μου. Μέσω της τέχνης, και ως δημιουργοί και ως κοινό, αναζητάμε απεγνωσμένα απαντήσεις και αφηγήσεις που θα εξηγήσουν και θα απαλύνουν το άγχος της άγνοιας, της αναποφασιστικότητας ή της μοναξιάς. Ο χορός στο ξεκόβι κατευθείαν! Εκεί βρίσκω ηρεμία, στην κατάσταση όπου το σώμα ανοίγει νέες κατευθύνσεις και αντί να απαντάει, ρωτάει. Κι έπειτα το όποιο εύρημα είναι βίωμα, το γνωστικό έρχεται σαν δεύτερο αποτέλεσμα».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Άγχος, τρέμουλο, άπειρος ενθουσιασμός, δραματική διάθεση. Και μετά κενό. Δεν θυμάμαι τίποτα, σαν να πήρα ένα χάπι που να σβήνει τη μνήμη για δέκα λεπτά, σαν να μην είχα τις αισθήσεις μου. Ήταν κάτι μαγικό, το σώμα μου πήγαινε». **-Ηρώ Βασάλου**

Re-call

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Ένα αίσθημα απόλαυσης που γεννιέται από την αβεβαιότητα του χορού και που έρχεται κόντρα σε μια τάση συνεχούς ελέγχου».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Είχαμε ετοιμάσει με την αδερφή μου ένα χορευτικό να συνοδεύσει το τραγούδι που είχαμε επιλέξει για τον παιδικό διαγωνισμό. “Η Μαγιονέζα (Το κίτρινο χρώμα)” της Λ. Πλάτωνος από τον δίσκο της “Λιλιπούπολης”. Η παρουσία ήταν για εμάς το ίδιο με τις πρόβες που κάναμε μπροστά στη γιαγιά και τον παππού. Μας ενδιέφερε να είμαστε μαζί και να το κάνουμε σωστά.

Το κοινό μας λάτρεψε, μας έδωσε το πρώτο βραβείο. Τι ευτυχία! Γλυκιά παιδική αθωότητα». **-Βενεσιάννα Καλαμπαλίκη**

● 7ο Φεστιβάλ Νέων Χορογράφων (1-2/2) στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση

REVERIE

BECOMING WITH ANIMAL

ZEPELIN BEND

ZEPELIN BEND

ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ: «Σχολείο. Κάποτε τον αντιμετώπιζα πιο πολύ σαν φαινόμενο, σαν κάτι που συμβαίνει και όχι σαν πράξη, σαν κάτι που κάνει κάποιος. Νομίζω πως τώρα –και ενώ συνεχίζω να μην καταλαβαίνω για τι ακριβώς μιλάμε– πιο πολύ αντιλαμβάνομαι τον χορό σε σχέση με κάποιον, με ένα περιβάλλον, με μία εποχή, με μία κατάσταση κ.λπ. Με ενδιαφέρει στην παρούσα στιγμή ο χορός στη δυναμική του σχέση με αυτόν και αυτό που τον δουλεύει. Νιώθω ότι αυτή η κάπως πιο ρεαλιστική διάσταση του χορού είναι ολόκληρο σχολείο».

ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: «Παράσταση συνοικιακής σχολής κλασικού μπαλέτου, περίπου 6 χρονών, κόκκινο κραγιόν και ρουζ στα μάγουλα, χοντρό καλσόν, ζέστη, εκτυφλωτικά φώτα, γέλια στο κοινό, μέτρημα χρόνων. Δεν θυμάμαι να πέρασα άσχημα, αλλά δεν θυμάμαι πολλά περισσότερα εκτός από το ότι μου φάνηκε ότι ο χρόνος στη σκηνή πέρασε τρομακτικά γρήγορα. Ίσως και να ήταν ένα μικρό σοκ». -Κατερίνα Ανδρέου

RE-CALL

VANISHING POINT

4 - 11

DISJOINT

A LITTLE MORE THAN NOTHING

MANOEUVRE

Οι 7 σκηνοθέτες που θα αναζητήσουν την ιστορία της Ελλάδας

Της ΕΡΡΙΚΑΣ ΡΟΥΣΣΟΥ

Οι Προμηθέας Αλειφερόπουλος, Θοδωρής Γκόνης, Ηλέκτρα Ελληνικιώτη, Νάνσυ Μπούκλη, Χάρης Πechλιβανίδης, Μαρία Σάββα και Θανάσης Χαλκιάς, λίγο πριν την πρεμιέρα τους, γράφουν για το πολυαναμενόμενο εγχείρημα του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά με τις ραδιοφωνικές αναζητήσεις του Ερυθρού Σταυρού.

Ο ιστορικός αριθμός επτά, τρεις φορές. Επτά σκηνοθέτες. Επτά συγγραφείς. Επτά ηθοποιοί. Ένα θέατρο. Και μια ανεκτίμητη επιστροφή στην ιστορία της Ελλάδας. Το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά συνεχίζει την ενδιαφέρουσα πορεία του στη λογική ανάθεσης συγγραφής έργων και δίνει σε γνωστούς Έλληνες συγγραφείς τη φωνή και το βήμα να απασχοληθούν με πρωτότυπες θεματικές άμεσα συνδεδεμένες με την ιστορία της Ελλάδας. «7 αναζητήσεις» εμπνευσμένες από τις ραδιοφωνικές αναζητήσεις του Ερυθρού Σταυρού που ανασύρουν μνήμες και αφηγούνται μέσα από προσωπικές ιστορίες ανθρώπων, στιγμές της ελληνικής πραγματικότητας από το 1920 έως σήμερα. Για να συμβεί αυτό, επτά θεατρικοί συγγραφείς διαφορετικού ύφους: Άκης Δήμου, Ρούλα Γεωργακοπούλου, Στέφανος Δάνδολος, Μάκης Τσίτας, Πάννης Τσίρος, Θανάσης Χειμωνάς, Πύργος Σκαμπαρδώνης συναντούν τους επτά σκηνοθέτες: Προμηθέας Αλειφερόπουλος, Θοδωρής Γκόνης, Ηλέκτρα Ελληνικιώτη, Νάνσυ Μπούκλη, Χάρης Πechλιβανίδης, Μαρία Σάββα, Θανάσης Χαλκιάς και τους επτά ηθοποιούς: Μάνος Βακούσης, Κατερίνα Διδασκάλου Λεωνίδας Κακούρης, Ρηνιώ Κυριαζή, Ηρώ Μπέζου, Αλέξανδρος Μυλωνάς, Άννα Φόνσου σε μια παράσταση που θέλει να μιλήσει για την Ελλάδα του εμφυλίου, της Μέσης Ανατολής, της μετανάστευσης, της μοναξιάς, των νεκρών και των ζωντανών της. Ζητήσαμε από τους σκηνοθέτες να μας δώσουν τη δική τους οπτική πάνω στην Ελλάδα.

Erasmia Dolores (Άκης Δήμου)

«Η προσωπική ιστορία μιας τραγουδίστριας από τη Σμύρνη που η τύχη την έφερε στο Χαλέπι και μετά στην Αθήνα, γίνεται σύγχρονη αφήγηση της ιστορίας της Ελλάδας. Στο πρόσωπό της κυριαρχεί η επιθυμία να ζήσει, να ταξιδέψει, να ανατρέψει τα

δεδομένα της δύσκολης ζωής της. Βασικό της όπλο η μνήμη: "Γιατί, όσο περιμένεις, δεν γεννάς". Έρχεται σε μετωπική σύγκρουση με την ανδροκρατία, με τον πόλεμο, το μίσος των άλλων, με τον ίδιο τον χρόνο. Έτσι ζει, επαναστατώντας κάθε μέρα σε στιγμή που θέλει να την καταστείλει σωματικά και πνευματικά. Βγαίνει νικήτρια σ' αυτόν τον αγώνα. Αν ο κόσμος

μας είχε περισσότερες "Ερασμίες" θα ήταν διαφορετικός. Μια ακόμα ιστορία που επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει συλλογική μνήμη σε επίπεδο έθνους, αλλά το άτομο πορεύεται μόνο και με τους εκάστοτε συντρόφους του. Το θέατρο κλείνει το μάτι για ακόμα μια φορά και θέτει προβληματισμούς γι' αυτά που περάσαμε και για τα μελλούμενα». -Χάρης Πechλιβανίδης

Ούτε μέρα (Μάκης Τσίτας)

«Σαν παιδί με τρόμαζε πολύ η ιδέα της εξαφάνισης ενός ανθρώπου. Ήταν μάλλον μόλις άρχιζα να συνειδητοποιώ την απεραντοσύνη του κόσμου, όταν άκουσα για την εξαφάνιση κάποιου παιδιού και με εντυπωσίασε τόσο που άρχισα να αναφέρομαι συμπονετικά σε φανταστικές περιπτώσεις εξαφάνισης με την έκφραση "τα παιδάκια που χάνονται". Αργότερα κατάλαβα πως και οι ενήλικες χάνονται και αναρωτιόμουν μήπως κάποιοι απ' αυτούς θέλουν να χαθούν. Μήπως ένιωσαν την ανάγκη να πάνε κάπου που δεν τους ξέρει κανείς και να δοκιμάσουν να ορίσουν τον εαυτό τους από την αρχή. Σκληρό για αυτούς που μένουν πίσω κι αναζητούν, μα τι σπουδαία ευκαιρία για αυτούς που χάνονται να αναγεννηθούν».

-Προμηθέας Αλειφερόπουλος

Ιατροδικαστής στον Έβρο (Πύργος Σκαμπαρδώνης)

«Άκουσε τους νεκρούς. Κατέχουν τη Λυδία Λίθο της ζωής. Δεν μπορούν να κρύψουν τίποτε, δεν θέλουν άλλωστε. Δεν θα σε γελάσουν. Δεν θα σε πλανέψουν. Δεν έχουν να κερδίσουν τίποτε από σένα. Άκουσε τους νεκρούς. Είναι η συνειδησή σου. Θα σου πουν τις ευθύνες σου. Θα σε προφυλάξουν. Μπορεί και να σε συγχωρήσουν. Άλλωστε αυτοί δεν έχουν να κερδίσουν τίποτε από σένα. Άκουσε τους νεκρούς. Κρυφοκοίταξε την πυξίδα τους. Δείχνει τη ζωή. Τη ζωή που ευτελίζεις, που αφαιρείς, που θυσιάζεις, που τσαλακώνεις. Άκουσέ τους».

-Θανάσης Χαλκιάς

Προβοσκήδα (Ρούλα Γεωργακοπούλου)

«Όταν κρατάς στα χέρια σου ένα τόσο μικρό κείμενο, γραμμένο όμως με όλα τα γράμματα –και τα 24– σκέφτεσαι ας αρχίσουμε από τα μικρά, αλλά γρήγορα συνειδητοποιείς –από την πρώτη πρόβα κιόλας– πως όλα είναι κεφαλαία, όλα είναι αρχικά και πως η τελεία δεν κλείνει, δεν σταματά κάτι, απεναντίας μπαίνει εκεί για να σε βοηθήσει, να πάρεις να βρεις την αναπνοή που θα σου επιτρέψει να κατέβεις στο βυθό, στο αναπάντητο, στα γραμμένα και τα άγραφα, τα ειπωμένα και τα ανείπωτα, στις ερωτήσεις που δεν έχουν απαντήσεις, στα πραγματικά ερωτήματα. Τα μόνα που ενδιαφέρουν το θέατρο».

-Θοδωρής Γκόνης

Ο στοργικός πατέρας (Θανάσης Χειμωνάς)

«"Τόσες φορές τον έχω κοιτάξει κατάματα. Τη μέρα, τη νύχτα. Στο φως, στο σκοτάδι". Ένας πατέρας ψάχνει τον γιο του που έχει εξαφανιστεί εδώ και μέρες. Παράξενο. Πώς έγινε; Μήπως τον έκλεψαν; Ανησύχησε ο κ. Ιορδάνης. Αγαπάει πολύ τον Δημητράκη του. Τον ξέρει απέξω κι ανακατωτά. Τον φροντίζει και περνάει πολύ χρόνο μαζί του. Πολύ χρόνο μαζί του. Πολύ χρόνο. Μήπως ο Δημητράκης έχασε τον δρόμο για το σπίτι;" Αρχικά ακούμε και βλέπουμε έναν άντρα, που θα μπορούσε να ζει ανάμεσά μας, να μας εκθέτει τον λόγο που βρίσκεται στη σκηνή. Θα μπορούσε ποτέ να μας περάσει από το μυαλό πως αυτός ο άνθρωπος δεν είναι αυτό που φαίνεται; Το πορτρέτο του "στοργικού"

7 Αναζητήσεις

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

πατέρα διαμορφώνεται σιγά-σιγά. Ο ίδιος πιστεύει, και μας κάνει να τον πιστέψουμε κι εμείς, πως είναι πρότυπο πατέρα. Μέχρι να μας αποκαλύψει το ιδιωτικό παιχνίδι που έχει βρει με τον γιο του. Θα αναγνωρίζαμε ποτέ έναν τέτοιο άνθρωπο στο κοινωνικό μας περιβάλλον; Πώς γλιτώνει ένα παιδί από τα χέρια ενός "στοργικού" πατέρα;»- **Νάνσυ Μπούκλν**

Τρίτη βράδυ στην άκρη του κόσμου (Στέφανος Δάνδολος)

«Στις 20 Ιουλίου 2019 συμπληρώθηκαν 45 χρόνια από την τουρκική στρατιωτική εισβολή στην Κύπρο, που εκτόπισε 150.000 Ελληνοκυπρίους και προκάλεσε απώλειες της τάξεως των 4.500-6.000 σε στρατιώτες και άμαχους αλλά και πάνω από 2.000 αγνοούμενους. Ένα κουρελιασμένο πουκάμισο, μια ζώνη, ένα κλειδί, κάποια οστά. Απομεινάρια των εκταφών της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων, που εδώ και έντεκα χρόνια συνεχίζει το έργο της σε ολόκληρο το νησί της Κύπρου για την ανεύρεση Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων που αγνοούνται, ώστε τα λείψανά τους να ταυτοποιηθούν και να επιστραφούν στις οικογένειές τους έστω και μετά από 46 χρόνια. Κάποιοι έχουν πια ταφεί, για τους αγαπημένους τους ο πόνος έχει μετατραπεί σε πένθος. Για τους υπόλοιπους οι πληγές παραμένουν ανοιχτές. Το έργο του Στέφανου Δάνδολου μας υπενθυμίζει αυτούς που ακόμα και σήμερα περιμένουν να μάθουν τι έγιναν οι αγαπημένοι τους. Ακολούθησα τα χνάρια της ιστορίας και των προφορικών μαρτυριών για να ομολογήσω άλλη μια φορά ότι οι ιστορίες των ανθρώπων σε καιρό πολέμου, κι εδώ συγκεκριμένα, από την

εισβολή του 1974, είναι τόσο σκληρές και αποτρόπαιες που το θέατρο έρχεται μόνο, για να μας κάνει να σκύψουμε για λίγο με ενσυναίσθηση και να αφουγκραστούμε όλους αυτούς τους ανθρώπους, αγγίζοντας νοερά τις πληγές τους». -**Μαρία Σάββα**

Ειρήνη (Γιάννης Τσίρος)

«Ο Βασίλης και η Ειρήνη είναι αδέρφια. Το όνομά της το έδωσε ο πατέρας τους, έτσι σαν ευχή. Ο Βασίλης τραυματίστηκε στη μάχη της Μουργκάνας και στάλθηκε στην Τασκένδη. Εκεί, θα πάρει το πιο μεγάλο μάθημα της ζωής του: "πως το δίκιο από μόνο του δε φτάνει", γιατί "όλες οι ιδέες, όλα τα ιδανικά, όλες οι σημαίες του κόσμου, ζυγίζουν λιγότερο από μια απλωμένη αρίδα». Αυτή που απλώνει ο κάθε λίγος για να μοιάζει ψηλός μπροστά σε όσους δεν έχουν την ανάγκη να επιδεικνύουν το ανάστημά τους, επειδή «έχουν για ιδανικά τους τη λευτεριά και την ισότητα». Είκοσι χρόνια θα ζήσει ο Βασίλης παρέα με τις τραυματικές φήμες για την αδερφή του. Δεν θα πιστέψει καμιά και μόλις γυρίσει στην Ελλάδα θα απευθυνθεί στον Ερυθρό Σταυρό. Ο Βασίλης αναζητά την Ειρήνη γιατί η εύρεσή της θα τον ανταμείψει για όλα τα χαμένα χρόνια, τις ταπεινώσεις και την καχυποψία γιατί η εύρεσή της είναι η μόνη άνοιξη που μπορεί να διανοηθεί μετά από δυο δεκαετίες ασταμάτητου χειμώνα. Πατί αν υπάρχει εκείνη τότε και μόνο τότε θα έχει όντως υπάρξει κι αυτός. Ο Βασίλης ξέρει πως "αναζητώ κάποιον" σημαίνει «δεν θέλω ξεχάσω ποιος εγώ ο ίδιος. Μέσα από αυτόν που αναζητώ, θαρρώ πως θα παραμείνει άθικτο το ευγενέστερο κομμάτι του εαυτού μου"» -**Ηλέκτρα Ελληνικιώτη**

❶ Οι «7 αναζητήσεις» έχουν πρεμιέρα στις 24 Ιανουαρίου στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά και θα παιζονται για περιορισμένο αριθμό παραστάσεων

12

Μακμπέθ

7/2 - 8/3, ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
12/3 - 12/4, ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

«**Μαγκμπέθ**», σκην. **Δημήτρης Λιγνάδης**. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου Δημήτρης Λιγνάδης συναντά τη Μαρία Κίτσου και ένα θίασο σημαντικών

13

❶ Από 7/2 έως 8/3 στο Εθνικό Θέατρο και από 12/3 έως 12/4 στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά

ηθοποιών στο περίφημο «καταρραμένο» έργο του Ουίλιαμ Σέξπιρ. Ο πόθος για εξουσία, ο φόβος, ο φόνος, η οσμή του αίματος, οι δαίμονες και τα σκοτάδια των δύο φύλων σε μια μαύρη κωμωδία που αναμένεται να χειροκροτηθεί δυνατά στην Κεντρική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου, σε μια μεγάλη συμπαγωγή με το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά.

Θ
Ε
Α
Τ
Ρ
Ο

This is not Romeo & Juliet

ΘΕΑΤΡΟ ΠΟΡΕΙΑ

14

«**This is not Romeo and Juliet**», σκην. **Αργύρης Πανταζάρας**. Δύο αιώνια έφηβοι ερωτεύονται σε ένα πάρτι μεταμφιεσμένων. Ονειρεύονται, δραπετεύουν από τη ζωή, και συνομιλούν με τον θάνατο! Σε έκσταση, υπό την επήρεια του έρωτα. Εισβάλλουν στο θέατρο. Ο Αργύρης Πανταζάρας σκηνοθετεί τον εαυτό του και την Έλλη Τρίγγου σε μια παράσταση που μιλάει για τον έρωτα αλλά δεν είναι ο έρωτας.

❶ Από 28/4 στο Θέατρο Πορεία

**Σπουδαίες παραστάσεις
και εκδηλώσεις στο Ολύμπια,
Δημοτικό Μουσικό Θέατρο «Μαρία Κάλλας»**

Ένα πλούσιο πρόγραμμα, με στόχο την εξοικείωση του κοινού με το λυρικό θέατρο και τη λόγια μουσική σε έναν εμβληματικό χώρο

Από τον Δεκέμβριο του 2018, το κτίριο της οδού Ακαδημίας 59, όπου στεγαζόταν η Εθνική Λυρική Σκηνή για περισσότερο από μισό αιώνα, αποτελεί πλέον το νέο δημοφιλές σημείο συνάντησης στην πόλη για το μουσικόφιλο αθηναϊκό κοινό. Στο ιστορικό «Ολύμπια», που μετονομάστηκε σε **Ολύμπια, Δημοτικό Μουσικό Θέατρο «Μαρία Κάλλας»**, ο **Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας δήμου Αθηναίων (ΟΠΑΝΔΑ)** παρουσιάζει ένα πλούσιο πρόγραμμα παραστάσεων και εκδηλώσεων υψηλών προδιαγραφών με τα Μουσικά Σύνολα δήμου Αθηναίων να συμπράττουν με καταξιωμένους καλλιτέχνες.

Το πρόγραμμα της καλλιτεχνικής περιόδου 2019 - 2020 διαρθρώνεται σε δύο βασικούς άξονες: Λυρικό θέατρο και Συναυλίες των Μουσικών Συνόλων και έχει ως στόχο την εξοικείωση του κοινού με το λυρικό θέατρο και τη λόγια μουσική σε έναν εμβληματικό χώρο.

Λυρικό θέατρο

Η βασίλισσα της οπερέτας, η **«Εύθυμη Χήρα»**, που θεωρείται το αριστούργημα του Franz Lehar, με τις υπέροχες μελωδίες και τα αλυσμόντα βαλς, ανέβηκε στη σκηνή του θεάτρου από τον Δεκέμβριο και συνεχίζει για δύο τελευταίες παραστάσεις στις 1 και 2 Φεβρουαρίου. Κάτω από την μπαγκέτα της Ζωής Ζενιώδη και της Ελένης Κοτομανίδου και μέσα από τη φρέσκια σκηνοθετική ματιά του Ισίδωρου Σιδέρη, θα αναβιώσει στα μάτια μας το διάσημο καμπαρέ της εποχής, το ΜΑΞΙΜ, με τις διάσημες Γκριζέτες του και τα τρελά καν-καν.

Συναυλίες Μουσικών Συνόλων

Τα Μουσικά Σύνολα δήμου Αθηναίων, η **Συμφωνική Ορχήστρα**, η **Χορωδία**, το **Εργαστήρι Ελληνικής Μουσικής**, η **Big Band** και η **Φιλαρμονική Ορχήστρα**, υποδέχονται το κοινό στη νέα μουσική τους στέγη και υπόσχονται να ενθουσιάσουν και τους πιο απαιτητικούς ακροατές κάθε μουσικού είδους, με μοναδικές συναυλίες σε συνεργασία με καλλιτέχνες που ξεχωρίζουν στον χώρο τους.

Η **Συμφωνική Ορχήστρα δήμου Αθηναίων** θα παρουσιάσει έναν **κύκλο συναυλιών (23/1, 2/4, 7/5, 14/5 & 28/5) αφιερωμένων στα 250 χρόνια από τη γέννηση του Ludwig van Beethoven**. Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να απολαύσει μερικά από τα σπουδαιότερα έργα του συνθέτη, υπό τη μουσική διεύθυνση του **Γιώργου Πέτρου**, του **Αναστάσιου Συμεωνίδη**, της **Ζωής Τσόκανου** και του **Ανδρέα Τσελίκ**, ξεκινώντας με την εμβληματική 9η **Συμφωνία**.

Ο **σφυγμός του tango** χτυπά ξανά στα αναλόγια της Συμφωνικής Ορχήστρας σε ένα ξεχωριστό **concerto grosso (27/2)** που έχει λατρέψει το κοινό, με το **κουιντέτο TANGArTO**, το μουσικό σύνολο που έχει συνδέσει το όνομά του με την ερμηνεία και το αυθεντικό αίσθημα των αργεντινικών tangos για πάνω από 20 χρόνια.

Μια δυνατή μουσική στιγμή για τους λάτρεις της κλασικής μουσικής είναι η συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας με τους διεθνώς διακεκριμένους καλλιτέχνες **Χριστίνα Πουλίτση** και **Δημήτρη Πατανιά (14/3)**, ένα γκαλά με άριες και ντουέτα από όπερες που δόξασαν την κορυφαία Μαρία Κάλλας, με έργα των V. Bellini, G. Verdi, G. Puccini και G. Donizetti.

Με μια πασχαλινή συναυλία (**13/4**), η Συμφωνική Ορχήστρα και η Χορωδία δήμου Αθηναίων σε συνεργασία με καταξιωμένους καλλιτέχνες φέρνουν το πνεύμα των Άγιων Ημερών στο θέατρο Ολύμπια, ενώ στον **κύκλο συναυλιών της Πορτραίτα** συμπράττει με αναγνωρισμένους στον χώρο της κλασικής μουσικής έλληνες σολίστ και παρουσιάζει πρόσωπα και εποχές, γνωστές και άγνωστες πτυχές της μουσικής δημιουργίας. Στην πρώτη

συναυλία (**30/4**) του κύκλου πρωταγωνιστούν σύγχρονοι συνθέτες από την Ελλάδα και τη γειτονική Βουλγαρία, ενώ στη δεύτερη (**21/5**) αναδεικνύονται γυναικείες φιγούρες του μουσικού μπαρόκ που χαρακτηρίζονται από δυναμισμό και απεικονίζουν για πρώτη φορά τη γυναίκα χειραφέτηση στη μουσική.

Το **Εργαστήρι Ελληνικής Μουσικής** συνεχίζει τις συνεργασίες του με αγαπημένους έλληνες καλλιτέχνες με τη συναυλία **Τα Λογοκρμένα (11/2)**, όπου συντροφιά με τον **Κώστα Μακεδόνα**, τη **Ρίτα Αντωνόπουλου**, τον **Γιάννη Μπέζο** και την **Ελένη Καρακάση** θα πραγματοποιήσει μία αναδρομή σε τραγούδια που υπέστησαν λογοκρισία από το 1937 μέχρι τα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης. Στη **συναυλία** του με τον **Μιχάλη Δημητριάδη** και τη **Σοφία Παπαζογλου (10/3)** παρουσιάζονται δύο από τους σημαντικότερους δίσκους της ελληνικής δισκογραφίας, η **«Μικρά Ασία»** (στίχοι: Πυθαγόρας) και ο **«Βυζαντινός Εσπερινός»** (στίχοι: Λευτέρη Παπαδόπουλου) του μεγάλου δημιουργού Απόστολου Καλδάρα, ενώ υποδέχεται στη σκηνή του θεάτρου Ολύμπια την αγαπημένη ερμηνεύτρια **Γιώτα Νέγκα (31/3)** για να ερμηνεύσουν τραγούδια της ίδιας, αλλά και σημαντικών συνθετών του ελληνικού πενταγράμμου. Το ομότιτλο ποίημα του Κώστα Βάρναλη ερμηνεύει δύο σημαντικές ερμηνεύτριες του ελληνικού τραγουδιού, την **Αφροδίτη Μάνου** και την **Μπέττυ Χαριλάου** στην **πασχαλινή συναυλία** του Εργαστηρίου Ελληνικής Μουσικής (**14/4**), το οποίο ολοκληρώνει τις συναυλίες του για τη φετινή σεζόν (**19/5**) με ένα ταξίδι σε αγαπημένες σελίδες του ελληνικού πενταγράμμου μαζί με την **Αρετή Κετιμέ**, τον **Βασίλη Προδρόμου** και τον **Νίκο Πιλιό**.

Οι **λάτρες της jazz** και όχι μόνο θα έχουν την ευκαιρία να ταξιδέψουν στην εποχή του Swing (**18/2**) με την αγαπημένη του αθηναϊκού κοινού **Big Band** και το χορευτικό συγκρότημα **Athens Lindy Hop**. Μαζί τους οι καταξιωμένοι ερμηνευτές **Τζένη Καπάδα** και **Σταύρος Ρωμανός** στην πρώτη τους κοινή εμφάνιση στη χώρα μας. Δύο εξαιρετικές προσωπικότητες από τον χώρο της ευρωπαϊκής jazz μουσικής σκηνής, η **Lana Janjanin** και ο **Ανδρέας Πολυζωγόπουλος** συναντούν τη Big Band σε μία μοναδική συναυλία (**17/3**) με επιτυχίες της Big band jazz, αλλά και προσωπικές τους δημιουργίες, εκ των οποίων κάποιες εντοχιστρώθηκαν ειδικά για την Athens Big Band και παρουσιάζονται σε **παγκόσμια πρεμιέρα**, ενώ η συνθέτρια και ερμηνεύτρια της jazz **Veronica Mortensen** έρχεται στο θέατρο Ολύμπια για μία εκ νέου σύμπραξη με τη Big Band (**7/4**) με εντοχιστρώσεις από μεγάλες επιτυχίες της jazz, καθώς και εντοχιστρώσεις που γράφτηκαν ειδικά για εκείνη. Στην τελευταία της για φέτος συναυλία (**12/5**) στη μουσική της στέγη, η Big Band υποδέχεται το μεγάλο συνθέτη, εντοχιστρωτή και σαξοφωνίστα **Craig Bailey** και τον μεγάλο ερμηνευτή **Peter Salchev**, προσφέροντας στο κοινό μία ακόμη ξεχωριστή μουσική εμπειρία.

Μελωδίες από τραγούδια που έγραψαν ιστορία στον **Ελληνικό Κινηματογράφο της δεκαετίας του '50** θα πλημμυρίσουν το θέατρο Ολύμπια στη συναυλία της **Χορωδίας δήμου Αθηναίων (25/2)**, όπου συμπράττει με τους σολίστ **Δώρο Δημοσθένους** και ο **Βασίλη Γισδάκη**, ενώ με μία επετειακή συναυλία (**24/3**) για την **Επανάσταση της 25ης Μαρτίου 1821** τιμά με διακεκριμένους καλλιτέχνες την ένδοξη αυτή ημέρα για την ιστορία του έθνους. Η Χορωδία ολοκληρώνει τις συναυλίες της για φέτος με ένα **αφιέρωμα στον Marco Sofianopoulos (26/5)**, τον μεγάλο μαέστρο Χορωδιών και συνθέτη χορωδιακών έργων.

Τέλος, η **Φιλαρμονική Ορχήστρα** θα υποδεχτεί τον **Βύρωνα Φιδετζή στις (28/1)**, ο οποίος θα διευθύνει τη συναυλία με έργα μεγάλων κλασικών συνθετών, ενώ θα μας ταξιδέψει υπό τη μουσική διεύθυνση του **Σπυρίδωνος Προσωπάρη** στις Μουσικές του Κόσμου (**5/5**) με έργα των A. Bosendorfer, A. Dvorak, H. Mertens, S. Hazo κ.ά.

Προπώληση εισιτηρίων

Ταμεία του θεάτρου: 2103642540

Τρίτη - Παρασκευή: 10.00 - 19.00, Σάββατο: 10.00 - 16.00, Κυριακή: 11.00 - 16.00, Δευτέρα: κλειστά. Ωράριο τις ημέρες παραστάσεων: Τρίτη - Παρασκευή: 10.00 - 20.30, Σάββατο: 10.00 - 14.00 και 3 ώρες πριν την έναρξη της παράστασης, Κυριακή: 3 ώρες πριν την έναρξη της παράστασης. Και στο δίκτυο της viva.gr Πληροφορίες: www.opanda.gr

15

Νόρα

ΘΕΑΤΡΟ ΑΤΤΙΣ

«Νόρα», σκην. Θεόδωρος Τερζόπουλος.
Έχουν περάσει 19 χρόνια από την πρώτη εκείνη ανάγνωση της «Νόρας» με τον Θεόδωρο Τερζόπουλο να ξεκινά μια ακόμη συζήτηση. Μπρεχτική και βαθιά ψυχαναλυτική. Η παράσταση που το 2018 πήρε το βάπτισμα με ένα μήνα απόλυτης επιτυχίας, έρχεται ξανά επιθυμώντας να ανοίξει έναν ακόμη διάλογο.

📍 Στο Θέατρο Άττις

16

ΦΩΤΟ: JOHANN WEBER

Moby Dick

ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΛΑΣ

«Moby Dick», σκην. Γιάννης Κακλέας.
Το μιούζικαλ του Δημήτρη Παπαδημητρίου έρχεται στο Θέατρο Παλλάς για να αφηγηθεί στη μουσική φαντασμαγορική εκδοχή τους τις περιπέτειες του ναυτικού Ισμαήλ, του καπετάνιου Ακάμπ και της διάσημης λευκής φάλαινας. Ο Γιάννης Κακλέας φέρνει στη σκηνή μια υπερπαραγωγή που μυρίζει θάλασσα και παιδική αθωότητα.

📍 Από 28/2 στο Θέατρο Παλλάς

17

Τρεις αδερφές

ΘΕΑΤΡΟ ΒΕΑΚΗ

«Τρεις αδερφές», σκην. Δημήτρη Καρατζά. Καριοφυλλιά Καραμπέτη, Μαρία Κεχαγιόγλου, Αθηνά Μαξίμου. Ο Δημήτρης Καρατζάς καταπιάνεται με τον Άντον Τσέχοφ και παρουσιάζει στο Θέατρο Βεάκη τη δική του εκδοχή των τριών ηρωίδων του μεγάλου Ρώσου συγγραφέα με ονόματα όπως αυτά του Αιμίλιου Χειλάκη, του Ορφέα Αυγουστήδη, του Κωνσταντίνου Αβαρικιώτη, του Αινεία Τσαμάτη, της Υβόννης Μαλτέζου, του Δημήτρη Πιατά να ανεβαίνουν στη σκηνή του Θεάτρου Βεάκη και να κρατούν το κοινό από την ψυχή.

Στο Θέατρο Βεάκη

18

ΦΩΤΟ: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

19

Ηλέκτρα

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ

«Ηλέκτρα», σκην. Άρης Μπινιάρης. Ο Άρης Μπινιάρης, ο σκηνοθέτης που έχει δώσει στη θεατρική κίνηση τον δικό του ρυθμό, καταπιάνεται για πρώτη φορά με το αρχαίο δράμα σε κλειστό χώρο και σκηνοθετεί την Εβελίνα Παπούλια (ή αλλιώς το κορίτσι που πολλά χρόνια πίσω στην τηλεόραση των 90s έμεινε στο μυαλό των φανατικών για την «προσπάθειά» της να υποδυθεί μια άλλη σοφόκλια ηρωίδα, την Αντιγόνη) στην Ηλέκτρα.

Στο Θέατρο Τέχνης

Ξαφνικά, πέρσι το καλοκαίρι

ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

«Ξαφνικά, πέρσι το καλοκαίρι», σκην. Γιώργος Παπαγεωργίου. Το πιο λυρικό κείμενο του Τενεσί Ουίλιαμς επισκέπτεται το Θέατρο του Νέου Κόσμου «ντυμένο» σύμφωνα με τα γούστα του μέχρι τώρα ευρηματικού επί σκηνής Γιώργου Παπαγεωργίου. Η Θέμις Μπαζάκα, με το βιογραφικό της

να συναγωνίζεται το αντίστοιχο της Μέριλ Στριπ (στο θέατρο η μία, στον κινηματογράφο η άλλη), αναλαμβάνει την υποδοχή και ο Φώτης Σιώτας με τον Δημήτρη Χατζηζήση τη μουσική.

➤ Στο Θέατρο του Νέου Κόσμου

20

ΦΩΤΟ: ΔΟΜΝΙΚΗ ΜΙΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

21

Φτερωτό Άλογο

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Το αγαπημένο παραμύθι του Νίκου Καζαντζάκη έως και την Κυριακή 9 Φεβρουαρίου. Δώδεκα ταλαντούχοι ηθοποιοί υποδύονται βασιλιάδες, πριγκίπισσες, μάγους και δερβίσηδες, με τον ευρηματικό Βασίλη Μαυρογεωργίου να υπογράφει τη σκηνοθεσία, την Άνδρη Θεοδότου τη θεατρική προσαρμογή και τον Νίκο Κυπουργό να ντύνει την παράσταση με παραδοσιακές μελωδίες και ανατολίτικους ήχους.

📍 Στην Παιδική Σκηνή του Μεγάρου

ΦΩΤΟ: ΑΚΡΙΒΙΔΙΣ

22

Περηφάνια και προκατάληψη

ΘΕΑΤΡΟ ΑΛΚΥΟΝΙΣ

«Περηφάνια και προκατάληψη», σκην. Ιόλη Ανδρεάδη. Για πρώτη φορά στην ελληνική θεατρική σκηνή η διάσημη νουβέλα της Τζέιν Όστεν γίνεται πραγματικότητα. Η Ιόλη Ανδρεάδη σκηνοθετεί την Ευγενία Δημητροπούλου και τον Δημήτρη Μοθωναίο στην πιο δυνατή ερωτική ιστορία όλων των εποχών.

📍 Από 14/2 στο Θέατρο Αλκυονίδας

ΦΩΤΟ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΧΑΜΠΑΚΗΣ

Τα γενέθλια της Ινφάντα

ΘΕΑΤΡΟ ΦΟΥΡΝΟΣ

Το σκοτεινό παραμύθι του Oscar Wilde σε σκηνοθεσία Μαρίας Νίκα στο Θέατρο Φούρνος

Στο σκοτεινό βασίλειο της Ισπανίας τα γενέθλια μιας νεαρής πριγκίπισσας με το όνομα Ινφάντα μονοπωλούν κάθε χρόνο το ενδιαφέρον της αυλής και των πολιτών της. Ο θλιμμένος Βασιλιάς, τα ασφυκτικά υφάσματα και μία πνιγνή ατμόσφαιρα φέρνουν την ανάγκη της μεταμόρφωσης. Ένας μάγος, ένα τέρας κι ένας καθρέφτης, η πύλη στο ανεξερεύνητο της ανθρώπινης ύπαρξης, θα είναι η έκπληξη των γενεθλίων που θα φέρουν την Ινφάντα όλο και πιο κοντά σε μια σκληρή και χρηστική ενηλικίωση, το βασίλειο της

απάθειας. Και όσο πιο λαμπερός πρέπει να δείχνεις τόσο πιο σκοτεινός ο αντικατοπτρισμός. Θα είναι τελικά αυτό το πάρτι γενεθλίων που ονειρεύτηκε;

Ερμηνεύουν: Chalil Alizada, Ιφιγένεια Γρίβα, Βασίλης Ζαΐφιδης, Μαρίνα Κονταρίνη, Μαρία Νίκα, Γιώργος Σταυριανός, Άρης Τρουπάκης, Σταύρος Τσιτσόπουλος. Η μετάφραση είναι της Μαρίας Νίκα και η μουσική του Άρη Τρουπάκη. Η διασκευή είναι της Μαρίας Κονταρίνη και της Μαρίας Νίκα.

📍 Από 30 Ιανουαρίου έως 28 Φεβρουαρίου, κάθε Πέμπτη και Παρασκευή (21.00) και από 1 Μαρτίου έως 13 Μαρτίου κάθε Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή (21.00). Διάρκεια παράστασης: 75 λεπτά. Τιμή εισιτηρίων: 12€ κανονικό, 9€ φοιτητικό, 5€ ανέργων. Προπώληση: www.viva.gr **Θέατρο Φούρνος**, Μαυρομικάλη 168, 2106460748

Θ
Ε
Α
Τ
Ρ
Ο

23

Βασιλιάς Αλέξανδρος

ΘΕΑΤΡΟ ΜΠΠ

Ένα έργο του Ανδρέα Κεντζού στη σκηνή του Θεάτρου
ΜΠΠ, σε σκηνοθεσία Αρκαδίας Ψάλτη
και με έναν εξαιρετικό θίασο ηθοποιών

24

Η ιστορία αυτού του έργου

εκτυλίσσεται στη Θεσσαλονίκη των ημερών μας. Εκεί ζει μια οικογένεια: μητέρα, πατέρας, κόρη και ο υπερήλικας με άνοια παππούς. Ένα βράδυ γιορτινό, η κόρη εκμεταλλεύεται την έξοδο των γονέων για να υποδεχθεί το αγόρι της πρώτη φορά στο σπίτι. Οι αναταράξεις αυτής της σχέσης θα προκαλέσουν ένα μικρό σεισμό που

ανοίγει μια απροσδόκητη καταπακτή με θέα στα θεμέλια του σπιτιού, για να ξεπροβάλει ο εφιάλτης που γέννησε και κρατά αυτό το σπίτι γερό.

Παίζουν: Γιάννης Κοκκιασμένος, Ανδρομάχη Μαρκοπούλου, Στράτος Σωπύλης, Δανάη Ντέμου, Σταμάτης Μπάκνης.

● Πρεμιέρα στις 10 Φεβρουαρίου και μέχρι την Τρίτη 10 Μαρτίου κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 21.00. Εισιτήρια: 15 ευρώ κανονικό, 10 ευρώ μειωμένο (φοιτητικό, ανέργων, άνω των 65, ΑΜΕΑ, πολύτεκνοι). Διάρκεια 80 λεπτά.

Θέατρο ΜΠΠ, Αγίου Μελετίου 25, Κυψέλη, 2130344074, Facebook page: www.facebook.com/beepkipseli.webnode.gr/

Περνηφάνια & Προκατάληψη

~ Jane Austen ~

Ευγενία Δημητροπούλου Δημήτρης Μοδιωναίος
Αρנסέας Μικεζάτος Ελεάνα Κανκαρά
και ο Κίβστας Παρεγάκης

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: ΙΟΛΗ ΑΝΔΡΕΑΔΗ

ΔΙΑΣΚΕΥΗ: ΙΟΛΗ ΑΝΔΡΕΑΔΗ - ΑΡΗΣ ΑΣΠΡΟΥΛΗΣ

ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΟΣ: ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

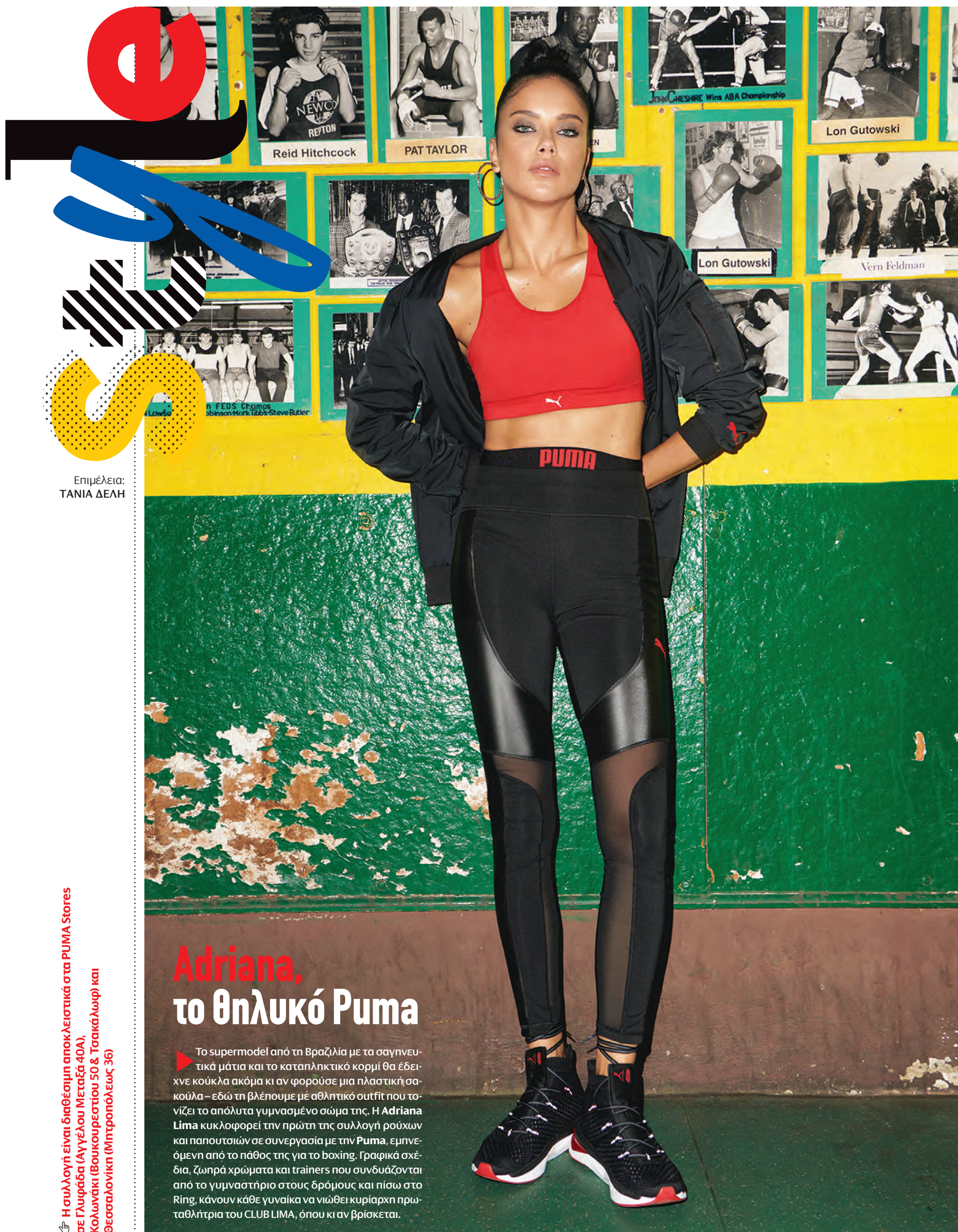
102.5 ATHENS VOICE RADIO

FROM THE ATHENS

SOUNDTRACK

THE POWER

Επιμέλεια:
TANIA ΔΕΛΗ

Η συλλογή είναι διαθέσιμη αποκλειστικά στα PUMA Stores σε Γλυφάδα (Αγγέλου Μεταξά 40Α), Κολωνάκι (Βουκουρεστίου 50 & Τσακάλωφ) και Θεσσαλονίκη (Μητροπόλεως 36)

Adriana, το θηλυκό Puma

Το supermodel από τη Βραζιλία με τα σαγηνευτικά μάτια και το καταπληκτικό κορμί θα έδειχνε κούκλα ακόμα κι αν φορούσε μια πλαστική σακούλα – εδώ τη βλέπουμε με αθλητικό outfit που τονίζει το απόλυτα γυμνασμένο σώμα της. Η Adriana Lima κυκλοφορεί την πρώτη της συλλογή ρούχων και παπουτσιών σε συνεργασία με την Puma, εμπνεόμενη από το πάθος της για το boxing. Γραφικά σχέδια, ζωήρα χρώματα και trainers που συνδυάζονται από το γυμναστήριο στους δρόμους και πίσω στο Ring, κάνουν κάθε γυναίκα να νιώθει κυρίαρχη πρωταθλήτρια του CLUB LIMA, όπου κι αν βρίσκεται.

PEDRO GARCIA
Γυναικεία παπούτσια, με έκπτωση από €310 στα €155

BIOTEN
Αιθρόλουτρο σώματος με αγγούρι και matcha

BENETTON
Γυναικείο φούτερ €119

SWAROVSKI
Βραχιόλι €69

PUBLIC
Κουζίνομηχανή Pyrex SB-1000, με έκπτωση από €106 στα €99

NEW CULT
Σακίδιο πλάτης JOTT €56

ZEUS+ΔΙΟΝΕ
Πλεκτό με μεταξωτά μανίκια, με έκπτωση από €400 στα €258

ΠΡΑΣΙΝΟ

ΣΚΟΥΡΟ: Χρήμα/ ΑΝΟΙΧΤΟ: Περιβάλλον, ηρεμία, υγεία/ ΦΑΝΑΡΙ: Σήμα για να κορνάρει ο από πίσω/

GREEN ROOM: Χώρος αναμονής για καλλιτέχνες με τσιτωμένα νεύρα/ GREENPEACE: Πιθανώς το επόμενο

Παγκόσμιο Υπουργείο Περιβάλλοντος

DORITA
Χειροποίητα σκουλαρίκια-λουλούδια

CALZEDONIA
Καλτσόκια σε διάφορα σχέδια €5,95/ζευγάρι

CARPISA
Σακίδιο πλάτης €29,95

GALLERIES ZOUMBOULAKIS

Θήκη για χαρτιά και περιοδικά, εμπνευσμένη από κατοικίδια €135

TEZENIS
Υφασμάτινο σορτς €21,99

PUMA
Αθλητικά παπούτσια RS-X Soft Case

ΠΩΣ ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΣΩ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΜΥΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑΣ;

Όπως το σώμα, έτσι και το δέρμα έχει το δικό του σύστημα άμυνας. Όσο πιο υγιές παραμένει, τόσο κρατάει μακριά όσα του προκαλούν φθορά και πρόωρη γήρανση, όπως βακτήρια, ιούς και ρύπους. Το **Ultimune** της **Shiseido** περιέχει φυτικά εκχυλίσματα, όπως perilla, ginkgo biloba και wild thyme που υπερασπίζουν το δέρμα από την οξείδωση και τις βλαβερές ουσίες. Μέσα σε λίγες μόλις μέρες, το δέρμα μου λάμπει.

SWATCH

Poloi D-Form, από τη σειρά BAU Swatch

GLAMAZON

Μη φοβάσαι, που φοβάσαι

Ψιχαλίζει φόβο και ο φόβος δεν μου αρέσει. Δεν μου αρέσει ούτε να φοβίζω ούτε να φοβάμαι.

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Αγοράζοντας ένα πολύ ωραίο τυρί που λέγεται τσαλαφούτι βρέθηκα αντιμέτωπη με τα ανήσυχτα μάτια της κυρίας που με εξυπηρετούσε. Γνωρίζομαστε, είναι νέο κορίτσι κι εγώ κάμποσων παραπάνω Μαϊών, οπότε διέκρινε πάνω μου το αποτύπωμα της σοφίας. Φαίνεται πως ξεχείλιζε η σοβαρότητά μου και κάτι απροσδιόριστο την έπεισε ότι ήμουν το κατάλληλο άτομο. Η σωστή nude απόχρωση του κραγιόν; Τέλος πάντων. Η ερώτηση που διατυπώθηκε είναι αυτή: Πες μου, τι μαθαίνεις; Θα γίνει πόλεμος; Αν είχα περισσότερη οικειότητα μαζί της, θα της έλεγα: «Είσαι με τα καλά σου; Ποιος πόλεμος;» Αντίθετα είπα: δεν υπάρχει περίπτωση. Αυτά είναι πολιτικο-γεωστρατηγικά παιχνίδια κ.λπ. Μη φοβάσαι». Δεν μπορώ να δώσω διάσταση ειδήμονος στις απαντήσεις, διότι δεν είμαι. Και θα πρέπει να αποσπασθώ και μερικές σοβαρές. Και κανείς δεν μπορεί να κάνει μαντεψιές. Φυσάει φόβος εκεί έξω.

Κατάφερα να τον ξορκίσω με το φοβερό άρωμα του Μάικλ Κορς. Μεγαλειώδες! Άλλοι έτρεξαν στα εμπορικά κέντρα, ιδίως την περασμένη Κυριακή και του έδωσαν και κατάλαβε.

Αν φοβάσαι, ψωνίζεις; Μπορεί να θέλεις να ζήσεις το κάθε λεπτό και βρίσκεις έτσι έναν τρόπο να το κάνεις. Αν φοβάσαι, τρέχεις σε βόλτες και καφέδες; Σε κοινωνικές εκδηλώσεις και γιορτές; Κάνεις σπορ; Ερωτεύεσαι; Ζεις κανονικά; Ε, ναι. Δεν θέλω και δεν πιστεύω ότι θα γίνει πόλεμος. Ούτε μια στιγμή δεν πέρασε από το μυαλό μου. Πόλεμος μεταξύ ποιων; Ούτε και θέλω να το σκέφτομαι. Και πραγματικά το ακούω τόσο συχνά σε συζητήσεις που απορώ πολλές φορές. Ψιχαλίζει φόβο και ο φόβος δεν μου αρέσει. Δεν μου αρέσει ούτε να φοβίζω ούτε να φοβάμαι. Αλλά κι εσύ, μη φοβάσαι που φοβάσαι.

Ούτε αυτό με το Βερολίνο μου άρεσε. Μου την έσπασε. Αν και λατρεύω Βερολίνο, μου αρέσει αυτή η πόλη. Ιδίως το Μίτε. Έχει μια ατμόσφαιρα ιδιαίτερη.

Λίγο κρύο. Λίγες ψιχάλες. Έριξα μια ματιά στη «βιτρίνα» του Ατενέ. Οι κουρτίνες τραβηγμένες. Είχε μια εκδήλωση για influencers. Αυτά είναι. Business as usual. Η ζωή συνεχίζεται κάτι περισσότερο από κανονικά. Ψεκάστηκα κιόλας. Με το μεγαλειώδες άρωμα, εννοείται.

CITY GUIDE

Ο Γιάννης Χουβαρδάς στον ονειρικό κόσμο του Ίψεν

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Το αριστούργημα του Ίψεν «Γιον Γκάμπριελ Μπόρμαν», γραμμένο το 1896, είναι το τρίτο έργο του σπουδαίου νορβηγού συγγραφέα που ανεβάζει ο σκηνοθέτης Γιάννης Χουβαρδάς, σε νέα μετάφραση που υπογράφει η Έρι Κύργια, ειδική παραγγελία για την παράσταση που θα δούμε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Ο Γιάννης Χουβαρδάς, με τη βοήθεια των συνεργατών του, θέλει να αναδείξει τα λανθάνοντα στοιχεία του ονειρικού κόσμου που συνθέτει ο συγγραφέας: το ερωτικό μελόδραμα, το έργο τρόμου, τον αναρχικό συμβολικό ρεαλισμό, τη μαύρη κωμωδία, το ειρωνικό γκροτέσκο, την καλπάζουσα φαντασία, με άλλα λόγια ολόκληρη τη χρωματική παλέτα στο πρωτοποριακό πανόραμα ενός ασυμβίβαστα ποιητικού σύμπαντος. -Ε.Ρ.

INFO

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Υποσκήνιο Β' Αίθουσας
Αλεξάνδρα Τριάντη. Από 25 Ιανουαρίου έως 22 Μαρτίου, 21.00.
Πληρ.: 2107282333, megaron.gr

ΓΕΥΣΗ

‘Ανετον Καινούργια σελίδα, στο κέντρο της πόλης

Για χρόνια –ούτε δύο, ούτε πέντε αλλά δεκαπέντε (!)–, το Άνετον έγραψε χρυσή ιστορία στο Μαρούσι. Στους σύγχρονους καιρούς, που οι εστιατορικές «παραστάσεις» ανεβαίνουν και κατεβαίνουν συνέχεια, η 15ετία φαντάζει σχεδόν μυθικό διάστημα για ένα εστιατόριο. Και λέει πολλά... Πριν λίγο καιρό οι ιδιοκτήτες του, ο Δημήτρης Φωτόπουλος και ο σεφ-συνιδιοκτήτης Βασίλης Ζώνης, αποφάσισαν να το μεταφέρουν στο Σύνταγμα, που τον τελευταίο καιρό γνωρίζει άνθηση όχι μόνο με μικρά street food και all day μαγαζιά αλλά και με εστιατόρια που ποντάρουν στην ποιοτική γαστρονομία. Πήγα προχτές και εντυπωσιάστηκα από τους ρυθμούς με τους οποίους η περιοχή εμπλουτίζεται. Παντού υπάρχουν φωτάκια από καινούργια στέκια και είναι γεμάτα από έλληνες και ξένους θαμώνες – μεγάλο ρόλο σ’ αυτή την αλλαγή παίζουν και διάφορα χαριτωμένα boutique hotels, αυτά κι αν γνωρίζουν άνθηση στην περιοχή. Το καινούργιο Άνετον είναι σχετικά μικρό, όμορφο και πολύ πολύ «ζεστό». Αυτή την αίσθηση μου έδωσε με το που πάτησα το πόδι μου και δεν νομίζω ότι οφείλεται στο τσουχτερό κρύο που επικρατούσε έξω εκείνη τη βραδιά. Έχει διακόσμηση λιτή και φίνα στην οποία τον

τόνο δίνουν το ξύλο, τα vintage έπιπλα, ο ωραιότατος φωτισμός, αλλά και μια τεράστια τοιχογραφία σε παστέλ χρώματα του ισπανού καλλιτέχνη Jose Ballerzosa που πιάνει τον ένα τοίχο. Και το μπαρ είναι πολύ ωραίο, στο κέντρο του χώρου, και φανερώνει την έμφαση που δίνει το «καινούργιο» Άνετον στα του ποτού. Δηλαδή, υπάρχουν γύρω στις 70 ετικέτες κρασιού, υπάρχει η sommelier Μαρία Νίκα για να σου προτείνει αν θες και, πιστέψτε με... θες, μια και η νέα κοπέλα τα διαθέτει όλα: γνώσεις, χιούμορ και ευγένεια. Σερβίρονται και ωραιότατα signature κοκτέιλς που έχει επιμεληθεί ο Λεωνίδας

Πετρόπουλος, αλλά αυτά τα άφησα για την επόμενη επίσκεψη. Στα του μενού τώρα, ο Βασίλης Ζώνης δείχνει σταθερή προτίμηση στα εποχιακά καλά υλικά, την πλούσια γεύση και τη φρεσκάδα. Προτείνει πιάτα στα οποία διακρίνεται μια πιο (βόρειο) ευρωπαϊκή κουζίνα –σκούρες σάλτσες, μανιτάρια, τρούφες, μπέρις–, ενώ δεν λείπουν και οι αναφορές στα ελληνικά πιάτα που αγαπάμε – εξαιρετικές οι χειροποίητες παπαρδέλες με ραγού κατσίκι, άγρια μανιτάρια και γραβιερομυζήθρα. Δοκίμασα και μια πολύ πολύ νόστιμη σαλάτα με λάχανο σχάρας, μαύρες φακές beluga, ηλιόσπορους, ταχίνι και πικάντικη μαγιονέζα, ρεβιθοκεφτέδες πεντανόστιμους και «αλλιώς-τικούς», ρολάκια γεμιστά με τυρί Μετσόβου, παστουρμά, τσάτνεϊ αχλάδι με κύμινο – αυτά έγιναν ανάρπαστα, μικρή δαγκωνιά πήρα και από την μπρουσκέτα με τη μοσχαρίσια γλώσσα και τις φύτρες τουρσί. Κλείσαμε με ωραιότατα γλυκά, τοπ για μένα υπήρξε το πρωτότυπο όσο και σκανδαλωδώς πληθωρικό τιραμισού. Ανοικτό 12 μ.μ - 12 π.μ., το Άνετον το μεσημέρι σερβίρει και πιο ελαφριά πιάτα όπως πένες με σπανάκι, σιτάκε και κρέμα κολοκύθας ή και πατάτες τηγανητές με αυγά και φέτα, σουξέ από παλιά που δεν θα μπορούσε να λείπει. Γενικά και ειδικά το «καινούργιο» είναι πολύ νόστιμο, θα αλλάζει συχνά τα πιάτα του ανάλογα με τα εποχιακά υλικά, το σέρβις είναι εξαιρετικό, σε λίγο καιρό θα έχει έτοιμη και τη «βεράντα» του, με εξίσου χαλαρή, φίνα και ωραία διακόσμηση.

Ναύαρχου Νικοδήμου 3, Σύνταγμα, 2108066700, €35-40 το άτομο με κρασί

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ

Τα ΒορΟινά στην Αθήνα

Ένα ταξίδι στα ξακουστά αμπελοτόπια της Βόρειας Ελλάδας θα πραγματοποιήσουν όσοι επισκεφθούν το Σάββατο 1 Φεβρουαρίου το ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία. Για 16η χρονιά τα ΒορΟινά, η ετήσια παρουσίαση των κορυφαίων οινοποιείων της Βόρειας Ελλάδας κατεβαίνει στην Αθήνα για να συστήσει στο αθηναϊκό οινόφιλο κοινό τα διαμάντια των αμπελώνων της. Οι επισκέπτες θα έχουν τη χαρά να δοκιμάσουν δεκάδες κρασιά, να γνωρίσουν τους παραγωγούς τους, αλλά και να παρακολουθήσουν σεμινάρια γύρω από το κρασί. Η έκθεση λειτουργεί από τις 12.00 έως τις 15.00 μόνο για επαγγελματίες (είσοδος δωρεάν με προεγγραφή), ενώ από 15.00 έως 20.00 είναι ανοικτή στο κοινό (είσοδος €8, με προεγγραφή €5). Περισσότερες πληροφορίες στο www.voroina.gr

TASTE
POLICE

Της ΝΕΝΕΛΑΣ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Από τον ΔΗΜΗΤΡΗ
ΤΣΑΤΣΟΥΛΗ*

Για την
«Εξημέρωση»
του Δημοσθένη
Παπαμάρκου
σε σκηνοθεσία
Γεωργίας
Μαυραγάνη
στη Στέγη
Γραμμάτων
και Τεχνών

(Αν)ήμερο πένθος

Τρία πρόσωπα δανείζουν τις φωνές τους για να εκφερθεί ο ποιητικός και, μάλλον, αντι-θεατρικός λόγος του βραβευμένου συγγραφέα Δημοσθένη Παπαμάρκου, γνωστού από τη μεγάλη επιτυχία του έργου του «Γκριακ».

Πρόκειται για μια μεγάλη αφήγηση που ακούγεται μαγνητοφωνημένη, ενώ οι τρεις ηθοποιοί δεν αποτελούν παρά όψεις ενός και του αυτού προσώπου –ενός Μάντη ή Πιστού, όπως αποκαλείται– που αφηγείται επιδιώκοντας να οικειοποιηθεί, μέσω του λόγου, αν όχι το αδύνατον του θανάτου, τουλάχιστον το πένθος από την απώλεια.

Η «εξημέρωση», όπως σημειώνει στο πρόγραμμα ο ίδιος ο συγγραφέας, σημαίνει «τη διαδικασία οικειοποίησης μιας τραυματικής εμπειρίας ενός ατόμου ή μιας ομάδας, με στόχο τη μεταποίησή της σε μια νέα αφήγηση», ώστε τρίτοι άνθρωποι «να τη διαχειριστούν ως πληροφορία, καθώς και να αποκτήσουν την ψευδαίσθηση ότι συμμετέχουν σε αυτήν».

Ενώ η αφήγηση φτάνει στα βάθη της ιστορίας, με την καταστροφή της Μιλήτου, την ομώνυμη τραγωδία του Φρυνίχου και το μη πένθος των επιβιωσάντων Συβαριτών, για την καταστροφή της πόλης των οποίων είχαν προηγουμένως πενήσει οι Μιλήσιοι, σύγχρονες μαρτυρίες προσφύγων εμβολίζουν το κείμενο, ενώ στην τεράστια οθόνη «εγκόσμια» φωτογραφία με πνιγμένα πτώματα προσφύγων δεσπόζει οπτικά. Με ελάχιστα μέσα, λίγα καλάμια, τούβλα, νερό,

ο επί σκηνής ηθοποιός Μάνος Πετράκης επιχειρεί να αναπαραστήσει τη σκηνή, παίρνοντας ο ίδιος τη στάση του πνιγμένου.

Άλλες μικρές δράσεις ακολουθούν, καθώς και οι δύο άλλοι ηθοποιοί (Νίκος Γιαλελής και Κωνσταντίνος Τάκαλος) εμφανίζονται στη σκηνή, ενώ η αφήγηση από τις μαγνητοφωνημένες καθαρές φωνές τους συνεχίζεται, ποιώντας άλματα, που από κάποια στιγμή είναι δύσκολο να τα παρακολουθήσει ο θεατής, αρκούμενος στις ωραίες φράσεις, λέξεις ενός μεγάλου ποιήματος.

Η έλευση τριών ακόμη ηθοποιών (Ξένιας Καλογεροπούλου, Ηλία Κατέβα, Ελίνας Ρίζου) σηματοδοτεί την κάθοδο της πολλαπλής υλικής υπόστασης του αφηγητή στον Άδη, ένα είδος ομηρικής Νέκυας, όπου θα συναντήσει τις σκιές των νεκρών. Εδώ, η σκηνοθετική προσέγγιση δημιουργεί ένα περίτεχνο θέατρο σκιών, όπου οι προσεγγίσεις και οι απομακρύνσεις των προσώπων προβάλλονται ως σκιές στην οθόνη, παίρνοντας διάφορες ταυτότητες: ζευγαριών, μητέρας με παιδιά κ.ά., συνθέσεις που επιτυγχάνονται από τις μελετημένες στάσεις των ηθοποιών με τέτοιο τρόπο, ώστε να αλλάζουν τα μεγέθη τους, οι υπολογισμένες αποστάσεις τους να τους κάνουν να εφάπτονται, να μοιάζει ότι κρατιούνται από τα χέρια, και άλλα ομολογουμένως εντυπωσιακά ως εικόνες.

Σε αυτά παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο οι φωτισμοί της Εβίνας Βασιλακοπούλου και η διδασκαλία κίνησης από την Αλεξία Νι-

κολάου, συντελεστές οι οποίοι, μαζί με τη μουσική και σχεδιασμό ήχου του Χάρη Νείλα, κλέβουν μάλλον το ενδιαφέρον της όλης παραγωγής.

Ομολογώ ότι έχει αρχίσει να με κουράζει η θεατρική εκμετάλλευση του προσφυγικού ζητήματος, ειδικά εδώ που προσπαθεί να προσεγγισθεί εντός ενός αμφίσημου πλαισίου περί θανάτου και πένθους. Ο θάνατος, πράγματι, δεν λεξικοποιείται. Όμως, παραδοσιακά, ο αθρήντος θάνατος θεωρείται «γυμνός θάνατος». Και ο θρήνος δεν μπορεί να υποκατασταθεί από άλλους από εκείνους που έχουν την ανάγκη, το χρέος να θρηνήσουν.

Αλλά και η εξωτερική ευσημία του πένθους, η «εξημέρωσή» του μέσω του λόγου, η αφηγηματοποίηση και δημοσιοποίησή του, γίνεται κακοφωνία, όπως είχαν υποστηρίξει οι «Γυναίκες με τα μαύρα», οι οποίες επιλέγουν το βουβό πένθος. Καθώς, ο λόγος, ο όποιος λόγος, αδυνατεί να αναπαραστήσει τον μαζικό ή ατομικό ανθρώπινο πόνο.

Αντίθετα, η μαρτυρία, μέσω λόγου, του πενθούντος, του πάσχοντος θύματος πολέμων ή διωγμών αποβαίνει σε λόγο που οικειοποιούνται άλλοι, που διαχειρίζονται άλλοι αντ' αυτού, οδηγώντας το υποκείμενο σε αυτοακύρωση. Η σιωπή, μόνη αυτή, εξασφαλίζει την ακεραιότητά του.

Η παράσταση των Δ. Παπαμάρκου και Γεωργίας Μαυραγάνη εκτόπισε τη σιωπή και ξόδεψε λόγο αν-ήμερο.

Τα σκηνικά και κοστούμια της παράστασης είναι της Άρτεμης Φλέσσα. Οι φωτογραφίες είναι του Δημήτρη Μιχαλάκη.

Η «Εξημέρωση» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη. ●

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Τζότζο (JOJO RABBIT) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τάικα Γουαϊτίτι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ρόμαν Γκρίφιν Ντέιβις, Τομασίν ΜακΚένζι, Τάικα Γουαϊτίτι, Ρέμπελ Γούιλσον, Σκάρλετ Τζοχάνσον, Σαμ Ρόγκουελ

JUST THE FACTS

Τζότζο (***)

Η ζωή είναι ωραία

Τραγούδι χωρίς όνομα
(***)

Εγκλημα στο Περού των 80s

Η γκουβερνάντα (*½)
Βαρέα και ανθυγιεινά

Cats (*½)

Όχι δυνατό νιαούρισμα

Ενωμένες πατούσες (*)
Ηνωμένο ζωικό βασίλειο

Βρισκόμαστε λίγο πριν από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και ο δεκάχρονος Τζότζο από τη Γερμανία βλέπει την άποψή του για τον κόσμο να θολώνει, όταν ανακαλύπτει ότι η διαζευγμένη μητέρα του κρύβει μια νεαρή εβραίοπούλα στη σοφίτα τους. Ο Τζότζο θα ζητήσει τη βοήθεια του φανταστικού φίλου του που δεν είναι άλλος από τον... Χίτλερ!

Η φρίκη του πολέμου μέσα από το παιδικό βλέμμα δεν μοιάζει και τόσο... φρικτή, μας λέει ο Τάικα Γουαϊτίτι (σκηνοθέτης του «Thor: Rangarok») θυμίζοντάς μας το ανάλογο θεματολογία «Η ζωή είναι ωραία» του Ρομπέρτο Μπενίνι όπου η φαντασία και η πραγματικότητα επίσης αλληλοσυμπληρώνονται με κωμικοτραγικό τρόπο. Κάτι αντίστοιχο είναι και η ιστορία του Τζότζο, δοσμένη πάντως από την πλευρά του ντροπαλού πιτσιρικά ο οποίος επιστρατεύει την ακαλίνωτη φαντασία του για να δώσει εξήγηση στα όσα «περίεργα» συμβαίνουν δίπλα του. Πώς είναι δυνατόν η αγαπημένη μητέρα του να προδίδει την πατρίδα τους προστατεύοντας μια Εβραία; Πώς μπορεί η τελευταία να είναι όχι απλώς φυσιολογική αλλά και συμπαθητική κι όχι το «τέρας» που τους μαθαίνουν στο σχολείο; Γιατί το κάψιμο των βιβλίων είναι ένα τόσο διασκεδαστικό παιχνίδι; Πώς γίνεται οι μόνοι φίλοι που παρέμειναν στους Γερμανούς στον πόλεμο να είναι οι Ιάπωνες που δεν θυμίζουν και τόσο την άρεια φυλή; Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που απασχολούν τον Τζότζο και τους φίλους του οι οποίοι λατρεύουν τον

εξιδανικευμένο πόλεμο που δίνει ο «ανίκητος» γερμανικός με τις ηρωικές μάχες, τους λαμπερούς πολέμιους και τα τρομερά κατορθώματά τους. Στα μάτια των πιτσιρικάδων οι γερμανοί στρατιώτες μοιάζουν με σούπερ ήρωες, με τον μεγαλύτερο όλων να είναι ο Αδόλφος Χίτλερ. Ο Τζότζο ακολουθεί πιστά τις εντολές του φανταστικού του φίλου – ένας χαζούλης Αδόλφος Χίτλερ τον οποίο υποδύεται ανατριχιαστικά ο ίδιος ο σκηνοθέτης και σεναριογράφος θυμίζοντας τον «Μεγάλο Δικτάτορα» του Τσάπλιν – ώσπου να έρθει η κρίσιμη στιγμή της ενηλικίωσης που θα συμβεί με τον πιο δραματικό τρόπο. Το φιλμ είναι καλοφτιαγμένο, έχει δαιμονιώδη κωμικό ρυθμό, ενώ τα σατιρικά βέλη του κατευθύνονται σε πολλούς στόχους κι όχι μόνο στον προφανή –το αντιπολεμικό στοιχείο σε μια πρώτη ανάγνωση, αλλά η ιστορία του Τζότζο είναι πολλά παραπάνω και κυρίως μια κυνική σάτιρα ενάντια στο μίσος –, ενώ τα εύσημα αξίζουν στον Γουαϊτίτι και για ένα ακόμη λόγο. Στο «Τζότζο» υπάρχουν 2-3 λυρικά ενσταντανέ –αυτή η έξοχη σεκάνς όπου ο μικρός ήρωας ακολουθεί μια μπλε πεταλούδα πριν βρεθεί ξαφνικά δίπλα στο πρόσωπο του θανάτου– που ισορροπούν κατάλληλα το ακραίο, κανιβαλιστικό χιούμορ του δημιουργού που ίσως απωθήσει μεγάλο μέρος του κοινού. Αρκετοί ακόμη θα ενοχληθούν και για τους γνωστούς ιδεολογικούς λόγους: σε ένα πόλεμο σαν αυτόν δεν χωράνε ούτε χοντροκομμένες φάρσες, ούτε φτηνοί συναισθηματισμοί. Ποιος είπε το αντίθετο;

ΑΚΟΜΗ

Το animation «Ενωμένες πατούσες» (Pets United) (*) σε σκηνοθεσία Χλίνουρ Πάλμασον περιγράφει τις περιπέτειες μιας παρέας από κακομαθημένα και εγωιστικά κατοικίδια, όταν στην πόλη τους παίρνουν την εξουσία οι μηχανές.

MUST SEE

Τόπο στους μικρομπαλές!

Το Σάββατο 25 Ιανουαρίου η Ταινιοθήκη της Ελλάδος εγκαινιάζει τον κύκλο προβολών μικρού μήκους ταινιών με αφιερώματα σε πρόσφατες αλλά και παλαιότερες ελληνικές ταινίες μικρού μήκους. Η έναρξη θα γίνει στις 17.00, με ένα πρόγραμμα που τιτλοφορείται «Greeks International» όπου θα προβληθούν επτά ξενόγλωσσες ταινίες ελληνικών (ή ελληνικής καταγωγής) σκηνοθετών που υπογράφουν (με αλφαβητική σειρά) οι Άρτεμις Αναστασιάδου, Νικόλας Κολοβός, Όλιβερ Κριμπάς, Αριάν Λαμπέντ, Νικολέτα Λεούση, Γαβριήλ Τζάφκας και Νίκος Τσεμπερόπουλος.

«Η γκουβερνάντα»

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

👉 Αντιναζιστικός «Τζότζο»
για 6 όσκαρ

«Cats»

«Τραγούδι χωρίς όνομα»

Τραγούδι χωρίς όνομα (CANCI" N SIN NOMBRE) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μελίνα Λεόν

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Πάμελα Μεντόζα, Τόμι Παράγα, Λούισιο Ρόχας, Ρουθ Αρμας

Στο Περού του 1988, η Χεορχίνα, μια κοπέλα από μικρό χωριό των Άνδεων, φτάνει στη Λίμα προκειμένου να γεννήσει σε μια αυτοσχέδια κλινική αλλά μετά από τρεις μέρες το βρέφος εξαφανίζεται μυστηριωδώς. Ένας τολμηρός δημοσιογράφος θα γίνει ο μοναδικός της σύμμαχος στην προσπάθειά της να βρει το παιδί της.

Βασισμένο σε αληθινή ιστορία (οι εξαφανίσεις μωρών από κλινικές) το δυνατό ντεμπούτο της περουβιανής Μελίνα Λεόν που συμμετείχε στο Δεκαπενθήμερο των Σκηνοθετών στις Κάννες και απέσπασε το βραβείο σκηνοθεσίας –και ειδική μνεία για το Mermaid Award– στο Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης, θυμίζει κάτι από «Roma» τόσο στο αισθητικό αποτύπωμά του όσο και στην αφήγησή του. Στο κέντρο της ταινίας υπάρχει η δραματική ιστορία μιας ιθαγενούς χωρίς ταυτότητα (η σεκάνς στο αστυνομικό τμήμα που πάει να καταγγείλει την εξαφάνιση του μωρού της) και κυρίως χωρίς μέλλον. Το ασπρόμαυρο δράμα της Λεόν διαθέτει τις ψυχολογικές εντάσεις μιας σκληρής, απάνθρωπης περιπέτειας με πολιτικό βάρος (παρακολουθούμε τις ενέργειες των ηρώων εν μέσω ισχυρών πολιτικών αναταραχών) και την ευθύτητα ενός εύστοχου κοινωνικού σχολίου –το στιγμιότυπο με τις παραγκουπόλεις ή τις καλύβες στο νερό κόντρα στα επιβλητικά αρχιτεκτονικά κυβερνητικά κτίρια– που καταλήγει να γίνει πραγματικός καφκικός εφιάλτης.

Η γκουβερνάντα (THE TURNING) *½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Φλόρια Σιγκισμόντι

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μακένζι Ντέιβις, Φιν Γούλφχαρντ, Μπρούκλιν Πρινς

Η νεαρή Κέιτ φτάνει σε ένα απομονωμένο αρχοντικό για να εργαστεί ως νταντά δίπλα σε δύο ψυχικά διαταραγμένα ορφανά, τη Φλόρα και τον Μάιλς. Σύντομα ανακαλύπτει ότι τα παιδιά κρύβουν σκοτεινά μυστικά ενώ και το μέρος έχει το δικό του τρομακτικό παρελθόν.

Βασισμένη ελεύθερα στο κλασικό μυθιστόρημα «Το στρίψιμο της βίδας» του Χένρι Τζέιμς, «Η γκουβερνάντα» της ιταλίδας Φλόρια Σιγκισμόντι δεν έχει και πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία να προσθέσει στην κλασική ιστορία φαντασμάτων του αμερικανού συγγραφέα. Αντίθετα με το ατμοσφαιρικό «The others» (2001) του Αλεχάντρο Αμενάμπαρ, όπου ο ψυχολογικός τρόμος προέκυπτε από τις σιωπές και τα υπονοούμενα, η γνωστή από τα μουσικά videoclip της σκηνοθέτιδας ποντάρει στην απόδοση ενός χοντροκομμένου, σαδιστικού τρόμου που κραυγάζει τα δάνειά του από παντού –η «Κατάρ» συναντά τον «Πορφυρό λόφο» κ.λπ.– αλλά με το ζόρι μπορεί να αφηγηθεί μια υποτυπώδη ιστορία με συνοχή και ευρηματικότητα.

Cats *½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τομ Χούπερ

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζέιμς Κόρντεν, Τζούντι Ντεντς, Τζέισον Ντερούλο, Ίντρις Έλμπα, Τζένιφερ Χάντσον, Ίαν Μακ Κέλεν, Τέιλορ Σουίφτ, Ρέμπελ Γουίλσον, Φρανσέσκα Χέιγουορντ

Όπως κάθε χρόνο την ίδια νύχτα, μια φυλή από γάτες θα περάσει μια μαγική νύχτα, στο τέλος της οποίας μια από αυτές θα επιλεγεί για κάτι που όλες ονειρεύονται: την ευκαιρία να ζήσει μια δεύτερη ζωή...

Το διάσημο μιούζικαλ του Αντριου Λόιντ Γουέμπερ (βασισμένο με τη σειρά του στα ποιήματα του Τ. Σ. Έλιοτ) μεταφέρεται σε μια γεμάτη από οπτικά τρικ και εφέ ιστορία που αδυνατεί όμως να πιάσει υψηλά στάνταρ πρωτοτυπίας παρά τις μεγάλες υποσχέσεις της. Το κακό είναι πως ο βραβευμένος με Όσκαρ σκηνοθεσίας για τον «Λόγο του βασιλιά» Τομ Χούπερ αδυνατεί να βάλει σε τάξη το μουσικοχορευτικό σόου των εξανθρωπισμένων γατών. Το όλο concept είναι βασισμένο σε μια πρόχειρη κατασκευή που προκαλεί εντύπωση πως τόσοι σπουδαίοι καλλιτέχνες δεν αντιλήφθηκαν έγκαιρα την ανεπάρκειά του, ενώ η κοινότοπη και βαριεστημένη σκηνοθεσία του Χούπερ παραδίδει μια ιστορία χωρίς ειρμό που ξεχωρίζει μόνο λόγω της διάσημης μουσικής και των τραγουδιών της.

Νάνος Βαλαωρίτης
 Σωτήρης Γκορίτσας
 Νίκος Δήμου
 Μαρία Ευθυμίου
 Ζυράννα Ζατέλη
 Άλκη Ζέη
 Πέγκυ Ζουμπουλάκη
 Γιώργος Καμίνης
 Μανόλης Κορρές
 Μιχάλης Μυτακίδης
 Λίνα Νικολακοπούλου
 Λευτέρης Παπαδόπουλος
 Λάκης Παπαστάθης
 Τίτος Πατρίκιος
 Γιάννης Πετρίδης
 Κατερίνα Αγγελάκη Ρουκ
 Διονύσης Σιμόπουλος
 Θεόδωρος Τερζόπουλος
 Κωνσταντίνος Τζούμας
 Κώστας Τσόκλης
 Σταμάτης Φασουλής

Μάκης Προβατάς

21 ΥΠΕΡΟΧΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ μιλούν για την ΑΘΗΝΑ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

BIBLIO

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

24 ΩΡΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΘΗΝΑ

Ο **Philip Matyszak** μας περνάει μία μέρα με τους αρχαίους Αθηναίους

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ (panikoval500@gmail.com)

Ο Φίλιπ Μάτιςζακ διδάσκει στο Ινστιτούτο Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ και είναι διάσημος για το ερευνητικό του έργο στην αρχαία ιστορία. Πρόσφατα κυκλοφόρησαν τα δύο του βιβλία «24 ώρες στην Αρχαία Αθήνα» και «24 ώρες στην Αρχαία Ρώμη» από τις εκδόσεις Οξύ.

Κείμενα που σε παρασύρουν από την πρώτη σελίδα σε μία κινηματογραφική, ώρα προς ώρα, περιήγηση στην αρχαία καθημερινότητα, με ιστορική ακρίβεια, τρυφερότητα και χιούμορ.

Το αθηναϊκό του βιβλίο ξεκινάει από τα μεσάνυχτα, ακολουθώντας τις μοναχικές σκέψεις και τα βήματα ενός φρουρού, κάτω από το φως των πυρσών, στη βάση του επιβλητικού χρυσελεφάντινου αγάλματος της Αθηνάς, στον Παρθενώνα. Όσο βαθαίνει η νύχτα, οδηγούμαστε σε ακόμα πιο κρυμμένες γωνίες της αρχαίας Αθήνας: δυο δούλες που παίζουν θέατρο κρυφά από τον αφέντη τους. Ένας γιατρός που τρέχει να σώσει μία ιέρεια της Αθηνάς Πολιάδος μέσα στη νύχτα. Μία κομψή τριήρης που ξεκινάει αργά, μέσα στην ομίχλη, από τον όρμο του Φαλήρου. Ένας δούλος πιάνει δουλειά στο μεταλλείο, 4 το πρωί. Στις 5, ένας αγγειογράφος ξεκινάει στο φως του κεριού, ένα έργο. Τα χαράματα, μία μάγισσα κάνει τα μαγικά της ενώ λίγο αργότερα ο προπονητής της πάλης ετοιμάζεται για μάθημα. Μία ιχθυοπώλης στίνει τον πάγκο της. Ο ήλιος έχει προβάλει πίσω από τον Λυκαβηττό και μία σύζυγος συναντάει τον εραστή της ενώ ο ιππέας επιθεωρεί την ύλη του. Στις 12 το μεσημέρι, ο βουλευτής κάνει το διάλειμμά του στην Αγορά της πόλης. Λίγο αργότερα ένας δρομέας ξεκινάει την απίστευτη διαδρομή του για τη Σπάρτη. Οπλίτες, καπετάνιοι, πολεοδόμοι, εταίρες, λαθρέμποροι σύκων, Σπαρτιάτες κατάσκοποι, μεθυσμένοι ταραξίες σε γάμο, χορεύτριες με σπαθιά. Αθηναίοι και ξένοι σε ένα πανοραμικό τράβελινγκ – για το οποίο μας μίλησε ο συγγραφέας, από τα χιονισμένα βουνά της Βρετανικής Κολούμπια στον Καναδά, όπου ζει.

Ένα μεγάλο μέρος του δημοσιευμένου έργου σας έχει να κάνει με τον αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό κόσμο. Τι ήταν αυτό που σας ενέπνευσε να ερευνήσετε εκείνη την περίοδο; Καθαρή ανάγκη απόδρασης. Για μένα ο αρχαίος κόσμος είναι μια εναλλακτική πραγματικότητα όπου όλα είναι διαφορετικά. Οι άνθρωποι προσεγγίζουν τα ίδια πράγματα με διαφορετική αντίληψη και νοοτροπία και όμως παραμένουν άνθρωποι με συναισθήματα και κίνητρα με τα οποία

μπορείς άμεσα να ταυτιστείς. Σε μερικούς ανθρώπους αρέσει να ερευνούν το σύμπαν του Star Wars και αυτό τους κάνει geeks, σπασίγκλες. Εμένα μου αρέσει να μελετώ τον αρχαίο κόσμο και αυτό με κάνει λόγιο!

Έχετε ακόμα τους «μικρούς πλαστικούς οπλίτες» που σας είχαν αγοράσει οι γονείς σας στα τέλη της δεκαετίας του '60; Δυστυχώς όχι. Περνούσα πολλές ώρες ψάχνοντας διάφορους τύπους ασπίδων τις οποίες χρωμάτιζα με προσοχή, αλλά όταν μεγάλωσα και άρχισα να παίζω πόλεμο και στρατιώτες στ' αλήθεια, νομίζω ότι η μητέρα μου κρυφά πέταξε τα στρατιωτάκια οπλίτες στα σκουπίδια.

Στο βιβλίο σας «24 ώρες στην αρχαία Αθήνα» δίνετε μία πολύ λεπτομερή περιγραφή της καθημερινής ζωής στην πόλη. Πώς κάνατε την έρευνα για αυτό το έργο σας; Για να πω την αλήθεια, έκλεψα. Αντί να κάνω εγώ τη δουλειά, πήρα απλώς τη δουλειά άλλων συγγραφέων που ζούσαν στην Αθήνα εκείνη την περίοδο και μετέφρασα μεγάλα αποσπάσματα των γραπτών τους. Υπάρχει ένα τεράστιο υλικό βιβλιογραφίας από την Αθήνα – θεατρικά έργα, φιλοσοφικές συζητήσεις, ιστορίες και κείμενα για το στιδήποτε, από την κατασκευή υποδημάτων μέχρι το πώς να νοικιάσεις μία πόρνη. Έτσι, για παράδειγμα, το κεφάλαιο του βιβλίου για τον εκπαιδευτή του ιππικού είναι βασικά το «Περί ιππικής» του Ξενοφώντα, μαζί με άλλα κείμενα ενσωματωμένα στα σημεία που χρειαζόταν επιπλέον υλικό. Στο κεφάλαιο όπου ο Ιπποκράτης ακρωτηριάζει ένα πόδι, χρησιμοποίησα απευθείας υλικό από το κείμενο του Ιπποκράτη «Περί ακρωτηριασμού» και πάει λέγοντας.

Τι ήταν αυτό που σας εντυπωσίασε περισσότερο στη ζωή της αρχαίας Αθήνας; Σε σύγκριση με τη Ρώμη, η Αθήνα δίνει μία πιο οικεία αίσθηση. Υπάρχει μια αίσθηση κοινότητας και κοινού σκοπού, η οποία δεν υπάρχει στο τεράστιο, πολυσύχναστο θέατρο που ήταν η Ρωμαϊκή μητρόπολη. Στην Αθήνα νιώθεις ότι οι άνθρωποι γνώριζαν, ή γνώριζαν για τους άλλους από πιο κοντά. Επίσης η Αθήνα έχει ένα εκπληκτικό μίγ-

μα πρωτόγονου και εξαιρετικής πολυπλοκότητας που είναι πραγματικά γοητευτικό.

Έχετε βρεθεί ποτέ πραγματικά στην Αθήνα; Για πολύ λιγότερο χρόνο απ' όσο θα ήθελα – και προς απογοήτευσή μου, ένα μεγάλο μέρος του Παρθενώνα ήταν κλειστό για επισκευές.

Έχετε παρατηρήσει κάτι συγκεκριμένο από την αρχαία εποχή το οποίο, ίσως, παραμένει ζωντανό στη ζωή της σύγχρονης Αθήνας; Ένα πράγμα μου έρχεται στο μυαλό αμέσως – όπως και οι αρχαίοι τους πρόγονοι, οι σύγχρονοι Αθηναίοι είναι εκ του φυσικού τους επιχειρηματίες που προτιμούν να εργάζονται για τον εαυτό τους παρά για κάποιον εργοδότη. Και έχουν την ίδια αγάπη για το καλό φαγητό, κατά προτίμηση τρώγοντάς το με καλή παρέα.

Αν έπρεπε να διαλέξετε, θα ήσασταν με τους Αθηναίους ή με τους Σπαρτιάτες; Και γιατί; Α, με τους Αθηναίους, κάθε φορά. Ενώ εκτιμώ τις αξίες των Σπαρτιατών περί γενναιότητας και αυτοθυσίας, υπήρχαν πολλά στην κοινωνία τους που ήταν εντελώς απεχθή. Μου αρέσει η μαγειρική και το καλό φαγητό, οπότε ο περίφημος «μέλανας ζωμός» των Σπαρτιατών και μόνο θα με έκανε να φύγω από την πόλη τους τρέχοντας. Η αγάπη των Αθηναίων για το κάλλος, τη συζήτηση και την πνευματική έρευνα είναι πολύ πιο ελκυστική.

Έχετε γράψει και το βιβλίο «24 ώρες στην αρχαία Ρώμη». Ποιες είναι οι μεγαλύτερες διαφορές μεταξύ των δύο πόλεων; Όπως είπα και προηγουμένως, η Αθήνα δίνει μία πιο οικεία αίσθηση και, φυσικά, είναι πιο ομοιογενής. Η Ρώμη ήταν πολυπληθής, πολυεθνική και πάνω από δέκα φορές μεγαλύτερη. Επίσης η Αθήνα είχε μεγαλύτερη συνειδηση της τρωτότητάς της απ' ό,τι η σαρωτική αυτοπεποίθηση της αυτοκρατορικής Ρώμης.

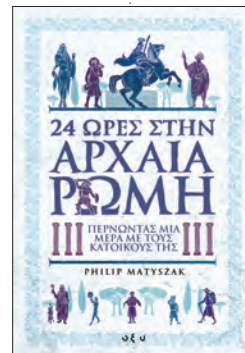
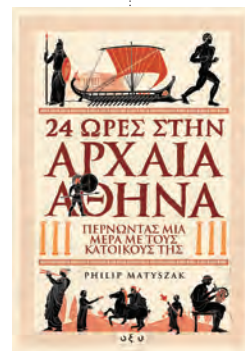
Και ποιες θα ήταν οι ομοιότητες ανάμεσα στις δύο πόλεις; Πάνω απ' όλα, η αίσθηση ότι είναι το κέντρο του κόσμου, το μέρος όπου συμβαίνουν όλα τα σπουδαία και ότι εκεί συμβαίνουν πρώτα. Οι πολίτες της Ρώμης και της Αθήνας ήταν, δίκαια, υπερήφανοι για τις πόλεις τους και τα κατορθώματά τους, αλλά και οι δύο κοινωνίες είχαν αρκετή αυτοπεποίθηση ώστε να εξετάζουν σκληρά και αυτοκριτικά τα μειονεκτήματά τους και να τα εκφράζουν δημοσίως.

Στον 21ο αιώνα ποια θα ήταν τα μαθήματα που θα έπρεπε να διδαχτούμε από τον αρχαίο κόσμο; Το ότι δεν αντιπροσωπεύουμε το τέλος της ιστορίας. Η αρχαία Ελλάδα και η Ρώμη ήταν μέρος του πολιτισμού της Μεσογείου και της Μεσοποταμίας, που ήταν χιλιάδες χρόνια παλαιότεροι και από τις δύο πόλεις. Με τον καιρό κι εμείς

θα γίνουμε μέρος της ροής της ιστορίας και σίγουρα δεν αντιπροσωπεύουμε την ύψιστη στιγμή της ιστορίας. Κάποια μέρα οι μοντέρνες μας προκαταλήψεις και τα κοινωνικά μας ζητήματα θα φαίνονται σε άλλους το ίδιο μακρινά και ελαφρώς ξένα, όσο φαίνονται σε εμάς σήμερα εκείνα των αρχαίων Αθηναίων.

Στο βιβλίο «24 ώρες στη ζωή του Philip Matyszak» ποιοι θα ήταν οι τίτλοι των κεφαλαίων; Εχμ... η προϋπόθεση εδώ είναι ότι έχω ζωή, ενώ δεν έχω. Αντίθετα, ζω ήσυχα σε μία καμπίνα στα χιόνια στα όρη Monashee (αυτή τη στιγμή έξω το χιόνι είναι δύο μέτρα ύψος) και όταν δεν φτυαρίζω χιόνι ή δεν περπατώ με τα χιονοπέδιλα ή δεν ψήνω στον φούρνο, είμαι χαμένος κάπου στην αρχαιότητα, διαβάζοντας, γράφοντας ή κάνοντας έρευνα. Η σύζυγός μου με περιέγραψε κάποτε ως μηχανή που μετατρέπει τον καφέ σε αρχαία ιστορία και υποθέτω ότι έχει δίκιο.

Ποιο είναι το θέμα στο οποίο δουλεύετε τώρα; Για να δούμε... οι στόχοι μου προς το παρόν είναι το γράψιμο δύο βιβλίων, μία εργασία επιμέλειας, μετάφραση συνθημάτων γκράφιτι της Πομπηίας, συμβουλευτική εργασία για μία εταιρεία media που ετοιμάζει μία παραγωγή με θέμα την αρχαία Ρώμη, και ένα άρθρο για περιοδικό. Κάθε πρωί αποφασίζω ποιο από τα project έχει μείνει πιο πίσω και αρχίζω να δουλεύω πάνω σε αυτό. Γενικά περνάω θαυμάσια – δεν θα άλλαζα τη δουλειά μου με κανέναν άλλον. ●

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

BIBΛΙΟ

Ο ΤΕΥΚΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΚΑΙ ΤΟ «ΦΟΝΙΚΟ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ο συγγραφέας δένει περίτεχνα μυθοπλασία και ιστορία (εκδ. Πόλις)

Της ΚΕΛΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Ακολουθώντας το λογοτεχνικό μονοπάτι που έχει χαράξει ο ίδιος τόσα χρόνια με τη γραφή του, ο Τεύκρος Μιχαηλίδης δημιουργεί ένα πολυδιάστατο αστυνομικό μυθιστόρημα που ξεφεύγει από τα ελληνικά στερεότυπα του είδους. Το «Φονικό στη Μεγάλη Εκκλησία» είναι ένα μοναδικής ομορφιάς σύμπλεγμα έρευνας, βαθιάς γνώσης, αγωνίας, ανατροπών, μυστηρίου και αγάπης για τα μαθηματικά, τις τέχνες, την ιστορία μας. Είναι μια αινιγματική υπόθεση εγκλήματος, έντονη, δυνατή, που σε ταξιδεύει στο Βυζάντιο του Ιουστινιανού, προβάλλει τα επιτεύγματα των αρχαίων Ελλήνων μαθηματικών και φιλοσόφων και συγκεντρώνει με μεθοδικότητα τις αποδείξεις για την αποκάλυψη του δράστη.

Κωνσταντινούπολη, 27 Δεκεμβρίου 537, ημέρα των εγκαίνιων της Μεγάλης Εκκλησίας. Η Θεανώ, ανήσυχο πνεύμα και πρώην σπουδάστρια της Ακαδημίας Πλάτωνος, ανακαλύπτει στο σπίτι της νεκρό τον Ιωάννη, στενό της φίλο και συνεργάτη των αρχιτεκτόνων της Αγίας Σοφίας. Όλα τα στοιχεία συνηγορούν εναντίον της και ο Ευτόκιος αναλαμβάνει να εξιχνιάσει την υπόθεση και να ανακαλύψει αν τελικά η καλλιεργημένη αυτή γυναίκα έχει πέσει θύμα συνωμοσίας. Υπό το βλέμμα του αυτοκράτορα Ιουστινιανού και της Αυγούστας Θεοδώρας, και με φόνο τους τριγμούς που προκαλεί η μετάβαση στον πρώτο βυζαντινό χρυσό αιώνα, ο Ευτόκιος έρχεται αντιμέτωπος με σκάνδαλα, την αλαζονεία του πλούτου και της εξουσίας, τον φθόνο, τη μισαλλοδοξία, τον εγωισμό και τα έντονα πάθη που γεννούν οι καταχρήσεις, αλλά δεν πτοείται. Το παρελθόν φωτίζει το παρόν και φανερώνει τον δρόμο της αλήθειας και της κάθαρσης.

Με συνεχείς χρονικές εναλλαγές, ο συγγραφέας κατορθώνει να δώσει μια ολοκληρωμένη εικόνα των γεγονότων που οδήγησαν σταδιακά στις απρόβλεπτες εξελίξεις και στον βίαιο θάνατο του Ιωάννη, με το βλέμμα πάντα στραμμένο στη συλλογιστική,

στη γοητεία των μαθηματικών, στις βασικές αρχές της απόδειξης μιας υπόθεσης, στα τεκμήρια που οδηγούν σε ατράνταχτες αποδείξεις. Οι μυθοπλαστικοί ήρωες ενώνονται με εξέχουσες προσωπικότητες της εποχής και δημιουργούν ένα αρμονικό κράμα χαρακτήρων που κερδίζει τον αναγνώστη και δεν του επιτρέπει να διακρίνει τις διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στα αληθινά γεγονότα και σε εκείνα που γέννησε η φαντασία του συγγραφέα.

Το κλείσιμο της Σχολής των Αθηνών, το 529, και τα εγκαίνια της Μεγάλης Εκκλησίας, το 537, τα σπουδαία σημασία χειρόγραφα με μαθηματικά κείμενα του Αρχιμήδη –που σχολίασε μετέπειτα ο Ευτόκιος–, οι αναφορές σε φήμες για το παρελθόν της Αυτοκράτειρας Θεοδώρας, τα ήθη και τα έθιμα της εποχής, τα αντικρουόμενα συμφέροντα, η εξουσία του χρήματος και της δόξας, αποτυπώνονται με χάρη και πειστικότητα σε έναν καμβά με ζοφερά χρώματα, που μαγνητίζει το βλέμμα και παρασύρει το μυαλό σε ένα αγωνιώδες ταξίδι στο χτες, με πρωτεύοντα σκοπό την εξιχνίαση μιας δολοφονίας. Ιπποδρομίες, φατρίες, θεωρίες περί ακινησίας της Γης, η «Ελικοειδής καμπύλη του Αρχιμήδη», οι πρώτοι αριθμοί, αξιώματα και νέοι τρόποι απόδειξης, οι φάρσες του Ανθέμιου

εις βάρος του Ζήνωνα, η συλλογή των έργων του Αρχιμήδη από τον Ευτόκιο, τον Ανθέμιο και τον Ισίδωρο, το Βοεικόν Πρόβλημα, δίνουν πνοή σε μια συναρπαστική ιστορία όπου τίποτα δεν είναι όπως φαίνεται και οι ανθρώπινες αδυναμίες καταλύουν κάθε νόμο και αξίωμα.

Διανθισμένη από τη μαθηματική φιλοσοφία, η πλοκή αποκαλύπτει την ευελιξία και τη δυναμική της πέννας του Τεύκρου Μιχαηλίδη, αλλά και την ικανότητά του να σμιλεύει προσεκτικά τους χαρακτήρες του, να τους μυεί στη συλλογιστική του και να τους επιτρέπει να κατευθύνουν την εξέλιξη σε νέα μονοπάτια, χωρίς ενδοιασμούς. Κάθε διάλογος, κάθε φράση, κάθε στοιχείο που έρχεται στο φως, εξυπηρετεί επί της ουσίας την υπόθεση και φανερώνει κρυμμένες πτυχές και ένοχα μυστικά που πυροδοτούν μια σειρά δυνατών ανατροπών. Οι λιτές περιγραφές και οι ζωντανοί διάλογοι συνδυάζονται με την ποίηση, τη μαθηματική τεκμηρίωση, τη γεωμετρία, τη μηχανική, τις μηχανορραφίες, τα προσωπικά κίνητρα και τις ερωτικές αντιζηλίες, με ιστορική συνέπεια και σεβασμό, δημιουργώντας ένα ξεχωριστό λογοτεχνικό πόνημα για τους λάτρεις του μυστηρίου. Η επιστήμη και η μοίρα στροβιλίζονται στη δίνη ενός αποτρόπαιου φόνου, με μεταβλητές που επαναπροσδιορίζουν διαρκώς τα δεδομένα και διατηρούν την αδρεναλίνη σε υψηλά επίπεδα μέχρι το τέλος.

Το «Φονικό στη Μεγάλη Εκκλησία» είναι ένα μυθιστόρημα εποχής, με σασπένς, ξεχωριστή ατμόσφαιρα, εύστοχες συζεύξεις ηρώων και τεκταινόμενων, κάτω από το πέπλο της μαγείας των μαθηματικών και του Βυζαντίου, με φόντο τα συμφέροντα, τις δολοπλοκίες, τα πάθη, τις προσωπικές ιδεολογίες, τις αρχές και τις αξίες που ξεπερνούν τον χρόνο και τον χώρο και προκαλούν ισχυρές αναταράξεις. **A**

Ρομπότ στην υπηρεσία του Ανθρώπου

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Η γενιά μου μεγάλωσε με εικόνες από την προσελήνωση του Άρμστρονγκ. Με βιβλία επιστημονικής φαντασίας του Στάνισλαβ Λεμ, του Άρθουρ Κλαρκ και του Ρέι Μπράντμπερι. Με το διαστημόπλοιο Εντερπράιζ να διασχίζει τα απώτατα σύμπαντα της ασπρόμαυρης οθόνης μας συναντώντας πολιτισμούς μιας άλλης Έσχατης Θούλης. Η γενιά μου είχε πιστέψει ότι τα ταξίδια στον Άρη θα ήταν μια συνηθισμένη καθημερινότητα στις αρχές της Νέας Χιλιετίας.

Η γενιά μου διαψεύστηκε. Ακόμη και τα ρομπότ που θα αναλάμβαναν χρέη οικιακού βοηθού δεν βγήκαν ποτέ από τα πειραματικά εργαστήρια – κι όσα βγήκαν τραύλιζαν φρικτά.

Η γενιά μου διαψεύστηκε οικτρά.

Κι έρχεται τώρα η γόνιμη φαντασία του Ίαν ΜακΓιούαν να μας προσφέρει: «Μηχανές σαν κι εμένα». Ένα μυθιστόρημα όπου μηχανές μοιάζουν κατ'εικόνα και ομοίωση στον Θεό δημιουργό - Άνθρωπο. Ανδροειδή που πλάστηκαν από ανθρώπινα χέρια να υπηρετούν πιστά τον αφέντη τους. Μ'άλλα λόγια, ρομπότ. Λίγο αλμυρούτσικα στην τιμή γιατί μόλις βγήκαν στο εμπόριο, ωστόσο ένα θαύμα της μηχανικής και της τεχνητής νοημοσύνης. Ποιος δεν θα ήθελε να έχει στο σπίτι του ένα πλάσμα που θα του πλένει τα πιάτα και τα σώβρακα χωρίς να γογγύζει βλοσυρά; Ποιος δεν θα ήθελε να έχει μια καθαρίστρια με την οποία να κάνει –εκτός από σεξ– και φιλοσοφικές συζητήσεις γύρω από το επέκεινα σε σχέση με τη θεωρία των Υπερχορών; Ποιος δεν θα έπαιρνε για σοφέρ έναν νεαρό

άνδρα που δεν θα φλυαρούσε ποδοσφαιρικά, δεν θα κάπνιζε αρειμάνια και που θα σε συνόδευε στα ψώνια κουβαλώντας τις τσάντες; Ποιος δεν θα ήθελε έναν φίλο που να του κρατάει συντροφιά τα κρύα βράδια του χειμώνα και που –όποτε χρειάζοταν– θα μπορούσε να τον βγάξει από την πρίζα χωρίς διαμαρτυρίες; Ο Ίαν ΜακΓιούαν βάζει τον ήρωά του να αγοράσει ένα τέτοιο ρομπότ. Ένα ανδροειδές που στην αρχή είναι πειθήνιο, προσνέζ, διαλλακτικό. Ένα ανδροειδές που –δυστυχώς για τον ήρωα– δεν αργεί να

ισχυριστεί πως έχει συναισθήματα. Και επιθυμίες. Και κάποια στιγμή αποπλανεί –πώς αλλιώς να το θέσω– τη σύντροφο του αφέντη του. Μάλιστα, την ερωτεύεται κι αρχίζει να της γράφει ποιήματα. Κι εκείνη το απολαμβάνει –το σεξ αν μη τι άλλο, αφού η μηχανή με τα αντρικά χαρακτηριστικά είναι ακατάβλητη, ρωμαλέα και υπάκουη στις προσταγές της αφέντρας. Οπότε ο ήρωας καταριέται την ώρα και τη στιγμή που αγόρασε αυτόν τον ακάματο εργάτη. Ο συγγραφέας που αγαπήσαμε από τον «Τσιμεντόκνηπο» κιόλας, με το βρετανικό χιούμορ που ανθίζει σ' αυτό το νπσι των δρυίδων, στήνει την πλοκή του βιβλίου στην εποχή της Θάτσερ. Κι αυτό, υποθέτω, γιατί η γενιά μου –πώς να ξεφύγω απ' τη γενιά μου;– τοποθετούσε από νωρίς κιόλας τα ρομπότ στη δεκαετία του '80. Μαζί με τα χρωματιστά χάπια που θα αντικαθιστούσαν την τροφή. Μαζί με τα αυτοκίνητα χωρίς οδηγό. Μαζί με τα κλιματιζόμενα ρούχα.

Η γενιά μου διαψεύστηκε. Όμως αυτό το μυθιστόρημα δεν πρόκειται να σας διαψεύσει. Αντίθετα, θα σας κάνει να εκτιμήσετε για μια ακόμη φορά την υψηλή λογοτεχνία – και μαζί την εξαιρετική μετάφραση της Κατερίνας Σκινά. ●

«Μηχανές σαν κι εμένα»,
Ίαν ΜακΓιούαν, (εκδ. Πατάκι)

ριλαβάνει και τις φίλες μου). Κάθε φορά που γνωρίζω κάποιο νέο αγόρι, πάντα με πιάνει η αμφιβολία, ο φόβος που και στο τέλος επιβεβαιώνεται. Μήπως πρέπει να ρίξω τα τείχη που έχω χτίσει τριγύρω μου και να αφεθώ; Αλλά δεν ξέρω γιατί πάντα με πιάνει ο φόβος και δεν κάνω τίποτα με κανέναν ή δεν αρχίζω καν κάτι. Θέλω τη συμβουλή σου, σε παρακαλώ.

Θα μπορούσα να σας συμβουλευίσω να κάτσετε εκεί που κάθεστε και να λέτε τι ωραία που γλιτώνετε αυτά που τραβάμε όλοι οι υπόλοιποι. Τι ζήλεις, τι ασυνεννοησίες, τι απογοητεύσεις, τι ματαιώσεις, τι καβγάδες, τι κλάματα, τι τσιγάρα το ένα πάνω στο άλλο, τι ξάγρυπνες νύχτες, απαπα... μαύρα χάλια. Αν τώρα εσείς ακολουθούσατε αυτή τη συμβουλή, το πιθανότερο είναι ότι σε είκοσι χρόνια θα με μνημονεύατε με τη φράση «ελπιζω να έχει υποφέρει μέσα σε φρικτούς πόνους». Καθόλου δεν μου αρέσει αυτή η προοπτική οπότε σας συμβουλευώ να ψάξετε τρόπο ώστε να μπορέσετε να αφιερώσετε στον μαρτυρικό ποταμό που λέγεται έρωτας. Ίσως ο καλύτερος τρόπος να είναι να τολμήσετε κι εσείς φάτε τα μούτρα σας.

Υ.Γ. Θα μπορούσα επίσης να σας επαναλάβω αυτό που λέω και ξαναλέω δέκα χρόνια ότι δεν υπάρχει ηλικιόμετρο στην επιθυμία για σχέση και για σεξ, αφού όμως ανησυχείτε (και το σέβομαι) δοκιμάστε να βάλετε λίγο pause στην ανησυχία σας να δούμε αν έμεινε καθόλου

χωρός για ελευθερία.

Αγαπητή Μυρτώ, διαβάζοντας χρόνια τι στηλη σου αναρωτιέμαι αν το κακό είναι γενικό ή αν εγώ είμαι ο μόνος τυχερός που πέφτει πάντα σε ένα συγκεκριμένο είδος γυναίκας με προτιμήσεις και προτεραιότητες άσχετες από εμένα και τον τρόπο που ζω. Κυρίες μου, όταν ερωτεύεστε έναν άντρα ο οποίος δεν ασκεί το επάγγελμα που θα θέλατε για να νιώθετε οικονομικά και κοινωνικά ασφαλείς και στη συνέχεια τον εγκαταλείπετε για κάποιον άκυρο και άσχετο, θυμάστε άραγε το πόσο επιμένετε στην αρχή ότι δεν σας ενδιαφέρει τίποτα εκτός από τον έρωτα; Ευχαριστώ για τον χρόνο και τον χώρο.

Γλυκά το λέω. Οι γυναίκες είμαστε πρακτικοί άνθρωποι. Ακόμα και η Ήγκριντ Μπέργκμαν. Γι' αυτό και μπαίνει στο αεροπλάνο στο τέλος και αφήνει πίσω τον Χάμφρεϊ Μπόγκαρντ, που αφενός είναι ο Χάμφρεϊ Μπόγκαρντ και αφετέρου είναι ο έρωτας της ζωής της.

Υ.Γ. Δεν το λέω εγώ αλλά η σοφή Σάλι στον ανώριμο Χάρι. Δείτε και λίγο κλασικό παγκόσμιο κινηματογράφο. Τι σκατά το πληρώνουμε το Netflix κάθε μήνα, μόνο για τα κατσκοπικά και την επιστημονική φαντασία;

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το **210 3617.369** (11.00-18.00)
 Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε ηλίοιο: € 45.

Σε γνωρίζω... **Αβαντάζ**, 47χρονος, εργαζόμενος σε Ναυτιλιακή εταιρία, έξυπνος και γοητευτικός, €2.500 μηνιαίως, 2 σπίτια, αυτοκίνητο, ψηλός 1,83, με αγαπημένες συνήθειες το διάβασμα και τον κινηματογράφο, αναζητά γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 2103620.147, www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Προσπαθώντας να δεις φιλίες, ομαδικές δραστηριότητες και σχέδια σε νέα βάση

Ο Ήλιος στον Υδροχόο (20) αποτελεί μια εξαιρετική αυλαία για την εβδομάδα σου, καθώς φέρνει τη δυνατότητα ανανέωσης στις φιλίες σου και σε οποιαδήποτε ομαδική δραστηριότητα. Παράλληλα ανοίγει την πόρτα για να αξιопοιήσεις τη δημιουργικότητα και τον ενθουσιασμό σου σε σχέδια που συμφωνούν με την ιδέα σου για το τι εστί «ποιότητα ζωής». Σε αυτό ίσως συνδράμουν η καλύτερη συνεννόηση και ισορροπίες στην ερωτική σου ζωή, όπως και τη σχέση με τα παιδιά σου. Παρότι υποχρεώσεις και δυσκολίες παραμένουν, εμφανίζεται και κάτι πέρα από αυτά. Η Νέα Σελήνη (24) υποστηρίζει την εξωστρέφειά σου, καθώς εμφανίζεται αναγκαίο να συμπράξεις και να συνεννοηθείς με άλλους, την οικογένεια, τον άνθρωπο σου, άτομα με παρόμοιες αναζητήσεις, ώστε να θέσεις σωστότερες βάσεις για όσα ελπίζεις να κάνεις στο επόμενο διάστημα. Για να λειτουργήσουν τέτοιες πρωτοβουλίες χρειάζεται παλιές αδικίες, παράπονα κι εκκρεμότητες να παραμεριστούν ή να διευθετηθούν το κατά δύναμη, έστω κι αν σου κόστισαν συναισθηματικά ή/και οικονομικά και σε δυσκολεύουν και τώρα.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Καλείσαι να βγεις μπροστά για την ομάδα, σε προσωπικό ή επαγγελματικό επίπεδο
Με ευθύνες και υποχρεώσεις που αφορούν το σπίτι, την οικογένειά σου ή τις ομαδικές σου ευθύνες στη δουλειά και το γραφείο ανοίγει η εβδομάδα. Πάντως ο Ήλιος στον Υδροχόο (20) δίνει άλλη ταχύτητα στις σχετικές εξελίξεις, η οποία θα μπορούσε να είναι ανανεωτική αν σου άρεσαν οι αλλαγές περισσότερο. Το καλό είναι ότι συνειδητοποιείς ότι υπάρχουν οι βάσεις, σε προσωπικό κι επαγγελματικό επίπεδο, για να υποστηρίξεις όσα συμβαίνουν και μένει μόνο να αποδεχτείς την ευθύνη και τις δυνατότητες, υπερνικώντας την αίσθηση ότι παραβιάζουν τα θέλω σου και την προσωπική σου ελευθερία. Η Νέα Σελήνη (24) φέρνει στο προσκήνιο ανάλογες ειδήσεις, κουβέντες, επαφές, ίσως και προτάσεις που πιθανόν να ξεκαθαρίσουν ότι δεν είσαι μόνος σου σ’ αυτά τα εγχειρήματα της προσωπικής ή επαγγελματικής σου ζωής. Οι άνθρωποι κι επαφές της καθημερινότητας σου μπορούν να συμβάλλουν, ωστόσο εσύ είσαι η σπονδυλική στήλη και το βασικό στήριγμα κι όχι το αντίθετο. Το να μπεις στο χορό φέρνει νέα ισορροπία στην εργασιακή και προσωπική σου ρουτίνα.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Αξιοποιώντας σωστότερα την κοινωνικότητα, τις ιδέες και τις γνώσεις σου
Βγάζεις το κεφάλι σου έξω από το νερό και τις δυσκολες συναισθηματικές, ερωτικές και οικονομικές καταστάσεις με τον Ήλιο στον Υδροχόο (20). Με έναυσμα σχετικές ειδήσεις, γνωριμίες, ιδέες ή προτάσεις βρίσκεις συνενόχους ή τα άτομα που θα σε υποστηρίξουν για να θέσεις σε νέες βάσεις τις επιμορφωτικές σου δραστηριότητες, τα επαγγελματικά ανοίγματα στις συνεργασίες σου, κάποιες υποθέσεις που αφορούν το συγγενικό σου περιβάλλον, ακόμη και τον τρόπο που βλέπεις και συγχρωτίζεσαι με τις παρέες σου. Κάποια γνωστά πρακτικά ζητήματα ή θέματα υγείας παραμένουν, όμως υπάρχει και η αρχή κάποιας λύσης. Η Νέα Σελήνη (24) ενθαρρύνει κάθε είδους άνοιγμα σε καινούργιους κύκλους ατόμων, ενδιαφερόντων ή δραστηριοτήτων, ίσως και σε κάποια εκδρομή. Υποδεικνύει ότι καλό είναι να αναζητήσεις και να είσαι ανοιχτός σε καινούριες επαφές, καθώς αποτελούν το πρώτο, απαραίτητο, βήμα για να δημιουργήσεις, με τη σύμπραξη των κατάλλη-

λων ατόμων, καλύτερες ισορροπίες σε συναισθηματικό, ερωτικό και οικονομικό επίπεδο. Τα πιθανά οφέλη θα είναι ερωτικά, δημιουργικά και, σε σχέση με τα παιδιά σου, μεγάλα.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Αντιμέτωπος με αλλαγές ισορροπιών σε ερωτικό και οικονομικό επίπεδο
Ο Ήλιος στον Υδροχόο (20) σου δίνει τη δυνατότητα να δεις πιο ψύχραιμα και λογικά τα τεκταινόμενα στα ερωτικά σου, τη συναισθηματική και την οικονομική σου ζωή. Καθώς έρχεσαι αντιμέτωπος με μάλλον δραστικές συναισθηματικές ή οικονομικές εξελίξεις που αλλάζουν την ισορροπία και τις συνήθειές σου, είναι σημαντικό να αναγνωρίσεις ότι αφορούν εξίσου εσένα και όσους εμπλέκονται και μόνο με κατανόηση και κάποιοι δικαιο τρόπο μπορούν να βελτιωθούν. Καλό είναι να μη θεωρήσεις κάτι τέτοιο παραβίαση του προσωπικού σου συμφέροντος και να μην αποκλείεις τον εαυτό σου κλείνοντας τα μάτια ή προσπαθώντας πάση θυσία να κερδίσεις τις εντυπώσεις ή περισσότερα χρήματα. Η Νέα Σελήνη (24) δημιουργεί σοβαρές δυνατότητες εξέλιξης σε ερωτικό και οικονομικό επίπεδο, με το τρικάκι ότι χρειάζεται να φροντίσεις με κάθε τρόπο τη σχέση, τη συμφωνία και γενικώς τους άλλους. Να είσαι βέβαιος ότι αυτό θα δώσει ικανοποιητικότατα αποτελέσματα και μια αίσθηση ότι πατάς στα πόδια σου, όπως και καλύτερες ισορροπίες στο σπίτι και το γραφείο.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Νέες δυνατότητες σε προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις
Ο κυβερνήτης σου, Ήλιος, περνά στον Υδροχόο (20) και τον ζωδιακό σου άξονα στρέφοντας την προσοχή σου στις επαγγελματικές και προσωπικές σου σχέσεις, όπως και στην κοινωνική σου ζωή. Μια μάλλον ευχάριστη αλλαγή μετά την απορρόφηση σε θέματα δουλειάς, υγείας και πρακτικών υποχρεώσεων. Μπορείς να εκτιμήσεις αρκετά εύκολα τον ρόλο που παίζεις μέσα στις σχέσεις σου, καθώς ο σύντροφος, νυν ή υποψήφιος, όπως και οι συνεργάτες σου ανταποκρίνονται στην προσοχή σου. Η ορθή ρύθμιση συμφωνιών, συνεργασιών και της στάσης, δική σου και των άλλων, στο «μαζί» γίνεται ευκολότερη, ειδικά όσο δεν παρασύρεσαι από μια αποκλειστικά προσωπική ιδέα για το πώς πρέπει να γίνονται τα πράγματα. Η Νέα Σελήνη (24) στον ζωδιακό σου άξονα δίνει τη δυνατότητα για νέες αρχές στις προσωπικές κι επαγγελματικές σου σχέσεις, πάνω σε υγιέστερες βάσεις, οι οποίες θα βοηθήσουν στη θεραπεία παλιών απογοητεύσεων, τραυμάτων κι εκκρεμών υποθέσεων. Χρειάζεται να αντιμετωπίσεις πάσα σχέση στο εδώ και τώρα και να σεβαστείς τις αλλαγές που επιφέρει στους στόχους σου.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Πολυάσχολος, καθώς βάζεις σε τάξη πολλές υποθέσεις με πολύ κόσμο
Αρκετή δουλίτσα φέρνει ο Ήλιος στον Υδροχόο (20) και η καθημερινότητά σου γίνεται ακόμη περισσότερο πολυάσχολη. Γίνεται δυνατό να ξεκαθαρίσει το πρόγραμμά σου, καθώς αποσαφνίζεται το μερίδιο του χρόνου και της ενέργειάς σου που χρειάζεται να αφιερώσεις στο καθετί, από τη δουλειά ως τις φιλίες και τη σχέση σου, όπως και για να αποκαταστήσεις κάποιες υποθέσεις που αφορούν κυρίως επαγγελματική ρουτίνα, πρακτικά ζητήματα ή θέματα υγείας. Αν και αισθάνεσαι ότι οι άλλοι αποτελούν πρόβλημα, δεν είναι έτσι. Χρειάζεται απλά να ακούσεις και τη δική τους πλευρά. Η Νέα Σελήνη (24) υποδεικνύει ότι οι προτεραιότητές σου μάλλον πρέπει να μπουν σε σειρά αρχικά χρονολογικά κι ύστερα από άποψη κρισιμότητας. Σκούπα πρώτα σε ό,τι σε τλαιπωρεί από τον καιρό του

Νώε και μπλοκάρει και τα απλούστερα πράγματα στη ζωή σου. Έτσι αυτόματα απελευθερώνεται χώρος για τα πιο ευχάριστα, φιλίες, σχέδια, εκδρομές, τα ωραία κομμάτια της ερωτικής και οικογενειακής σου ζωής. Και σαφώς αισθάνεσαι περισσότερο ικανοποιημένος.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Τα καλύτερά σου στοιχεία βγαίνουν και δημιουργούν θετικότερες συνθήκες
Ο Ήλιος στον Υδροχόο (20) αποκαθιστά κάτι από την καλή σου διάθεση και το κέφι σου, καθώς υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες να διασκεδάσεις με φίλους, να φλερτάρεις, να γνωρίσεις κόσμο, να απασχοληθείς σε δημιουργικές δραστηριότητες μαζί με άλλους. Η έμφυτη κοινωνικότητά και το πνεύμα συνεργασίας σου είναι στην καλύτερή τους φάση κι αυτό δείχνει στη σχέση με τον σύντροφο και τα παιδιά σου, όπως και στο πόσο δημοφιλής γίνεσαι. Η Νέα Σελήνη (24) δεν είναι παρά η επιβεβαίωση ότι όταν οι προσωπικές σου αξίες και όνειρα, όπως και η ποιότητά σου ως ανθρώπου, επαγγελματία, εραστή και γονιού βγαίνουν προς τα έξω, μόνο υπέρ σου λειτουργεί. Έτσι, το κομμάτι της καριέρας και των υποχρεώσεων σου, προσωπικών και κοινωνικών, ας πούμε συμπαρασύρεται από τον ενθουσιασμό και την ομαδικότητά σου και κάποια σοβαρά θέματα βρίσκουν λύσεις, για σένα και για όλους όσους αφορούν. Ο αντίκτυπος στη σεξουαλική ή οικονομική σου ζωή, ανάλογα, είναι άμεσος και οι μεταβολές πολύ αναγκαίες.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Καλή θέληση για να ανανεώσεις θεμελιώδεις σχέσεις και ζητήματα, χωρίς ρήξει
Μάλλον σε έναν μικρό Γκάντι πρέπει να μεταμορφωθείς καθώς ο Ήλιος περνά στον Υδροχόο (20), ώστε να μπορέσεις να διατηρήσεις την ευγένεια, την κατανόηση και το ομαδικό πνεύμα, καθώς οι καταστάσεις στο γραφείο, το οικογενειακό σου πλαίσιο, το σπίτι και μέσα σου αποκτούν σαφήνεια. Προσπάθησε να φροντίσεις τους ανθρώπους γύρω σου και κατά προτίμηση χωρίς να τους το επιβάλεις, ενώ για αλλαγές στον χώρο ή τις υπάρχουσες συνεννοήσεις καλύτερα να έχεις την έγκρισή τους. Εάν θελήσεις απλά να τα σπάσεις ή να αποχωρήσεις κι αυτό ανθρώπινο είναι κι ορισμένες φορές αναπόφευκτο κι αποτελεσματικό. Η Νέα Σελήνη (24) σου δίνει ένα αρκετά σαφές όραμα για το πώς μπορείς να υλοποιήσεις τους προσωπικούς κι επαγγελματικούς σου στόχους, αναδιοργανώνοντας πρώτα από όλα τις βάσεις σου. Διλαδή την κατάσταση στο σπίτι, στο γραφείο, μέσα σου και με τους ανθρώπους που περιλαμβάνουν τα σχέδιά σου. Αυτό σημαίνει πρακτικές κι έμπρακτες αλλαγές σε υπάρχουσες σχέσεις, συμφωνίες και συνεργασίες. Η λέξη κλειδί για να πετύχουν όλα αυτά είναι «ομαδικότητα».

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Οι προσπάθειές σου φαίνεται να έχουν αντίκρισμα και μάλιστα ιδιαίτερα ευχάριστο
Αρχίζεις να βλέπεις το αποτέλεσμα καινούριων στόχων, γνώσεων και οποιασδήποτε προσπάθειας να βελτιωθείς σε οποιοδήποτε επίπεδο στις καθημερινές σου σχέσεις και συνδιαλλαγές με τον Ήλιο στον Υδροχόο (20). Πολυκοσμία θα ’λεγε κανείς, μαζί και συζητήσεις, επαφές, γνωριμίες, προτάσεις για συνεργασίες, σχέσεις, εκδρομές, εξόδους. Στο στοιχειό σου, θα ’λεγε κανείς. Φρόντισε να κάνεις ποιοτικές επιλογές, κρίνοντας κυρίως βάσει κοινής ιδεολογίας και στόχων και μη μείνεις για κανέναν λόγο αποκλειστικά στην εμφάνιση και την επιφάνεια, επιλογές υπάρχουν. Η Νέα Σελήνη (24) υπογραμμίζει ακριβώς αυτό ως κριτήριο στο καθετί. Είτε αφορά παρέες, έρωτα, την επιλογή της επόμενης δραστηριότητάς ή του πού θα πας το ΣΚ, σημασία έχει να σε συγκινεί κι όχι να σε εξασφαλίζει οικονομικά ή συναισθηματικά. Ίσως χρειαστεί κάποια έξτρα προσπάθεια για να προσαρμόσεις ανάλογα τη ρουτίνα σου, όμως αξίζει τον κόπο. Οι εξελίξεις γενικώς θα τρέ-

ξουν πολύ γρηγορότερα κι αυτό θα σε κάνει να νιώσεις καλύτερα. Μην παρασύρεσαι και επιτρέψεις στον εαυτό σου παράτολμη οδήγηση.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Είσαι αρκετά ικανοποιημένος για να ανοίξεις οικειοθελώς σοβαρούτσικα θέματα
Αισθάνεσαι πιο ασφαλής και ικανοποιημένος στις ερωτικές σου σχέσεις όπως και στις οικονομικές σου συμφωνίες και συνεργασίες με τον Ήλιο στον Υδροχόο (20), καθώς σου δίνεται το κάτι παραπάνω σε χρήμα ή συναισθηματική κι ερωτική πληρότητα. Είναι περίοδος που αποζητάς τη συντροφιά φίλων ή ανθρώπων με τους οποίους μπορείς να συζητήσεις λίγο ουσιαστικότερα. Παράλληλα είναι μέρες κατάλληλες για βελτιώσεις στον οικογενειακό προϋπολογισμό ή σε οικονομικές συμφωνίες. Η Νέα Σελήνη (24) υπογραμμίζει την ευκαιρία να ανανεώσεις την ερωτική σου ζωή, το αίσθημα συντροφικότητας ή να επιλύσεις συναισθηματικά θέματα, τα οποία θα τονώσουν την εμπιστοσύνη στη σχέση σου ή τη στάση σου απέναντι στις σχέσεις γενικά. Υπάρχει η δυνατότητα να επανεξετάσεις συνήθειες και αυτοματισμούς που πλέον σε περιορίζουν ερωτικά, δημιουργικά ή ως γονιό. Σε κάθε περίπτωση, καλό είναι ό,τι πιάσεις και προκύψει να το πας σε βάθος, καθώς οι επιφανειακές προσεγγίσεις δεν επαρκούν και θα έχουν μικρή διάρκεια και μάλλον αμελτέο αποτέλεσμα.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Τόνωση αυτοπεποίθησης, ανανέωση ενέργειας και απαιτητικές αλλαγές
Το πέρασμα του Ηλίου στο ζώδιό σου (20) είναι μια πολυπόθητη ανανέωση μετά από μια αρκετά κουραστική περίοδο, σωματικά και ψυχολογικά. Μεγάλο μέρος της έρχεται από πλευράς του συντρώφου, της κοινωνικής σου ζωής και των συνεργασιών σου, τα οποία παύουν να είναι αφορμή προβληματισμού, άγχους ή απλής ανησυχίας ότι κάτι συμβαίνει και δεν έχεις ιδέα τι. Καθώς αναζητάς και σε αναζητούν παρέες και γενικώς κόσμος, φρόντισε να μην μπεις σε ρόλο αντιδραστικού που ναι μεν είναι ανοιχτός στους άλλους, αλλά μόνο με τους δικούς του όρους. Με τη Νέα Σελήνη στο ζώδιό σου (24) αισθάνεσαι την έμπρακτη στήριξη και ανεβαίνεις μέσα σε οποιαδήποτε ομάδα, των δύο ή χιλίων δύο, ή ομαδική ασχολία. Αυτή η δυναμική κατευθύνεται σε αλλαγές στο σπίτι και τον χώρο σου, ίσως στο να ασχοληθείς πιο πρακτικά με κάποιες οικογενειακές υποθέσεις, ίσως στο να βάλεις κάτω τι ακριβώς συμβαίνει μέσα σου. Έχει την αναστάτωσή του, όμως τελικώς αποκαθιστά τις ισορροπίες στο συγγενικό σου περιβάλλον και σε ανοίγει σε νέους κύκλους.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Κατεβάξεις ταχύτητα και χρειάζεσαι τη βοήθεια των γύρω για να ανταπεξέρεις
Καθώς ο Ήλιος περνά στον Υδροχόο (20) μπαίνει στον πλιακό σου δωδέκατο οίκο σηματοδοτώντας την περίοδο απολογισμού και αποτοξίνωσης που προηγείται τον μήνα πριν από τον μήνα του ζωδίου σου. Αυτό το διάστημα βλέπεις καθαρότερα τις δυναμικές στις σχέσεις σου, ιδιαίτερα επαγγελματικές και οικογενειακές, και είναι εύκολο να συσσωρεύσεις διάφορα παράπονα ή να δεις πισώπлатες κινήσεις. Καλό είναι να το αποφύγεις λέγοντας αυτά που αφορούν κάποιον, σε αυτόν που αφορούν, όχι σε όλους τους υπολοίπους. Η Νέα Σελήνη (24) υπογραμμίζει την έμφαση που χρειάζεται να δώσεις στην υγεία σου και στην εξυγίανση των σχέσεών σου. Σε θέματα δουλειάς και πρακτικές υποθέσεις, χρειάζεσαι τη βοήθεια και τη συνδρομή άλλων για να τα βγάλεις πέρα, οπότε αποδέξου ότι χρειάζεται να ζητήσεις βοήθεια και να παίξεις ομαδικά. Σε θέματα υγείας, καλό είναι να ζητήσεις φροντίδα ιδιαίτερα από το φιλικό σου περιβάλλον, αντί να περιμένεις να μαντέψουν ότι κάτι χρειάζεσαι ή να συσσωρεύεις παράπονα επειδή δεν το μαντεύουν. Η λέξη κλειδί παραμένει «αποτοξίνωση». **A**

Cosmic Telegram

Το κορυφαίο αστρολογικό app
στα ελληνικά

Μην χάνεις τα μηνύματα από τα άστρα!

Κατέβασε δωρεάν την εφαρμογή
Cosmic Telegram και διάβασε
κάθε μέρα τι συμβαίνει στο ζώδιό σου
από την **Ευαγγελία Τσαβδάρη**

✦ **Διάβασε** την αστρολογική «μπουκιά» της μέρας, και εβδομαδιαίες, μηνιαίες και ετήσιες προβλέψεις για κάθε ζώδιο.

✦ **Ενημερώσου** με αναλύσεις για σημαντικά αστρολογικά συμβάντα και διασκέδασε με το lifestyle των ζωδίων.

✦ **Συμβουλέψου** το αστρολογικό ημερολόγιο για τη διάθεση της κάθε μέρας!

✦ **Ξεκλείδωσε** έξτρα αναλυτικές προβλέψεις

για το κάθε ζώδιο για τους κρίσιμους τομείς των Σχέσεων, Οικονομικών και Υγείας, με μικρή χρέωση.

✦ **Γίνε μέλος** για να βρεις πρωτότυπο υλικό αστρολογικών μαθημάτων για να γνωρίσεις καλύτερα τον εαυτό σου και τους αγαπημένους σου. Αστρολογικά πορτρέτα για τις διασημότητες κάθε ζωδίου, την ανάλυση της κορυφαιάς αστρολογικής συγκυρίας κάθε βδομάδας και αποκλειστικά lifestyle άρθρα.

Download on the
App Store

Cosmic Telegram

27.01 - 16.02

ΤΡΩΜΕ ΕΞΩ!

Για **3 εβδομάδες**, **120 εστιατόρια** της πόλης διαμορφώνουν ειδικά μενού σε προνομιακές τιμές των **15€, 30€, 60€** και μας καλούν να τα γνωρίσουμε από κοντά. Εσείς θα μείνετε μέσα;

3
εβδομάδες

120
εστιατόρια

3
εκπτωτικά
μενού

Κλείστε τραπέζι στο www.dineathens.gr
#DineAthens

Για την υποστήριξη:

